

DE STAD AMSTERDAM PANORAMA

29 AUGUSTUS 1940 — No. 35

LOSSE NUMMERS 15 CENT

IN DIT NUMMER: DE ERASMUSFLAT TE ROTTERDAM

Een fraai gedeelte van het trappenhuis.

Restaurant-terras met deel van den Coolsingel.

In de keuken van het Erasmus-restaurant.

Allen, die er voorbijgaan, kijken even op naar den ranken reus, naar dit merkwaardige bouwwerk van den grooten bouwmeester Dudok, die ook den thans verganen Bijenkorf schiep en niet te vergeten het raadhuis te Hilversum.

Architect Dudok brengt steeds een hoogst sierlijken bouw tot stand, dien men haast beweeglijk zou kunnen noemen, in tegenstelling met het zwaar monumentale en massieve.

Ook de flat aan den Coolsingel, of liever op 't Calandplein, heeft het charmante van bouwstijl, dat het oog sterk bekoort. Er rezen vele flats in Nederland. Dit hoge gebouw, met zijn twaalf étages, heeft echter zijn zeer eigen karakter, het heeft iets gaafs, iets schoons en edels, dat elders niet zoo krachtig op den voorgrond treedt.

En dit gave en zuivere bouwwerk staat daar wel te midden van veel sombers, doch als een heraut in steen van een betere toekomst en een schoone, nieuwe stad.

In Januari 1939 begon de firma Van Eesteren met den bouw, die gereed kwam nog vóór den oorlog. Een record-prestatie mag dit ongetwijfeld genoemd

worden van vluggen en goeden arbeid, vooral ook den strengen winter in aanmerking nemend.

Toen kwam de oorlog, die woedde ook om het hooge huis, dat wonder boven wonder bleef staan.

★
Het fraaie Erasmusflatgebouw, een der bouwwerken op den Rotterdamschen Coolsingel, die ongerept bleven. Rechts het Erasmus-restaurant met terras, daaronder is een reisbureau gevestigd.
★

Als door een wonder bleef zij staan:

De Erasmusflat te Rotterdam

Hoog en eenzaam, nog fonkelend van nieuwigheid, rijst op den Coolsingel te Rotterdam het typische, vijfenveertig meter hoge gebouw, dat men den naam gaf van: *Erasmusflat*, naar den

grooten Rotterdamschen humanist, die wereldberoemd werd. Het mag een klaar wonder heeten, dat dit ranke gebouw, te midden der teisterende woelingen, ongerept bleef staan!

In de maand Juni werd de flat reeds gedeeltelijk betrokken en nu zijn er achttien groote kantoren in gevestigd, met al het leven en beweeg, die zij vanzelfsprekend meebrengen.

Niet onvermeld mag blijven het, met de flat verbonden, Erasmus-restaurant, waar de heer Van Welzen, de bekende gérant van „Tivoli”, den schepter voert.

Het flatgebouw omvat honderd lokalen en spreekkamers, terwijl er verder in onder zijn gebracht een bankafdeeling met kluisinrichting, conciergewoning en in den bijbouw een reisbureau en het genoemde

Van het terras van 't Erasmus-restaurant ziet men 't zich herstellende verkeer.

De karakteristieke trappen van de nieuwe flat.

café-restaurant met dakterras.

Voorts bevindt zich onder het overbouwde gedeelte 'n rijwielbergplaats, tevens schuilkelder.

Het gebouw, dat geheel in gewapend beton werd opgetrokken, is voorzien van geluiddempende vloer-en-plafondconstructies, twee snelloopende liften, 'n noodverlichting, brandleiding, enz., terwijl aan den zuidgevel brandtrappen zijn aangebracht.

De ramen aan zuid- en westgevel zijn voorzien van ingebouwde zonneschermen, zoodat zij geheel aan het oog kunnen worden onttrokken.

In totaal werden voor den bouw honderdvijfentwintig betonpalen geslagen, varieerend van veertig tot vijfenzeventig ton draagvermogen per paal.

Op 15 September j.l. wapperde de vlag van het gebouw, ten teeken, dat het hoogste punt was bereikt.

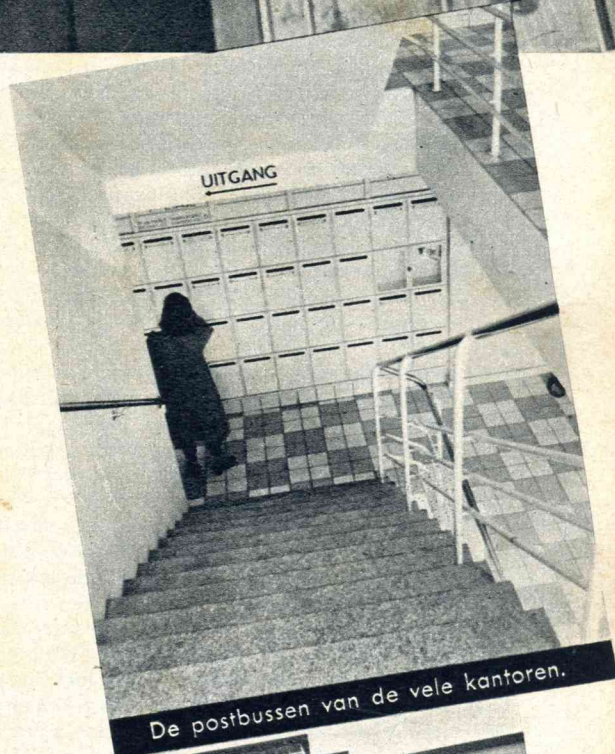
Bijna tweehonderdduizend stuks grijs-beige verglaasde steenen zijn in den gevel verwerkt.

Na de stagnatie door de vorstperiode kwam 10 Mei! Het gebouw bleef gespaard, er werd echter voor f 5000 glasschade aangericht.

We plaatsen hier nu de foto's van de Erasmusflat, die ongetwijfeld met belangstelling zullen worden gadeslagen.

In de toekomst zal de flat wel worden omgeven met andere, daar in het nieuwe centrum van Rotterdam veel hoge gebouwen mogen worden verwacht.

H.

De postbussen van de vele kantoren.

Als 'n toren is het hoge Erasmushuis!

VOOR EN NA DE BEHANDELING

door
Fred. Ballinger

Toen lady Sandra Ellerbee haar man vertelde, dat ze van plan was den Atlantischen Oceaan over te vliegen, verzocht hij haar, het niet te doen. Ze had 't recht niet, haar leven te wagen, zei hij: dat kwam niet te pas tegenover hem en 't kwam niet te pas tegenover haarzelf.

„Ben je nog niet beroemd genoeg?” vroeg hij. „Nee,” zei ze. „Nog lang niet. Ik denk aan later — als ik vijfenveertig ben en niet meer meetel, en als jij de beroemdste man van 't land bent. Ik moet iets grootsch hebben om aan terug te denken, Frank. Anders is 't geen leven.”

Hij gaf den strijd maar op. „Je neemt toch zeker radio mee?” vroeg hij.

„Nee. Ik maak de machine geen gram zwaarder dan noodig is.”

„Ik had je beter onder den duim moeten houden, Sandra.”

Dat ergerde haar. Ze zei hooghartig: „Ik laat me nu eenmaal niet onder den duim houden. Dat weet je.”

„Wanneer ga je?”

„Dat weet ik nog niet. De bus is in ieder geval kant en klaar.”

„Weet je moeder 't al?”

„Hemeltje nee! Geen mensch weet 't.”

Dien avond echter wist heel Londen, dat lady Sandra Ellerbee, de bekende pilote, automobiliste en ontdekkingsreizigerster, alleen naar New York ging vliegen. Zij vertrok den volgenden dag, ten aanschouwen van minstens tweeduizend vurige bewonderaars. Ze stond in een overall bij haar toestel, groot en slank en knap; haar grijze oogen tintelden van opwinding in haar pikante, gebruide gezichtje, haar korte krullen wapperden in den wind, en ze lachte tegen de camera's.

„Ik vlieg naar New York in minder tijd dan Lindbergh noodig had om naar Parijs te komen,” zei ze.

Toen het vliegtuig begon te starten, kwam er een auto aanschieten en een jongeman holde naar het vliegveld.

„Lady Sandra Ellerbee al weg?” vroeg hij.

„Daar gaat ze,” zei een man. „Kijk...”

De menigte juichte nog. Een vrouw zei meewarig: „'t Zal mij benieuwen of ze nog ooit terugkomt.”

„Ssst!” zei een andere vrouw. „'t Is haar man.”

De persfotografen wendden zich gretig naar hem om. Ze hadden medelijden met hem, want hij zag er diep ongelukkig uit, maar je werk is je werk.

In hun verslagen over lady Sandra's vertrek vertelden de avondbladen, dat haar man niets geweten had van haar voornemen, en slechts toevallig van een vriend iets had gehoord. Maar dat werd later tegengesproken. Meneer Ellerbee had 't wel degelijk geweten. Als één vrouw zoo'n vlucht kon volbrengen, dan was zijn vrouw het. Hij had grif zijn toestemming gegeven. En toen ging een sensationeel publiek aan weerszijden van den oceaan zitten wachten. Een mailschip en twee vrachtschepen rapporteerden, dat ze het vliegtuig van lady Sandra gezien hadden. Een Fransch schip had 's nachts het geronk van een motor boven zich gehoord. Daarna kwam er geen nieuws meer. Lady Sandra was zoek, en de wind, die oost was geweest, draaide naar noordwest en groeide tot een orkaantje.

Lady Sandra's moeder bestierf het bijna van angst, maar lady Sandra's echtgenoot vertrouwde nog steeds, dat alles in orde was. Hij kon ieder uur bericht uit New York krijgen van haar behouden aankomst, zei hij tegen de journalisten. Luchtvaartdeskundigen wezen er echter op, dat lady Sandra al tien uur over tijd was. Nu kon ze New York niet eens meer bereiken met haar eendekker — daar had ze geen benzine genoeg voor. De kranten begonnen er een hard hoofd in te krijgen.

Toen men alle hoop had opgegeven, kwam van den kapitein van de vrachtboot Lily Burns bericht, dat hij lady Sandra Ellerbee aan boord had, levend en wel. Zoowel te New York als te Londen waren de opwinding en de opluchting ontzaglijk, want in beide hoofdsteden was de vliegster bekend en geliefd. De kranten seinden naar alle kanten om nadere bijzonderheden. Wilde lady Sandra een artikel schrijven over haar vlucht en haar redding? Ze mocht haar honorarium zelf bepalen. Lady Sandra gaf geen antwoord.

Er gingen vier dagen voorbij. Toen vingen een stuk of zes schepen een S.O.S. op van de Lily Burns. Dringende verzoeken om bijzonderheden... geen antwoord... tot de kapitein, eenige uren later, zijn reeders berichtte, dat alles wél was aan boord en het schip doorvoer naar de haven, waar het moest lossen.

Een paar weken later kwam lady Sandra Ellerbee te Londen aan, door niemand verwacht, bijna door niemand opgemerkt. Ze zag er moe en neerslachtig uit. De krantenmensen konden bijna geen woord uit haar krijgen. Ze was háást verdronken, zei ze. Zij had haar leven te danken aan kapitein Adams en de officieren en manschappen van de Lily Burns; die waren erg aardig voor haar geweest en zij bleef hun eeuwig dankbaar. Was ze van plan nóg eens den oceaan over te vliegen? Nee, zei ze; ze vloog nooit meer. Dit laatste geloofde geen mensch. Natuurlijk óók weer een gril van lady Sandra, zeiden ze. Maar dat hadden ze mis. Wat ze gezegd had, meende ze. Ze bleef verder kalm in Londen wonen met haar man en de kranten vergaten haar.

Een jaar en acht maanden na lady Sandra's thuiskomst voer de Lily Burns, uit Australië komend, de Theems op en dokte.

Kapitein Adams, kort en gezet, met een vierkant, rood gezicht, en zijn eerste machinist, meneer Osburn, die mager en bleek was, zaten in een zeemanscafé en dronken bier en rookten, en zij waren op hun bejaarde manier gelukkig.

Er kwam een jongeman binnen. Hij bestelde een glas donker. Toen zei hij: „Mag ik den heeren iets aanbieden?”

„Nou, meneer, daar mag ik geen nee op zeggen,” antwoordde Osburn, die nóóit nee zei tegen een gratis glas, uit principe.

„Dan maar drie donker,” zei de jongeman tegen den kastelein.

Toen de glazen er waren, begonnen ze te praten. Na wat oppervlakkig gepraat zei de jongeman: „Pas thuis van de reis?”

„Jawel,” zei de machinist.

„Mag ik vragen welk schip?”

„De Lily Burns.”

„O,” zei de jongeman. Hij zat te denken, scheen 't. „Is dat niet 't schip, dat die vliegster op heeft gepikt?”

„Ja,” zei kapitein Adams. „Lady Sandra Ellerbee.”

„Daar heb ik iets van gelezen,” zei de jongeman.

„Nogal een lastig dametje, niet?” Kapitein Adams nam zijn pijp uit zijn mond, dronk van zijn bier en peinsde. „Heeft er iemand gekletst?” zei hij.

„Tegen mij niet — ik dacht maar zoo.”

„Ze is heelemaal niet lastig — als je maar weet, hoe je haar aan moet pakken.”

„Als ze iemand anders voor had gehad dan kapitein Adams, was ze misschien wél lastig geweest,” zei meneer Osburn.

„Dat moet je niet zeggen, meester,” zei de kapitein. „Er zat natuurlijk een kopje op. Laten we zeggen, iemand met een willetje, maar niet lastig. Ze bokste graag 'n rondje, maar als ze geklopt werd, nam ze 't niet kwalijk.”

„Dat klinkt wel interessant,” zei de jongeman.

Kapitein Adams werd opeens wantrouwig.

„U bent toch niet van een krant?” zei hij.

„Ik nee,” grinnikte de jongeman. „Hoezoo?”

„Omdat we hebben afgesproken om niets te zeggen, dat aan de groote klok komt. We zijn zeelui, dus we kennen de menschen zoo'n beetje.”

„Ik zal 't aan niemand oververtellen, wat ik van u hoor,” zei de jongeman. „Maar ik ben wel nieuwsgierig — daar kom ik rond voor uit. U hebt zeker uw handen aardig vol gehad aan die lady Sandra.”

„Vertel 't maar,” zei de stuurman, en hij dronk. Ook de kapitein dronk. Hij zette zijn pul neer en zei:

„Ik kan niet zeggen dat ze 't me lastig heeft ge-

maakt, meneer, maar ze heeft 't wél geprobeerd. En hard ook. Van 't moment af dat ze op 't bruggedek stapte, druipnat, tot 't moment dat ik haar om zoo te

zeggen in haar kraag pakte, was ze... hoe zal ik 't noemen?”

„Vermoeiend,” zei de jongeman.

De kapitein en de machinist keken hem een seconde strak aan, en schoten toen beiden in den lach.

„Nou,” zei meneer Osburn, „da's niet slecht, hè, kapitein?”

„U tikt den spijker op z'n kop — vermoeiend,” zei kapitein Adams.

„Hoe dan?”

Kapitein Adams was gewend rustig en weloverwogen te spreken. Hij liet zich niet haasten.

„De tweede stuurman had haar gezien, op de brug; ze vloog laag. Hij liet me roepen. Da's lady Sandra Ellerbee, zei hij; ze komt naar beneden. Dat was zoo. Ik liet een sloep uitzetten en hield een bemanning klaar. De eendekker vloog in een cirkel, steeds lager, en toen, opeens, lag ie. Floep, met z'n neus onder water en z'n staart in de hoogte. Hij zonk. Ik seinde stop naar de machinekamer en we lieten de sloep zakken.”

„Hoe was 't weer?” zei de jongeman.

„Nou, September, hè? Niet bepaald slecht, maar mooi is anders. De heele lucht vol grijze wolken en de zee kwam opzetten, lange, zware, langzame golven, waar de wind 't schuim afblies. De boot haalde 't wel, dat wist ik, maar ik dacht: Wat blikskaters heeft zoo'n kwaaië meid haar leven te wagen, en 't leven van zes zeelui d'r bij, voor niemandal! 't Werd toch nog op 't kantje af. Ik zag haar in 't water liggen, net zoo duidelijk als ik nu meneer Osburn zie. De tweede stuurman kreeg haar net op tijd te pakken, en ik seinde langzaam vooruit naar de machinekamer, om zoo dicht mogelijk bij ze te komen. Toen we de sloep aan boord geheschen hadden en onze koers weer namen, kwam ik van de brug af om dat juffertje eens te bekijken, dat ze gered hadden. Ze had 'n overall aan en 'n vliegkap op met brilleglazen, en ze zag er nogal opgezet uit, vanwege 't zwemvest, dat ze aanhad.”

„'t Was 'n knap ding,” zei meneer Osburn. „Groot en bruin, en ze had kort, goudblond haar, net 'n jongen.”

„Ja, ze zag er niet kwaad uit,” zei kapitein Adams. „Ik ben lady Sandra Ellerbee, zei ze. — O ja! zei ik, 'n beetje uit mijn hum. Enfin, zei ik, de steward zal u de logeerkamer wijzen. Trek die natte spullen maar uit, en wrijf u flink warm en drink wat heets, en kruip dan tusschen de dekens en zorg dat u goed warm blijft. — U wilt wel even naar Londen telegraferen dat u me opgepikt hebt, is 't niet? zei ze. — Komt in orde, dame, zei ik, en ik zei tegen den steward — da's een dikke weduwnaar met drie volwassen dochters — dat ie op d'r moest passen. Hebt u geen stewardess aan boord? zei ze. — Nee, zei ik kortaf, dat hadden we niet. De steward zou haar overal mee helpen. — Ik kan me zelf wel helpen, zei ze, en ze bekeek den steward van top tot teen, met een gezicht... hoe zal ik 't noemen...”

„Of ze een insect voorhad,” zei meneer Osburn.

„Ja, precies; of ze 'n insect voorhad,” zei kapitein Adams. „De steward kreeg een hoofd als een biet, en ik ging de brug weer op om 't weer in de gaten te houden, want dat werd slechter. Toen kwam de steward een half uur later bij me, met zóó'n paar kalfsoogen, en een beetje overstuur, leek me. Hij zei: Lady Sandra wou u graag dadelijk spreken, meneer. — Waarover? zei ik. — Dat durf ik u niet te zeggen, zei hij. — Lady Sandra zat recht overend in d'r kooi, in de hut, die we overhadden, ze had een schoone pyjama van den tweeden stuurman aan en ze was spinnijdig. — U bent toch niet zeeziek, dame? zei ik. — Ik ben nooit zeeziek, kapitein Adams, zei ze. Ik hoor van dien steward van u, dat u op weg bent naar Kaapstad. Ik ben een beetje in den knoop geraakt, toen ik in de lucht zat, en naar 'n schip zocht — ik begrijp zelf niet, hoe ik er bij kwam — maar ik dacht vast en zeker, dat u naar Amerika ging. — We gaan naar Angola en naar Kaapstad, zei ik. — Da's verdraaid lastig, zei ze. Luistert u eens, kapitein — u zult om moeten keeren en zien, dat u een schip vindt, dat den anderen kant op gaat. Ik wensch niet naar Angola gebracht te worden. — Ik zou 't niet geloofd hebben, als ik 't niet met mijn eigen ooren gehoord had. Ik zei: Hoort u eens, lady

Sandra Ellerbee, u gaat waar ik u heenbreng, en denkt u er om, dat ik hier aan boord de baas ben, en niet u? — U bent mijn baas niet, zei ze.”

„Heeft ze dat gezegd?” vroeg de jongeman.

„Dat heeft ze gezegd,” antwoordde kapitein Adams. „Ze zei: Ik heb me nog nooit door een man laten bebazen en ik begin er óók niet aan. Ik heb altijd mijn zin gehad en zoo wil ik 't houden ook. — U doet maar, zei ik, maar u bent nou precies ergens terechtgekomen, waar u niks te willen hébt. U doet wat ik u zeg, net als iedereen aan boord. — Je kunt naar den drommel loopen, zei ze. — En dan nóg wat, zei ik; als u zoo'n taal uitslaat, krijgt u last. — Stel je niet zoo aan, zei ze. — Goed, dame, zei ik; maar als ik nog meer leelijke woorden van u hoor, blijft u de rest van de reis in uw hut. — Ze keek me eens aan en toen zei ze: Ik geloof zoowat dat u 't meent!

En toen ben ik naar mijn eigen kwartier gegaan, want ik was een tikje moe, en de marconist kwam bij me en zei, dat hij geen raad meer wist: alle kranten in 't Britsche rijk en de Vereenigde Staten en alle persbureau's stuurden telegrammen voor lady Sandra Ellerbee. Hoe moest hij daar mee aan? vroeg hij. Moest hij soms den heelen nacht opblijven? Ik zei: Je houdt je aan je gewone wacht; en daarmee uit. Komen er in je diensttijd familieberichten of zoo voor lady Sandra, dan neem je ze aan, maar met kranten hebben we hier aan boord niks te maken.

Enfin, dien nacht begon 't te spoken. We slingerden leelijk, en onder 't ontbijt slingerden we nog, en we maakten leelijk water. Ik vroeg aan den steward, of hij ook wist, hoe lady Sandra geslapen had en zoo. Hij wist 't niet, zei hij. Ze was wél vroeg op geweest, zei hij, en hij had 'r mijn ochtendjas moeten leenen, en ze had uitgepakt omdat er geen heet water klaar stond in de badkamer. Hij zei: Ze heeft een koud bad genomen, meneer, aan 't geluid van 't plassen te oordeelen, en als ik 't zeggen mag, ze riep een paar leelijke woorden door de deur heen, omdat 't geen zoet water was.

Zoozo, zei ik. Ik kon me d'r natuurlijk niks van aantrekken. Enfin, breng 't ontbijt maar, steward.

En toen kwam lady Sandra de kajuit in. Ze had een pilo rijbroek aan en rijlaarzen en een blauw sport-hemd met een lossen boord en een das. Ik ben een ouderwetsch mensch, en daar kom ik voor uit ook. Er had op mijn schip nog nooit een jonge vrouw met een rijbroek geloopt en ik wilde 't nou óók niet hebben. Ze zei goedenmorgen, zoo'n beetje koel en uit de hoogte, en toen ging ze zitten en ze keek naar haar kom met pap.

Wat is dat voor goed? zei ze. — Gortepap, dame, zei ik. — Neem maar mee, zei ze, ik wil gebakken eieren met ham hebben. — De steward viel zoowat flauw. — 't Is geen Zondag vandaag, dame, zei hij, en geen Donderdag ook. U kunt geen ham met eieren krijgen vandaag, dame. We hebben garnalen met kerrie en pekervleesch met uien vandaag. — En éten jullie dat? zei ze.

De tafel is nergens zoo goed als op de Lily Burns, zei ik. — Een mensch is nooit te oud om te leeren, zei ze. Ze dronk thee en ze nam een sneetje toost en toen zei ze, dat ze aan dek ging om een luchtje te scheppen. 't Waait nogal, zei ik. — Daar kan ik tegen, zei ze. — Hebt u uw telegrammen gekregen? zei ik. — 't Waren alleen maar felicitaties en zoo, want dat had de marconist me verteld. — Die lees ik later wel, zei ze. — U moest maar een warmen jekker aantrekken, zei ik. En ze trok een jas aan van den stuurman; die struikelde over z'n eigen om haar te helpen.

Toen ze weg was, zei ik tegen den steward: Steward, maak jij eens gauw een rok voor dat vrouws-persoon, van die nieuwe grijze deken van me. — De steward zei, dat hij er geen kans toe zag. De bootman was in de kleermakerij geweest, zei hij, als er naaiwerk aan boord was, kon dié 't beter doen. De bootman vond 't direct goed, maar hij moest wél even de juffrouw d'r taillemaat nemen, zei hij. Ik vroeg waarom, en toen zei hij, dat hij anders niet wist, hoe hij gedaan moest krijgen, dat 'r rok bleef hangen. Nou, je kunt een bootman zooiets niet laten doen natuurlijk, dus ik zei: Maak dan maar een trek-ker met een gesp boven de heupen, net als aan een broek, dan kan ze hem zoo nauw aantrekken als ze zelf wil. En toen ging ik de brug op en wat denkt u dat ik zag?

„Geen flauw idee,” zei de jongeman.

„Daar stond me die juffer met den derden stuurman te praten, of er geen vuiltje aan de lucht was. Ik zei: Wat moet dat, meneer Clarke? — Hij zei: Ik kan er niets aan doen, meneer. Ik heb tegen lady Sandra gezegd, dat ze hier niet mocht komen. —

En toen zei ik: Lady Sandra Ellerbee, er mag geen mensch op de brug komen zonder mijn permissie. Gaat u alstublieft heel gauw naar beneden. — U bent onhebbelijk, kapitein Adams, zei ze. — Toen werd ik woest. Ik riep: U gaat direct naar beneden, naar de kajuit, en pas op als u uitkomt, vóór ik u gesproken heb. — En ze schrok er zoo van, dat ze ging.”

„Is 't heusch?” zei de jongeman.

„Ja, hoor. En onderwijl zat de bootsman van mijn deken een rok te maken. En toen die rok af was,” zei kapitein Adams, „zei ik tegen den bootsman: breng dien nu maar bij lady Sandra en zeg dat ze hem aantrekt en aanhoudt. Hij kookte, toen hij terugkwam. Ze had gezegd, dat er maar één oud wijf aan boord was, en dat was hij, dus moest hij hem zelf maar aantrekken. Ik de trap af naar de kajuit.

Lady Sandra Ellerbee, zei ik, wat moet dat beteekenen? — Dat moet beteekenen, dat ik zoo'n gedrocht niet aan wil hebben, zei ze. Ze zat op de bank, en ze was bleek en ze scheen heelemaal haar draai niet te hebben. — Als u 'm niet draagt, krijgt u geen eten, zei ik. — Ik wil geen eten hébben, zei ze. Ik blief dien rommel niet. — Best, zei ik. U blijft in uw hut tot we in de haven zijn. Als u niet meteen gaat, vrijwillig, laat ik u door den steward en den bootsman dragen — dan kunt u schoppen zoo hard als u maar wilt. — Ik schop niet, zei ze. Ik ga zelf wel.

Ik kreeg háást medelijden met 'r, zoo rampzalig zag ze d'r uit. En toen nam 't schip een kopduik en 't sloeg over naar stuurboord, en lady Sandra sulde de heele breedte van de kajuit door en bleef tegen 't schot aan liggen.

Ik ben zoo beroerd als een hond, zei ze. Door dat stinkende vet in de provisiekamer. — Ik trok me van d'r taal maar niks aan, want ik begreep dat ze eindelijk toch zeeziek was, dus ze kon 't niet helpen. Met etenstijd zei ik tegen den steward, dat hij haar een kom erwtensoep moest brengen. Hij was in een wip terug en zei, dat ze gezegd had, dat hij naar den bliksem kon loopen. Wat 'n varken, hè?”

„'n Wilde kat gewoon,” zei meneer Osburn.

„Maar we hebben haar getemd,” zei kapitein Adams, en hij hief zijn pul naar zijn lippen.

„Hoe dan?” vroeg de jongeman.

„Even geduld,” zei de kapitein. „Daar kom ik straks aan. 't Duurde twee dagen, voor ze zich weer in 't publiek vertoonde.”

„Met haar rok aan?”

„Met 'r rok aan. Ze had naald en draad van den steward geleend en hem vermaakt.”

„Is dat werkelijk waar, kapitein?”

„Absoluut. Een vrouw, die 't zwaarste model racewagen kon besturen, en met 'n 250 pk een-dekker van Londen háást naar New York kon vliegen, kon ook wel een naald hanteeren, zei ze. En ik moet eerlijk zeggen, ze had 't netjes gedaan.”

„En toen ze zoo 't dek op kwam,” zei meneer Osburn, „met al die blonde krulletjes, en d'r blauwe blousje, en d'r grijzen wollen rok, en d'r hooge laarzen, leek 't net een engel.”

„Onze dichter!” zei kapitein Adams.

„Ze zag er zeker echt lief uit, hè?” zei de jongeman.

„Eh... jawel, maar... ze wás heelemaal niet lief. Ze lag op de loer om zoo te zeggen. Ze zei tegen me: Kapitein Adams, u hebt me schandelijk behandeld. Maar ik zal 't u inpeperen, dat beloof ik u. — 'n Knap ding, maar 'n kwaaije om mee te doen te hebben. — U hebt mijn berichten niet doorgestuurd naar de kranten, zei ze. — Ik heb den marconist verboden, om ze door te sturen, bedoelt u; dat klopt, dame, zei ik. Hij heeft alleen geseind, dat u aan boord was en dat u niks mankeerde. Ik heb orders gegeven, dat u de radio van 't schip niet voor uw eigen zaken mocht gebruiken. U wordt hier geduld, dame, en hoe eerder we u kwijt zijn hoe liever.

Ze lachte en ze zei: Da's voor 't eerst, dat een man me in mijn gezicht zegt, dat hij me liever niet ziet. — Ik zal 't u nog sterker vertellen, zei ik. Ik ben de eerste man, die u aan durft te pakken. — Ik ging naar de kaartenkamer, en toen...” Kapitein Adams sprak niet uit. „Vertel jij 't maar, meester.”

Meneer Osburn ging voorover zitten, met zijn armen op de tafel.

„Nou, ik was op 't bruggedek,” zei hij, „bij de stuurboordgang van de machinekamer, en toen zag ik den marconist naar de brug gaan met een telegram. En toen zag ik dat die dame er aankwam, ze sloop als een kat, maar zoo vlug als water, en ik hield me gedekt om te kijken, wat ze uitvoerde. Ze klom de ladder op, die loodrecht tegen 't schot van de

machinekamer zit, en ik dacht: wat wil dié nou. Dus ik klom d'r achterna, en ik zag 'r de seinhut ingaan — die staat op 't sloependek, zooals we dat noemen. Ik haar na — en wat denkt u, dat ik zag? Ze was aan 't seinen. Ze kon net zoo goed overweg met 'n radiozender en met morse als met vliegtuigen en racewagens en motorbooten en 't kompas, of ze dacht 't ten minste... en ze seinde... wat denkt u?”

„Nou?” zei de jongeman.

„Drie korte, drie lange, drie korte, en den naam van 't schip. En toen nog eens: drie korte, drie lange, drie korte. Met andere woorden: S.O.S. Verder kwam ze niet. Ik sleepte d'r bij den sleutel vandaan en ze gaf me een klap in m'n gezicht, die klomk als een klok, en toen heb ik 'r bij kapitein Adams gebracht en ik vertelde, wat ze gedaan had.”

„Ja,” zei de kapitein, „en toen werd ik toch echt nijdig. Ik zei: Zeg, jongedame, weet u wel dat ze op alle schepen, waar ze dat signaal hebben opgevangen, zitten te wachten, tot we onze lengte en breedte seinen, om ons te hulp te komen? Als je mijn dochter was, stuurde ik je naar je moeder om fatsoen te leeren, maar we zijn hier op een schip, dus nou straf ik je en nou werk je voor je passage. Je bent 'n echte vrouw, zei ik, een onnoozel schepsel, vol kwaaije kuren, dat zich verbeeldt, dat alles om háár heen moet draaien. Hoe haal je 't in je hoofd om te seinen, dat we zinken? — Daar schrok ze van. Dat héb ik niet gedaan, zei ze. — Dat heb je wél, zei ik. Wat denk je, dat S.O.S. anders beteekent? — Ze hilde zoowat. Ze zei: Neem me niet kwalijk. Ik wist 't niet. Ik wou een ander schip zien te vinden, om te klagen, dat u me zoo behandelde. Ik wou, dat er notitie van me werd genomen. — Met andere woorden, zei ik, kwaaije kuren. — Ik heb er nu spijt van, zei ze, maar ik ben géén echte vrouw. — Dat ben je wél, zei ik, praat me niet tegen! — En toen heb ik den steward gezegd, dat hij haar aan 't werk moest zetten, en hij begon meteen. Enfin, meneer, je genoot als je dat vrouwtje op haar knieën de kajuit zag liggen dweilen, of als je d'r de provisiekamer op zag ruimen, wat broodnoodig was, of messen en vorken en lepels poetsen, of 't koper. Ze dacht, geloof ik, dat ik 'r zou laten arresteren, als we binnenkwamen.

We hebben na dien tijd geen cent last meer met 'r gehad. Eten deed ze aan de tweede tafel met den derden stuurman en de twee leerlingen. Ze was zoo tam als wat. Ze was bang voor me, en ik was niet bang voor haar. En als ik een lepel in m'n handen kreeg, die niet mooi genoeg glom naar m'n zin, liet ik 'r bij me komen en dan zei ik, dat ze 't over moest doen, en ze deed 't. Enfin,” zei kapitein Adams, en hij lachte even, „zoo is 't gegaan. Je hebt geen idee, hoeveel goed 't 'r heeft gedaan, zoo'n beetje zeemans-discipline. Toen ze van boord ging, was 't een gewoon mensch, echt aardig.”

„O,” zei de jongeman. „Dus dát is 't.”

„Ja, dat is 't. En toen ze aan wal ging, zei ze: Kapitein Adams, zei ze, u bent de eerste man, waar ik iets voor gedaan heb, waar ik geen zin in had. En drie maanden later, toen we aan den anderen kant van de wereld copra aan 't laden waren, kreeg ik een brief van haar, en daar zaten twee plaatjes in.”

Kapitein Adams haalde uit zijn portefeuille twee portretten van lady Sandra Ellerbee: 't eene met een broek aan en hooge laarzen, en 't andere met een rok van een deken, bloote beenen en een paar veel te groote pantoffels.

„Die sloffen waren van den marconist,” zei kapitein Adams. „Ze wilde ze koopen bij wijze van souvenir, maar hij heeft ze d'r cadeau gegeven, want hij was stapelgek op 'r, net als iedereen aan boord trouwens, behalve ik.” Op de eene foto stond achterop: Voor, op de andere: Na. „Wel aardig, hè?” zei kapitein Adams. „Ik zal die plaatjes in laten lijsten. Als ze thuis was, moest ik eens aankomen, zei ze, maar ik zal wel wijzer zijn. Wie weet haalde ze de politie.”

„O nee,” zei de jongeman vlug, „ze meent 't. Ze wil u dolgraag weer eens zien. En meneer Osburn ook. Ze zeiden op de Lily Burns, dat ik u hier wel zou vinden. Daarom ben ik hier gekomen. Ze is er ontzettend op vooruitgegaan, dat kan ik u verzekeren. U zult er van opkijken. Ik ben u buitengewoon dankbaar voor al uw moeite.”

„Als u me niet onbescheiden vindt, meneer,” zei kapitein Adams, „wie bent u?”

„Ik ben Ellerbee — de man van lady Sandra,” zei de jongeman.

Er kwam een korte, gespannen stilte.

„Dan feliciteer ik u,” zei meneer Osburn.

„Ja,” zei kapitein Adams. „Ik ook. U hebt een prachtvrouwtje.” Peinzend ging hij voort: „Nú ten minste.”

DE HERBERG IN HET SPESSARTWOUD

door
Wilhelm Hauff

Peter ging heel verheugd naar huis en kocht de glasblazerij van de erfgenamen van Winkfritz, zooals het Glasmannetje hem had bevolen. In het begin beviel hem het werk wel, maar na een poosje kwam hij al later en later in de zaak, vervolgens om de twee dagen en ten slotte maar eens in de week, zoodat zijn knechten konden doen wat zij wilden. En dat kwam allemaal, omdat hij den raad van het Glasmannetje niet had opgevolgd, maar elken avond naar de herberg ging.

Meteen al op den Zondag, die volgde op zijn bezoek bij den boschgeest, ging hij naar het dorp en zag daar den Danskoning in de balzaal rondspringen, terwijl de dikke Ezechiël achter zijn kruik bier zat en om guldens dobbelde. Peter voelde meteen in zijn zak om te kijken of het Glasmannetje woord gehouden had en ja, zijn zak was boordevol met zilver en goud. Ook kreeg hij een vreemde gewaarwording in zijn beenen alsof zij dansen en springen wilden en toen de eerste dans ten einde was, ging hij met zijn danseres naast den Danskoning staan en maakte de prachtigste passen. Sprong de Danskoning drie voet hoog, dan sprong Peter er vier en maakte de ander ingewikkelde en sierlijke passen, dan wist Peter zijn beenen nog kunstiger te draaien, zoodat de toeschouwers hem vol bewondering aanstarden. Toen men in de danszaal hoorde, dat Peter een glasblazerij gekocht had en toen men zag, dat hij den muzikanten, elken keer als hij voorbijkwam, een kwartje toewierp, kwam er geen einde aan de verbazing. Sommigen meenden, dat hij een schat in het bosch gevonden had en anderen dachten, dat hij een groot vermogen had geërfd, maar allen zochten zijn vriendschap, alleen omdat hij een massa geld scheen te hebben. Dienzelfden avond verspeelde hij immers nog twintig gulden en daarna klonk en rammelde het nog in zijn zakken, alsof ze vol goud waren. Doordat de kunsten van den Danskoning nu in de schaduw gesteld werden van die van Peter, noemde men hem weldra den Danskeizer en wat het spelen betreft: niemand waagde 's Zondags zooveel als hij en niemand verloor ook zoo veel, maar hoe meer Peter verloor, des te meer won hij. Want hij had gewenscht om altijd even veel geld in zijn zak te hebben als de dikke Ezechiël en aan dezen verloor hij juist het meeste geld. Al verloor hij twintig of dertig gulden, zoodra Ezechiël ze opgestreken had, waren ze ook weer in zijn zak. Weldra was hij de ergste speler van het heele dorp en hij werd nog veel vaker Speelpeter dan Danskeizer genoemd, want hij speelde nu ook bijna op alle werkdagen. En intusschen geraakte zijn glasblazerij leelijk in verval. Hij trok zich hier niet veel van aan, want hij redeneerde aldus: „Zelfs wanneer ze mijn glasblazerij verkoopen, dan blijft nog altijd de dikke Ezechiël over. Zoolang hij 's Zondags geld heeft, kan 't mij aan niets ontbreken.”

Ja, maar als hij nu eens niet meer had? Dat gebeurde eens op een dag en het was een rare geschiedenis. Want op een Zondag kwam hij bij de herberg aanrijden en de menschen staken hun hoofd door het raam en één zei:

„Daar komt Speelpeter of de Danskeizer, zooals men hem ook wel noemt, de rijke glasblazer.”

Maar een ander meende: „Nu, of hij wel zoo rijk is, weet ik nog zoo net niet, want hij stikt in de schulden

en men zegt, dat het niet meer lang zal duren of er zal beslag op zijn zaak gelegd worden.”

Peter trok zich van al die praatjes niets aan en ging spelen met den dikken Ezechiël en een paar anderen. Maar het werd weldra zoo grof, dat de meesten weldra geen zin meer hadden en er mee ophielden. Maar Speelpeter daagde den dikken Ezechiël uit om te blijven. Deze had eerst ook geen zin, doch riep eindelijk uit: „Goed, eerst wil ik mijn geld tellen en dan gaan we dobbelen, elken inzet vijf gulden, anders is 't maar kinderspel.” Hij haalde zijn geldbuidel te voorschijn en zag, dat hij honderd gulden had en Speelpeter wist nu, hoeveel hij zelf had en behoefde niet meer te tellen. Maar terwijl Ezechiël voorheen steeds gewonnen had, verloor hij nu inzet na inzet en begon vreeselijk te vloeken. Eindelijk zette hij zijn laatste vijf gulden in en riep: „Nog eens, Peter, en als ik dit ook nog verlies, dan houd ik niet op, maar dan moet jij me je winst leenen. De eene eerlijke kerel helpt altijd den anderen.”

„Zooveel je wilt, al waren het er honderd,” zei Peter en de dikke Ezechiël gooide vijftien. „Vijftien,” riep hij uit. „Nu zullen we eens zien!” Maar Peter wierp achttien en op dat oogenblik riep een welbekende, schorre stem: „Ziezoo, dat was de laatste.”

Hij keek om en zag den Hollandschen Michel achter zich staan. Vol schrik liet hij het geld vallen, dat hij al opgenomen had. Maar de dikke Ezechiël zag den boschgeest niet, maar eischte, dat Speelpeter hem tien gulden zou leenen om verder te kunnen spelen. Zonder er bij te denken, stak Peter nu zijn hand in zijn zak, maar hij vond geen geld, daarna in een anderen zak, doch daar vond hij evenmin iets.

werden ze kwaad en scholden hem uit voor een toovenaar, die zijn geld met de winst naar huis gewenscht had. Zij pakten hem woedend beet en gooiden hem op straat.

Er blonk geen ster aan den hemel, toen Peter droevig naar huis sloop, maar toch kon hij een donkere gedaante herkennen, die naast hem kwam loopen en eindelijk zei: „Met jou is het nu uit, Peter Munk, en dat had ik je destijds ook wel kunnen zeggen, toen je niets van me wilde weten en naar dien dommen glasdwerg ging. Nu zie je wat er van je terecht komt als je een raad van me in den wind slaat. Maar nu kun je het eens met mij probeeren, want ik heb medelijden met je lot. Niemand heeft er nog ooit berouw van gehad en als je niet tegen den moeilijken weg opziet, kom dan morgen bij me op den Dennenheuvel en roep mijn naam.” Peter merkte wel, wie er tegen hem sprak, maar hij antwoordde niets, zoo bang was hij, en maakte gauw, dat hij thuiskwam.

Bij deze woorden werd de verteller door gedruisch voor de herberg in zijn verhaal gestoord. Men hoorde een rijtuig aankomen, verschillende stemmen riepen om licht, er werd hevig op de deur van de binnenplaats geklopt en daar tusschendoor blaften verschillende honden. De kamer, die men den voorman en den handwerkslieden had toegewezen keek op den weg uit; de vier gasten sprongen op en liepen daar heen om te zien wat er was voorgevallen. Voor zoover ze het bij den schijn van een lantaarn konden zien, stond een groote reiswagen voor de herberg; juist was een lange man bezig twee gesluierde dames uit den wagen te helpen en men zag een koetsier in livrei de paarden afspannen, terwijl een bediende de koffers losgespte. „God zij dezen menschen genadig,” zuchtte de voorman. „Als die heelhuids uit de herberg komen, maak ik me niet meer bezorgd om mijn wagen.”

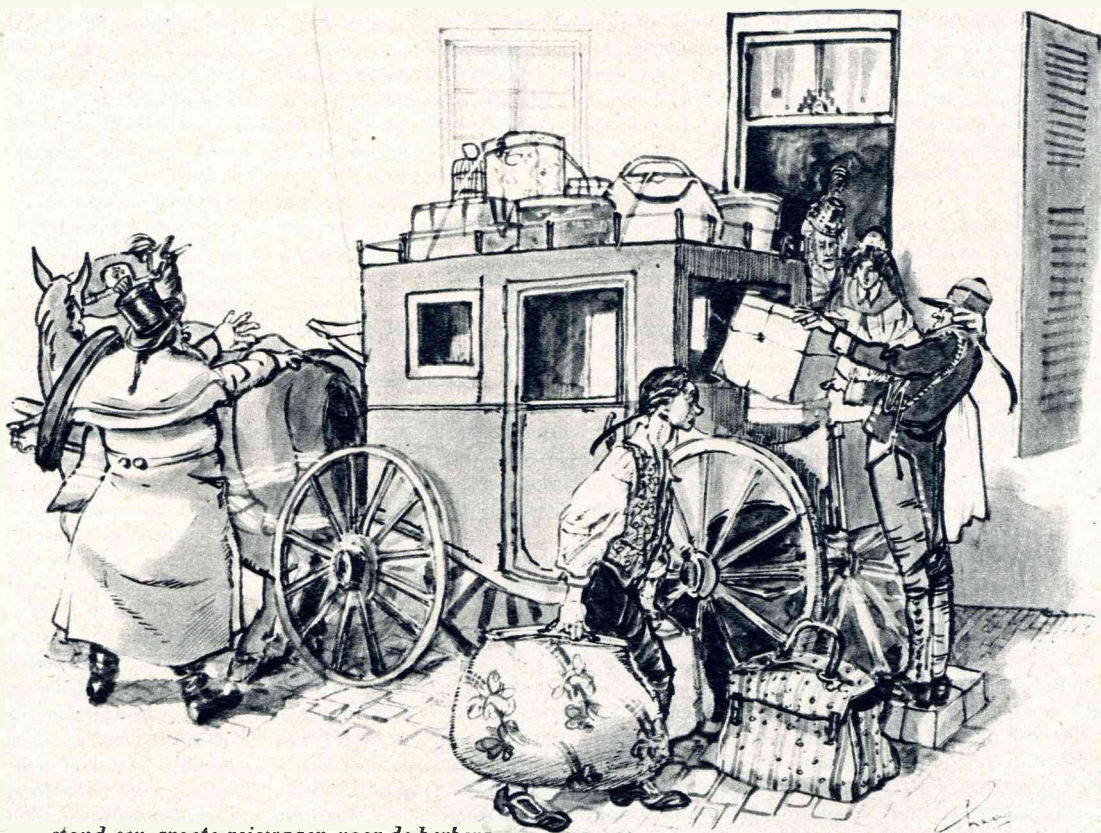
„Stil,” fluisterde de student. „Ik heb zoo'n idee, dat men het eigenlijk niet op ons, maar op deze dames

voorzien heeft. Waarschijnlijk wisten ze beneden, dat ze moesten komen. Als men ze maar kon waarschuwen! Maar wacht eens! In de heele herberg is er geen passende kamer voor de dames als die welke naast de mijne ligt. Daar zal men ze heen brengen. Blijf rustig in dit vertrek, ik zal trachten de bedienden in te lichten.”

De jongeman sloop naar zijn kamer, deed de kaarsen uit en hield alleen het licht aan, dat de waardin hem gegeven had. Daarop luisterde hij aan de deur.

Weldra kwam de waardin met de dames de trap op en geleidde ze met eenige vriendelijke woorden naar de kamer. Zij drong er bij de gasten op aan snel te gaan slapen, omdat ze wel uitgeput van de reis zouden zijn. Daarop ging ze weer naar beneden. Vlak daarop hoorde de student zware mannenstappen op de trap. Hij opende behoedzaam de deur en zag door een kleine spleet den langen man naderen, die de dames bij

het uitstappen geholpen had. Hij droeg een jachtcostuum en had een dolk aan zijn zijde, waarschijnlijk was hij de stalmeester of geleider van de beide dames. Toen de student er zich van vergewist had, dat de man alleen naar boven gekomen was, opende hij snel de deur en wenkte hem binnen te komen. Verwonderd trad hij naderbij en voor hij nog vragen kon wat er aan de hand was, fluisterde de

... stond een groote reiswagen voor de herberg.

Hij keerde zijn jas binnenste buiten, maar er viel geen cent uit en nu eerst herinnerde hij zich zijn eersten wensch om altijd net zooveel geld in zijn zak te hebben als Ezechiël. Alles was als in rook opgegaan.

De waard en Ezechiël zagen hem verbaasd aan, toen hij steeds maar bleef zoeken en niets kon vinden. Zij wilden niet gelooven, dat hij niet meer had en toen zij eindelijk zelf zijn zakken hadden nagezocht,

student hem toe: „Mijnheer, u bent vannacht in een herberg van roovers terechtgekomen.”

De man schrok. De student trok hem nu heelemaal naar binnen en vertelde hem, hoe verdacht hem dit huis leek.

De jager zette een heel bezorgd gezicht, toen hij het hoorde. Hij deelde den jongen man mede, dat de dames, een gravin en haar gezelschapsjuffrouw, aanvankelijk den geheelen nacht door hadden willen rijden, maar ongeveer een half uur voor deze herberg waren ze een ruiter tegengekomen, die hen aangesproken en gevraagd had, waar ze heen gingen. Toen hij vernam, dat zij van plan waren den geheelen nacht door den Spessart te rijden, had hij hun dat afgeraden, omdat de weg lang niet veilig was. „Als de raad van een verstandig man u iets waard is,” had hij gezegd, „laat dan uw voornemen varen, een half uur verderop staat een herberg; hoe slecht en onaanzienlijk die ook mag zijn, blijf daar liever overnachten dan dat u zich noodeloos in gevaar begeeft.” De man zag er trouw en eerlijk uit en in haar angst voor roovers had de gravin bevolen om bij deze herberg stil te houden.

De jager achtte het zijn plicht de dames van het gevaar, waarin zij verkeerden, op de hoogte te brengen. Hij ging naar de andere kamer, en kort daarop werd de deur geopend, die van de kamer der gravin toegang gaf tot die van den student. De gravin, een dame van ongeveer veertig jaar, trad bleek van schrik op den student toe en liet hem alles nog eens herhalen. Daarna overlegde men samen, wat men in dezen onaangename toestand kon doen en men besloot zoo behoedzaam mogelijk de twee bedienden, den voorman en de handwerkslieden te halen om in geval van een overval gemeene zaak te kunnen maken.

Toen dit kort daarop gebeurd was, werd de kamerdeur van het vertrek der gravin, die op de gang uitkwam, gesloten en met stoelen en kasten gebarricadeerd. De gravin ging met haar gezelschapsjuffrouw op het bed zitten en de twee bedienden hielden bij haar de wacht. De andere gasten en de jager begaven zich naar de kamer van den student en besloten te wachten op de dingen die komen zouden. Het was nu ongeveer tien uur, in huis was alles rustig en stil en niemand maakte blijkbaar aanstalten de gasten te storen. Nu sprak de instrumentmaker: „Om wakker te blijven, is het misschien het beste elkaar weer wat te gaan vertellen. Wij waren namelijk net bezig elkaar allerlei geschiedenissen te verhalen en als u,” hierbij wendde hij zich tot den jager, „er niets tegen hebt, zouden we daarmee voort kunnen gaan.”

De jager had daar niet alleen niets op tegen, maar om zijn bereidwilligheid te toonen, beloofde hij zelf wat te vertellen. Hij begon:

DE AVONTUREN VAN SAÏD

Ten tijde van Haroen al Rasjid, den heerscher van Bagdad, woonde een man in Balsora, genaamd Benezar. Hij had juist zooveel vermogen om rustig

„Hier is het fluitje nu,” vervolgde Benezar, „en ik geef het je nu je achttien bent....”

en genoeglijk te kunnen leven zonder een zaak te hoeven drijven. En toen hem 'n zoon geboren werd, liet hij ook dien niet opleiden voor den handel of een of ander beroep, doch las met hem in de boeken der wijsheid en daar naar zijn meening een jongen man buiten geleerdheid en eerbied voor den ouderdom niets beter kon sieren dan een krachtige arm en persoonlijke moed, zorgde hij er voor, dat hij zich reeds op jongen leeftijd in den wapenhandel bekwaamde, en Saïd gold weldra onder de knapen van zijn eigen leeftijd, ja, zelfs onder de ouderen als een uitstekend strijder en in rijden en zwemmen kon niemand hem overtreffen.

Toen hij achttien jaar was, stuurde zijn vader hem naar Mekka om het graf van den profeet te bezoeken en daar ter plaatse te bidden en godsdienst oefeningen te houden, zooals gebruik en zede dat voorschrijven. Voor hij afreisde, liet zijn vader hem nog eens bij zich komen, prees zijn gedrag, gaf hem wijze lessen, voorzag hem van geld en zei: „Dan nog iets, mijn zoon Saïd! Ik ben een man, die boven het bijgeloof van het gewone volk staat. Ik luister weliswaar gaarne naar geschiedenissen van feeën en tovenaars, bij wijze van aangename tijdpassering, doch ik denk er niet aan te gelooven, zooals zooveel onwetende menschen doen, dat deze geesten, of wat ze dan ook zijn, invloed op het leven en streven der menschen kunnen hebben. Je moeder echter, ze is nu al twaalf jaar dood, je moeder geloofde er even vast aan als aan den Koran, ja, ze heeft me zelfs bekend, dat ze van haar geboorte af in contact met een fee gestaan heeft. Ik heb haar natuurlijk uitgelachen en toch moet ik toegeven, Saïd, dat bij je geboorte dingen zijn voorgevallen, die mij verbaasd hebben. Het had den geheelen dag geregend en geonweerd en de hemel was zoo donker, dat men zonder licht niet kon lezen. Maar om vier uur 's middags vertelde men mij, dat een jongetje geboren was. Ik begaf mij ijlings naar de vertrekken van je moeder om mijn eerstgeborene te zien, maar alle vrouwelijke bedienden stonden voor de deur en op mijn vragen antwoordden zij, dat niemand naar binnen mocht gaan. Zemira, je moeder, had allen gezegd de kamer te verlaten, daar ze alleen wilde zijn. Ik klopte aan de deur, maar vergeefs, ze bleef gesloten.

Terwijl ik mij nogal knorrig bij de bedienden voegde, klaarde de hemel plotseling op en het wonderlijke was, dat zich alleen boven onze goede stad Balsora het blauw van den hemel vertoonde,

om ons heen echter waren de wolken zwart als te voren en bliksemstralen schoten omlaag naar de aarde. Terwijl ik dit merkwaardige natuurverschijnsel nog aandachtig gadesloeg, vloog plotseling de deur van 't slaapvertrek open, ik liet de bedienden evenwel buiten staan en trad alleen binnen om je moeder te vragen, waarom zij zich opgesloten had. Toen ik binnentrad, kwam mij zulk een bedwelvende geur van rozen, anjelieren en hyacinten tegemoet, dat ik er bijna van duizelde. Je moeder legde je in mijn armen en wees tegelijkertijd op een zilveren fluitje, dat je om je hals droeg aan een gouden kettinkje, zoo fijn als zijde. De goede fee, waar ik je eens over gesproken heb, is er geweest, vertelde je moeder, zij heeft den jongen dit geschenk gebracht. Dat was dus de heks, die het weer had laten opklaren en dezen rozen- en anjeliergeur achterliet, meende ik lachend en ongeloovig. Maar ze had wel iets beters kunnen geven dan dat fluitje, bijvoorbeeld een buidel goud of een paard of zooiets dergelijks. Je moeder bezwoer mij niet te spotten, omdat feeën gauw boos worden en dan hun zegen in een vloek veranderen.

Ik gaf haar haar zin en zweeg, omdat zij in haar kraambed lag, wij spraken ook niet eerder over deze zonderlinge gebeurtenis dan zes jaar later, toen ze voelde, dat ze zou sterven. Toen gaf ze me dit fluitje en droeg me op het aan jou te geven als je twintig jaar zou worden, want voor dien tijd mocht ik je niet laten gaan. Hier is het fluitje nu,” vervolgde Benezar, „en ik geef het je nu je achttien bent in plaats van twee jaar later, zooals je al te bezorgde moeder het wenschte. Je bent een verstandige jongen, je bent bekwaam in den wapenhandel als een jongeling van vierentwintig, daarom zie ik niet in, waarom ik je nu niet mondig zou verklaren en bovendien kan ik over twee jaar wel dood zijn en dan zou ik je het fluitje niet meer kunnen geven.”

Zoo sprak Benezar van Balsora, toen hij zijn zoon goede reis wenschte.

Saïd nam afscheid van hem, hing het kettinkje om zijn hals, stak het fluitje in zijn gordel en reed naar de plaats waar de karavaan naar Mekka opgesteld zou worden. Het duurde niet lang of er waren tachtig kameelen en verscheidene honderden ruiters bij elkaar, de karavaan ging op weg en Saïd verliet Balsora, zijn vaderstad, die hij in langen tijd niet terug zou zien.

Het nieuwe van zulk een reis en de vele indrukken, die hij te verwerken had, hielden hem aanvankelijk

De karavaan ging op weg . . .

Daarop ging het in draf naar het dorp der roofzuchtige Arabieren.

twee aan twee samengebonden, de buit werd in de tenten gebracht. Saïd echter werd afzonderlijk naar een groote tent geleid. Daar zat een oude, prachtig gekleede man, uit wiens houding men wel kon opmaken, dat hij het opperhoofd van deze bende was.

De mannen, die Saïd vasthielden, traden treurig en met gebogen hoofd op hem toe. „Het geween der vrouwen zegt mij al wat er gebeurd is,” sprak de vorst, terwijl hij de roovers één voor één aankeek, „jullie gezich-

ten bevestigen het: Almansor is gevallen.” „Almansor is gevallen,” antwoordden de mannen, „maar hier, Selim, beheerscher der woestijn, staat zijn moordenaar en wij brengen hem om u te laten beslissen op welke wijze hij moet sterven.”

„Wie ben je?” vroeg Selim, den gevangene somber aankijkend, die voorbereid op den dood, doch zonder eenigen angst toonen voor hem stond. Saïd beantwoordde zijn vraag kort en duidelijk.

„Heb je mijn zoon verraderlijk vermoord? Heb je hem van achteren met een pijl of een lans doorboord?” „Nee, heer,” antwoordde Saïd. „Ik heb hem in een open gevecht bij een aanval op onze karavaan gedood, omdat hij reeds acht van mijn kameraden had verslagen.” „Is het waar wat hij zegt?” vroeg Selim aan de mannen, die hem gevangen genomen hadden.

„Ja, heer, hij heeft Almansor in een open strijd gedood,” sprak één van hen. „Dan heeft hij niet meer en niet minder gedaan dan wij zelf gedaan zouden hebben,” stelde Selim vast, „hij heeft zijn vijand, die hem van zijn vrijheid en leven wilde berooven, bestreden en verslagen; maakt onmiddellijk zijn boeien los.”

De mannen keken hem verbaasd aan en gehoorzaamden aarzeland en met tegenzin. „Moet de moordenaar van uw dapperen zoon Almansor dan niet sterven?” vroeg er één, terwijl hij een woedenden blik op Saïd wierp. „Hadden we hem dan maar liever gedood.” „Hij zal niet sterven!” riep Selim uit, „ik neem hem zelfs in mijn tent; ik eisch hem

„Is het waar, wat hij zegt?” vroeg Selim aan de mannen, die hem gevangen genomen hadden.

op als mijn aandeel in den buit, hij zal mij voortaan bedienen.”

Saïd vond geen woorden om den ouden man te bedanken, doch de roovers verlieten mopperend de tent. De overige gevangenen werden verdeeld, enkelen liet men gaan om losgeld voor de rijkere te halen, anderen werden als herders naar de kudden gestuurd en menigeen, die zich vroeger door tien slaven liet bedienen, moest nu den nederigsten arbeid in het kamp verrichten. Doch Saïd behoefde dat niet te doen. Men wist niet, hoe het kwam, maar de oude Selim behandelde hem eerder als een zoon dan als een bediende. Maar de onbegrijpelijke sympathie van het opperhoofd haalde hem de vijandschap van de andere knechten op den hals. Overal ontmoette hij slechts vijandige blikken en wanneer hij alleen door het kamp liep, hoorde hij rondom hem vermenningen en scheldwoorden uitstooten, ja, enkele vlogen zelfs een paar pijlen rakelings langs zijn borst, die blijkbaar voor hem bestemd waren en dat deze hem niet troffen, schreef hij aan de geheimzinnige bescherming van het fluitje toe, dat hij nog steeds in zijn gordel droeg. Dikwijls beklagde hij zich bij Selim over deze aanslagen op zijn leven, maar tevergeefs trachtte deze de schuldigen te vinden, want de geheele stam scheen samen te spannen tegen den vreemdeling. Op een dag sprak Selim tot hem: „Ik had gehoopt, dat je misschien mijn zoon zou vervangen en aan mij of jou ligt het niet dat het niet gaat. Zij zijn allen zoo verbitterd, dat ik je over een tijdje niet meer zal kunnen beschermen en wat helpt het jou of mij als ik na je dood de schuldigen voorbeeldig straf? Als de mannen dus van hun tocht terugkeeren, zeg ik, dat je vader mij losgeld gestuurd heeft en dan zal ik je door een paar trouwe mannen door de woestijn naar bewoonde streken laten brengen.”

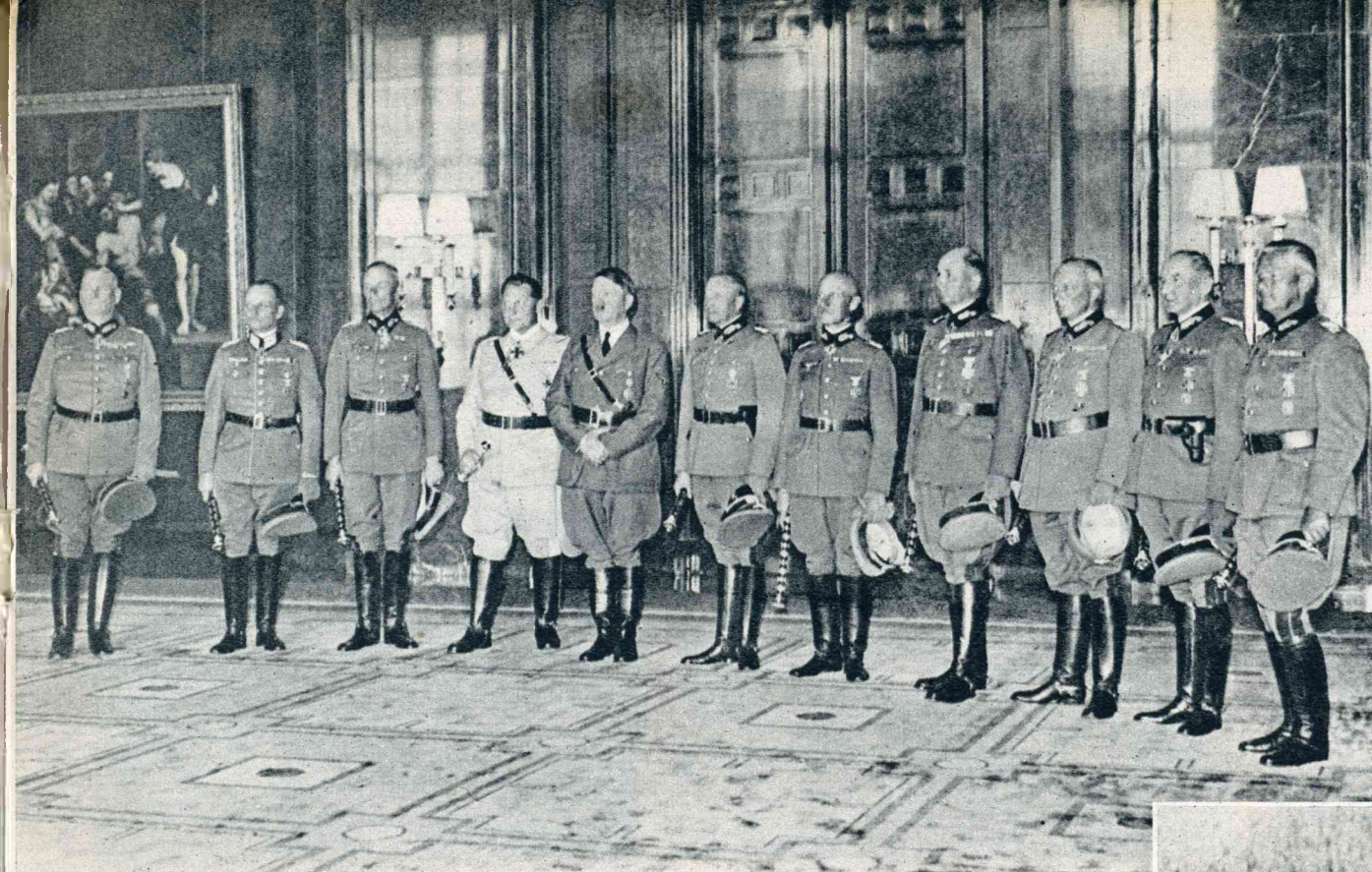
„Maar kan ik wel iemand buiten u vertrouwen?” vroeg Saïd, eenigszins bezorgd. „Zullen ze me onderweg niet vermoorden?”

„Daarvoor word je beschermd door den eed, dien ze me moeten zweren en dien nog niemand gebroken heeft,” antwoordde Selim kalm.

Eenige dagen later keerden de mannen naar het kamp terug en Selim hield woord. Hij schonk den jongeling wapens, kleeren en een paard, koos vijf mannen uit om met hem mee te gaan en liet die een vreeselijken eed zweren, dat zij het leven van Saïd zouden sparen.

W O R D T V E R V O L G D

In zijn werkvertrek van de nieuwe kanselarij te Berlijn overhandigde de Führer en opperste bevelhebber aan den rijksmaarschalk en de onlangs bevorderde generaal-veldmaarschalken de teekenen van hun rang. V.l.n.r. de chef van het oppercommando der weermacht, generaal-veldmaarschalk Keitel; de opperbevelhebber van de legergroep A, generaal-veldmaarschalk von Rundstedt; de opperbevelhebber van de legergroep B, generaal-veldmaarschalk von Bock; de opperbevelhebber van het luchtwapen, rijksmaarschalk Göring; de Führer en opperste bevelhebber; de opperbevelhebber van het leger, generaal-veldmaarschalk von Brauchitsch; de opperbevelhebber van de legergroep C, generaal-veldmaarschalk Ritter von Leeb; de opperbevelhebber van het 12de leger, generaal-veldmaarschalk List; de opperbevelhebber van het 4de leger, generaal-veldmaarschalk von Kluge; de opperbevelhebber van het 1ste leger, generaal-veldmaarschalk von Witzleben; de opperbevelhebber van het 6de leger, generaal-veldmaarschalk von Reichenau.

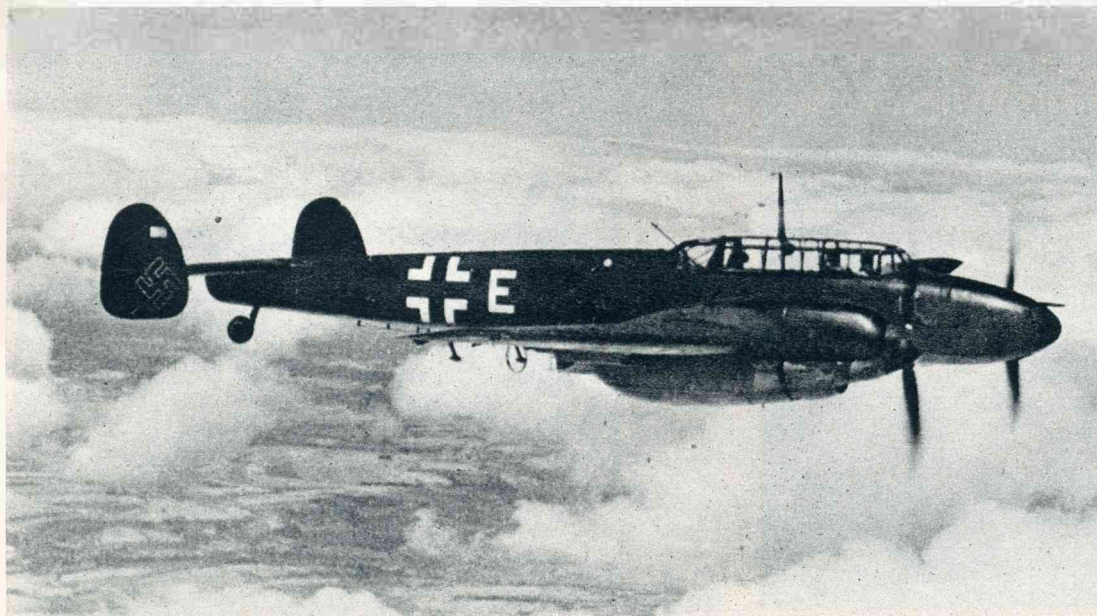
Buitenlandsch Nieuws

Het Britsche vliegveld te Aden aan den uitgang van het Suezkanaal, dat door Italiaansche vliegers werd gebombardeerd.

Tijdens een nachtvlucht over Noordwest-Duitsland werd een Engelsch bombardementsvliegtuig door luchtafweergeschut neergeschoten. Vlak bij de vernielde resten van het toestel werd een onontplofte bom van 250 kg gevonden.

Een Messerschmitt 110 toestel op weg naar Engeland. De witte streepjes op den staart geven het aantal overwonnen tegenstanders aan.

Dunja (Hilde Krah) en ritmeester Minskij (Siegfried Breuer), respectievelijk als de dochter van den postmeester en als de genotzuchtige officier. Als hij zich bewust wordt van hetgeen hij gedaan heeft, werpt hij zich in den strijd en sneuvelt op het slagveld.

Deze bekende novelle van A. S. Puschkin werd reeds ten tijde van de stomme film verfilmd. Het is een boeiend dramatisch verhaal uit 't voormalige Oost-Europa, thans door de UFA andermaal in bewerking genomen.

Heinrich George, de hoofdvertolker uit de film De Postmeester.

De oude postmeester (Heinrich George) is naar Petersburg gekomen en probeert in zijn ontembare woede van Dunja's vriendin de waarheid te weten te komen. De betrekkelijk onbelangrijke rol van dat meisje werd door Ruth Hellberg met zeer veel gevoel en overgave vertolkt. Deze foto geeft verder een goeden indruk van den strakken, reeds meer toegepaste imposanten decorbouw.

DE POSTMEESTER

Heinrich George is een der grootmeesters van de Duitse acteurs en zijn spel staat over het algemeen op een zeer hoog plan. Hij is een van de beste karakterspelers en dus was de rol van postmeester wel heel bijzonder voor hem geschikt. Fel en bewogen, doch ongeremd en onbehouwen speelt hij de rol van den onontwikkelden postmeester, die op een gegeven oogenblik vermoedt dat zijn dochter, die na den dood van zijn vrouw zijn oogappel is, het verkeerde pad is opgegaan. Geruchten hebben hem er toe gebracht onverwacht een bezoek aan Petersburg te brengen en zelf een onderzoek in te stellen.

Het meisje, dat ondanks alles ontzettend veel van haar vader houdt, heeft inmiddels reeds den tol voor haar misstap betaald, daar zij het recht heeft verbeurd, den man, waarvan zij werkelijk is gaan houden, te trouwen. Om haar vader het verdriet te besparen, wordt een schijn-bruiloft in elkaar gezet en de oude postmeester vertrekt dan in het volle bewustzijn, dat zijn dochter gelukkig en tevreden gehuwd is. Als hij is afgereisd, maakt een schot een einde aan het rampzalige leven van het meisje, dat glans en vreugde zocht, doch slechts dood en verderf kreeg.

Dit is zoo het bekende verhaal, dat echter door deze verfilming weer 'n ander aspect heeft gekregen. Vooreerst is hierin meer de nadruk gelegd op den postmeester zelf — die meer op den voorgrond treedt en wiens

Hilde Krah, die een zeer geslaagde creatie geeft van de dochter des postmeesters Dunja.

gemoedsgesteldheid, we zouden haast zeggen, tot in de finesses wordt behandeld. Naast hem staat het meisje Dunja, waarvan Hilde Krah een niet te overdreven en alleszins aanvaardbaar type gemaakt heeft. Haar gevoeligheden zijn zonder vals pathos, terwijl zij zich ook op kritieke momenten voldoende weet te beheerschen.

Een zorgvuldig gekozen bezetting voor de bijrollen, alsook de aankleding en de decorbouw maken het geheel tot een der best geslaagde films van den regisseur Gustav Ucicky.

HET OUDE MUSKET

Het verhaal van een erfstuk

door

Johan M. van Mamelen

Op den hoek van onze straat was vroeger het winkeltje gevestigd van Jacob Haagman. Nog niet zoo lang geleden, want pas sinds een paar jaren is het winkeltje, met de heele rij huizen aan weerskanten van de straat inclusief, verdwenen, opgeruimd ten behoeve van het verkeer.

„Tabak, sigaren en postbehoeften,” luidde het opschrift van de winkelruit en wie er binnentrad, kon niet vermoeden, dat er nog iets meer te koop was. Voor de jongens en meisjes uit de buurt bezat het winkeltje echter nog een heel bijzondere aantrekkelijkheid. Want de huiskamer daarachter had Jacob Haagman tot een soort rariteitenkabinet ingericht, dat herinneringen bevatte aan zijn zee-mansloopbaan.

Het behangsel aan den wand ging bijna geheel schuil onder Indische slendangs, Japansche waaiers en kunstig gevlochten Chineesche matten; boven de deuren hingen speren, krissen en oude pistolen en dan ook nog een griezelig, harig iets, dat in zijn verschrompelden staat een gedroogde boschspin moest heeten, maar dat het meest op een oude pruik leek en dat wij daarom met jeugdige fantasie „den scalp van Buffalo Bill” hadden gedoopt.

Het pronkstuk van die rariteitenverzameling was evenwel een oud musket. Het was een zwaar, onhandig wapen, met een verroesten loop en een paar ingekorven jaartallen in de kolf. Elk ding in die volgepropte kamer had zijn geschiedenis, maar na zoo veel jaren ben ik ze vrijwel allemaal vergeten. Wel herinner ik mij nog dat het musket het eigendom was geweest van Jacob's grootvader en ook, dat ik als jongen een goeden dag had, als ik het even in handen mocht nemen. Niet alleen omdat ik mij dan verbeelden kon een echte soldaat te zijn, maar ook omdat ik er een echt jongensachtig, maar onridderslijk genoeg in vond, een van mijn buurmeisjes er mee te bedreigen, dat doodsbenauwd was voor zoo'n echt geweer.

Dit zijn de herinneringen aan het oude musket, die me in den loop der jaren min of meer vaag bijbleven. Zij kregen pas weer kleur en nieuw leven, toen ik op zekeren dag, jaren later, een keurig geschreven briefje ontving van 'n zekere jongedame die ik mij nog herinneren kon als het kleine, zwart-oogige ding, dat jarenlang naast ons had gewoond. Jacob Haagman was al eenigen tijd dood en hij had al zijn curiositeiten verdeeld onder zijn vriendjes en vriendinnetjes van weleer. Mij had hij het oude musket nagelaten en als ik zoo goed wilde zijn de vriendelijke excentrice-testamentair te berichten, hoe zoo'n ding het beste verzonden kon worden, dan zou zij prompt zorgen, dat mijn erfdeel ongeschonden in m'n bezit kwam.

Een paar weken later hing het oude musket op mijn jonggezellenkamer. Maar het was niet 't eenige, dat ik uit mijn geboorteplaats had meegebracht. Een waardevoller bezit nog was het portret van een zwartoogige jongedame, die al niets meer wist van de angsten, die ik haar vroeger met het onbruikbare musket had aangejaagd. Wel kon zij zich mijn bestaan nog vaag herinneren en ik zorgde er wel voor, dat die herinnering niet opnieuw sleet. Een jaar later reeds waren we getrouwd en betrokken we een bovenhuis in de stad. Het oude musket, dat ons had bijeengebracht, kreeg een plaats in de kleine hal, boven den kapstok en als we bezoekers hadden, konden ze nooit nalaten er een blik naar op te slaan.

„Hé, een oud musket! Die zie je ook niet veel meer...”

En een enkele vriend voegde er in een romantische opwelling wel eens aan toe: „Als zoo'n museumstuk eens spreken kon, zeg. Het zou wel interessant zijn over die lang vervlogen tijden eens iets te hooren...”

Het oude musket zou spreken...

„Han, Maandag gaan we de hal schoonmaken,” zei Ans op zekeren dag. „Kun je dan meteen dat

oude geweer eens onderhanden nemen? De loop ziet roodbruin van het roest...”

Ik beloofde het, een beetje afwezig. Mijn hoofd was in die dagen vervuld van heel andere dingen. Financiële moeilijkheden van mijn firma, 'n dreigend ontslag of minstens een gevoelige salarisverlaging, de ophanden zijnde komst van een nieuwen wereldburger en de extra-uitgaven, die zoo'n gewichtige gebeurtenis meebrengt: kortom, ik had zorgen en dat oude musket hing mij niet in den weg.

Maar vrouwen zijn vasthoudend als het haar voorjaarsdroom, de schoonmaak betreft. Een paar dagen later bezweek ik voor Ans' aandrang, beklom het trapje en haalde het musket van den muur. De vochtige lucht van de keuken, die een uitweg zocht door de hal, had inderdaad 'n roodbruinen aanslag op de zwart ingeroeste metalen deelen achtergelaten.

„Ziezoo,” zei Ans tevreden, „ik heb een paar kranten op de keukentafel uitgespreid en schuurpapier en petroleum zijn bij de hand. Als je het geval dun insmeert met vaseline, dan ben je voor een tijd van dat poetsen af. Intusschen ga ik even een boodschap doen...”

Het was een gure voorjaarsavond en in de keuken was het weldadig warm. Ik nam het oude musket op mijn knieën en bekeek het nog eens, zooals ik het reeds tientallen malen bekeken had. De zware houten kolf vertoonde talrijke deuken, butsen en krassen en nauwelijks lieten de jaartallen zich nog oteijferen. Ans, enthousiast proper, had de houten lade en de kolf van 't musket zoo vaak met boenwas behandeld, dat men er zich wel in spiegelen kon.

Het was stil in huis, zoo stil, dat ik het suizen hoorde van m'n eigen bloed — en toen ik mijn oogen even sloot, geloofde ik plotseling het oude musket te hooren spreken.

„Ja, dat zag je zooveen goed. Felix heet ik.”

„Ik weet het,” zei ik glimlachend. „Ouwe Fik noemde Jacob Haagman je altijd.”

„Weet je ook wat het woord beteekent?”

„De gelukkege, geloof ik. Een merkwaardige naam voor een geweer.”

„Misschien hoopte de man, die me dien naam gaf en inkerfde, dat ik hem daarmee geluk zou aanbrenge. Soldaten waren vrijbuiters in dien tijd en nogal bijgeloovig, weet je. Heb je gezien, hoe mijn kolf gehavend is? Weet je hoe dat komt? Als het erg heet toeging in zoo'n gevecht, dan namen ze het geweer bij den loop en sloegen er met de kolf op in. En de koppen waren in dien tijd even hard als tegenwoordig, vriend.”

„Ik heb het wel eens gezien op een oude prent,” antwoordde ik.

„Ah, juist! Nou, en zooals je het daar gezien hebt, ging het er mééstál in een gevecht aan toe. Heb je de jaartallen kunnen oteijferen in mijn kolf?”

Ik knikte en zei: „Zeventiennegenentachtig.”

„Weet je er iets van?”

„Bestorming van de Bastille,” beaamde ik. „De Fransche revolutie. Barricaden in Parijs. Danton, Marat, Robespierre...”

„En achttientwaalf?”

„Napoleon. De veldtocht naar Rusland, Moskou. De Beresina.”

„Prachtig. Je schijnt nog aardig wat van de geschiedenis te hebben onthouden, al ben je allang van de schoolbanken af. Zie je, alle veldtochten waaraan de man deelnam, die me droeg, teekende hij met zijn mes aan in de kolf. Achttiendertien is je natuurlijk ook niet onbekend?”

„Leipzig. Volkerenslag.”

„En nou de laatste nog. Achttienvijftien...?”

„Waterloo, Wellington, Blucher, Oranje, Sint Helena...”

„Precies. Ja, ik heb heel wat meegemaakt, vriend. En ook de man, die op mij vertrouwd...”

Ik liet de opmerking onbeantwoord. Er was me een vreemde gedachte ingevallen, die me minutenlang bezig hield.

„Waarom spreek je niet meer?”

„Ik... ik vroeg me af, wat zoo'n oud musket wel waard zou zijn als curiositeit,” zei ik eindelijk.

„Ah... wou je me verkoopen?”

„Als ik 'n dertig, veertig gulden voor je kon krijgen...”

„Waarom?”

„Ik heb zorgen. En voor veertig gulden zou ik een hoop dingen kunnen koopen, die me binnenkort van meer nut zullen zijn dan een oud musket. 't Is maar een wandversiering en het een of andere prul zou het op die kale plek in de hal evengoed doen...”

„Het zou niet erg pieus zijn tegenover Jacob Haagman, vind je wel? Een geschenk moet je nooit verkoopen en het allerlaatst wel de eenige gedachtenis aan een goeden vriend, die gestorven is. Herinner je je die kamer nog achter het winkeltje?”

„Nog heel goed,” antwoordde ik onrustig.

„En hoe vaak je je veeelde op regenachtige dagen en hem altijd welkom was? En hoeveel moeite hij zich altijd gaf, om jullie prettig bezig te houden? En vergeet je al die andere kleine diensten niet, die hij jullie vaak bewees? Als je in den knoei zat; katekwaad had uitgehaald; een ruit gebroken had; weet je wel? In negen van de tien gevallen kwam je vader er niet achter, als je Jacob in je benauwdheid alles opbiechtte. Je zou een ondankbaarheid plegen aan zijn nagedachtenis, als je het eenige stuk in je huis, dat je nog aan hem herinnert, voor een paar gulden van de hand deed. Je vergeet zeker ook, dat hij jullie met zijn oude musket bij elkaar gebracht heeft...”

„Ik vergeet niets,” zei ik norsch. „Maar ik heb zorgen, zeg ik nogmaals. En het zou momenteel werkelijk een uitkomst zijn, als ik dertig of veertig gulden...”

„Wacht dan ten minste nog even. Besluit niet zoo overhaast. Misschien is er nog een andere uitkomst te vinden. De mensch wordt het meest geplaagd door zorgen, die alleen maar in zijn verbeelding bestaan. Komt tijd, komt raad, zegt een spreekwoord...”

Op dit oogenblik kreeg ik een schok. De deur ging open en Ans' zangerige stem wekte me uit mijn dutje en uit mijn droom. Ik schrok zoo van die onverwachte binnenkomst, dat het oude musket van mijn knieën gleed en met een krakend geluid op den terrazzo-vloer van de keuken terecht kwam.

„Hé, wat is dat?” schrok Ans.

„Niets,” zei ik nog half versuft. „Ik heb geslapen, gedroomd...”

„Neen, dat...” wees zij op den vloer. „Kijk eens, wat je gedaan hebt. Het geweer is gebroken, wat jammer...”

Verbluft keek ik op mijn voeten neer. Inderdaad, het oude musket was bij den greep, zijn zwakste plek, finaal door den slag in tweeën gebroken. Ik bukte me en raapte de kolf van den vloer op. En toen sperden wij allebei plotseling onze oogen wijd open en ontsnapte ons een kreet van verbazing. Uit een diepgeboorde holte in de kolf vielen talrijke muntstukken. Ze rink-tinkten, dansten en rolden uit over den vloer en toen wij eenigszins van onze verbijstering bekomen waren en de munten hadden vergaard, keken wij elkander met een ongeloofigen blik aan. Het waren gouden souverainen, gouden thalers en dukaten, en nog bijna niet versneden. Wel vijftig bij elkaar: de opgespaarde soldij van een ouden soldier van Napoleon's legioenen. Een waarde van minstens achthonderd gulden...

Natuurlijk had Jacob van die schatkamer nooit eenig vermoeden gehad. En thans was onze toevallige ontdekking hem van geen nut meer.

Een haastig onderzoek wees nog uit op welke manier de geheime bergplaats verkregen was. Het bleek namelijk dat de ijzeren kolfplaat onder aan het musket, die stevig in het hout zat vastgeroest, betrekkelijk gemakkelijk verwijderd kon worden. En achter deze plaat, die even spoedig weer bevestigd kon worden, had de eigenaar van het musket een koker-vormig gat geboord.

„Natuurlijk is dat geld ons eigendom,” moest ik Ans dien avond wel tienmaal verzekeren, omdat zij maar niet aan ons fortuintje gelooven kon. Maar ten slotte liet zij zich toch overtuigen. Het oude musket hangt nu weer op zijn vroegere plaats, boven den kapstok. En als thans een van onze kennissen nog eens verzucht: „Als dit musket eens spreken kon”, dan verzekert Ans lachend: „Maar het hééft al eens gesproken, beste. En zijn klankrijke taal heeft ons zelfs doen besluiten, onzen eersteling met den naam Jacob te doopen...”

En dan vertelt zij deze geschiedenis.

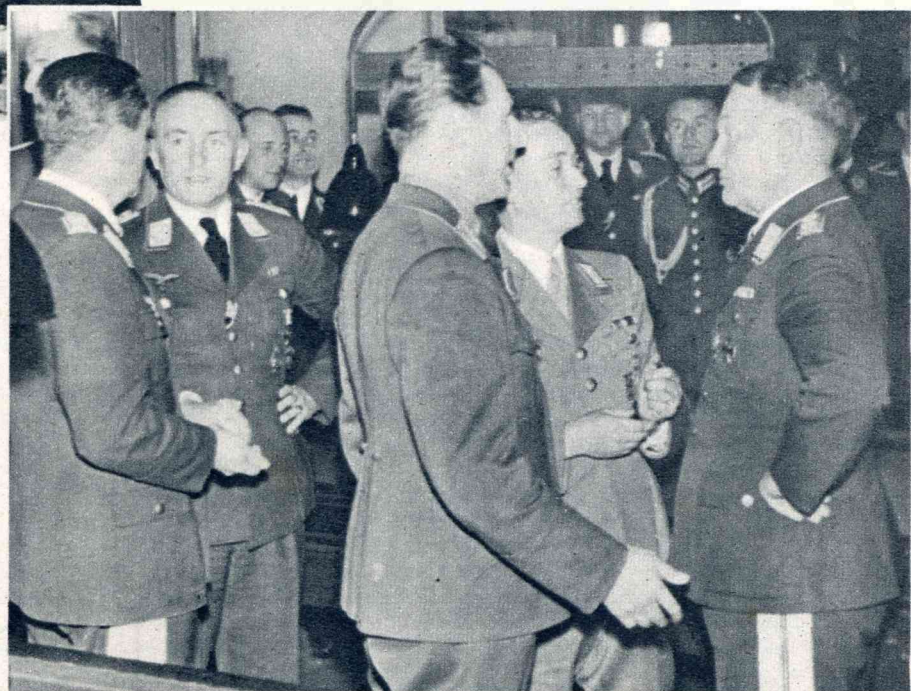

Wat bijna nooit in Augustus voorkomt kon men verleden Zaterdag in Schiedam waarnemen. Door den hevigen westenwind was het Maaswater zoo hoog opgestuwd, dat het Hoofd te Schiedam blank kwam te staan.

NIEUWS

van deze week

Dr. Robert Ley, Reichsorganisationsleiter der N.S.D.A.P., hield een redevoering tijdens een bijeenkomst van de afdeling Nederland der buitenlandsche organisatie van de N.S.D.A.P. in het Concertgebouw te Amsterdam.

Op Zaterdag j.l. werd het eerste Kraft-durch-Freude-Wehrmachtsheim in Krasnapolsky te Amsterdam geopend. Hierbij was de bevelhebber der Duitsche weermacht in Nederland, generaal der vliegeniers Fr. Christiansen (rechts), tegenwoordig. De generaal in gesprek met eenige Duitsche autoriteiten tijdens de bezichtiging.

In de Kinkerstraat te Amsterdam nemen de particulieren en zakenlieden voorzorgsmaatregelen, opdat de Engelsche bommen, die door deskundigen tot ontploffing zullen worden gebracht, niet al te veel schade kunnen aanrichten.

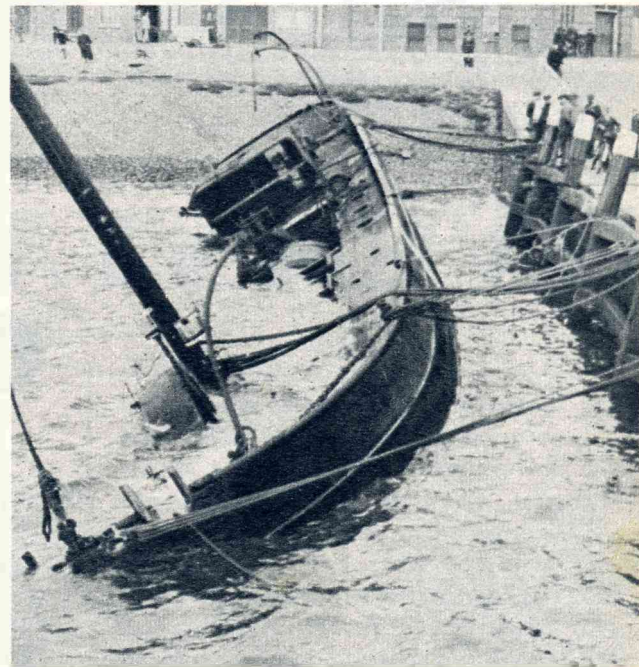
Te Ermelo werden in den loop der vorige week jeugdluchtvaartkampen gehouden. De jongelieden demonstreerden er hun zelfgebouwde zweef- en motorvliegtuigmodellen en namen deel aan de wedstrijden om het jeugdluchtvaartkampioenschap van Nederland. Menig vliegtuigmodel liep schade op bij den start of bij de landing en bijgevolg had de reparateur druk werk.

De inmaaktijd is gekomen. Het is echter tamelijk moeilijk Keulse potten te bemachtigen, waar dit jaar groote vraag naar is. Te Den Haag werd in een nauw straatje een grossier „ontdekt”. Fluks werd de winkel leeggehaald door de buurtbewoners, die blij waren met dit buitenkansje.

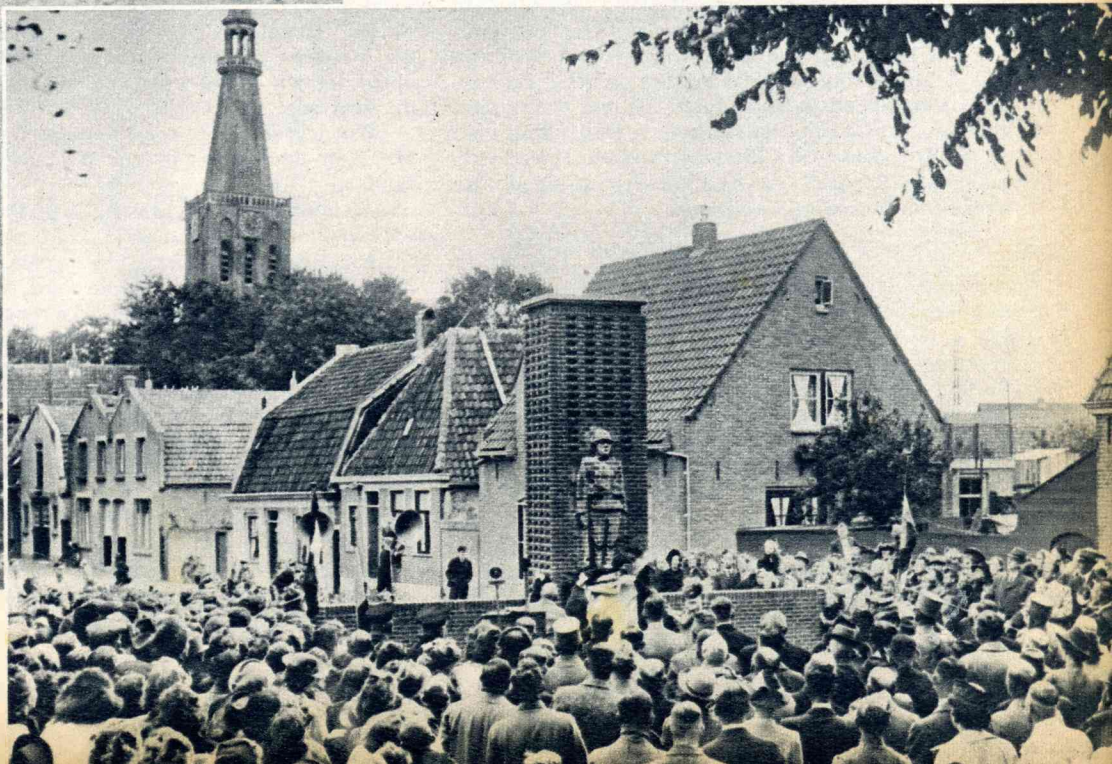

Een flottielje mijnenvegers, waarmee de Deutsche marine de Nederlandsche kust vrij houdt van mijnen.

Tijdens den jongsten storm is in de haven van Scheveningen een trawler, welke in reparatie was, op drift geraakt, lek geslagen en gezonken. Het schip werd verankerd.

Door het comité O. en O. te Medemblik is ter herinnering aan 't garnizoen, dat in deze stad heeft gelegen, een monument opgericht, dat onlangs officieel is overgedragen. De vlag wordt door twee jonge meisjes verwijderd.

„Hier, ouwe man, drink dat koppie thee maor 's warm op,” zegt Overstappie.

OVERSTAPPIE OP REIS

Zooals men weet is ons aller vriend Overstappie met zijn kornuiten Papkind en Wimpie op weg naar Tietjerksteradeel, waar Jilles en Mientje hen verbeiden. Die tocht naar Friesland zou een kampeertocht worden, maar Papkind zorgt, dat er 'n kink in den kabel komt

Ai!” zegt Papkind en hij wrijft met 'n pijnlijk gezicht z'n rechterschouder. Drommels, dat zijn leelijke scheuten, die hij voelt. En dan zit dikke Papkind opeens rechtop in z'n slaapzak. Hij is gewend te ontwaken met het uitzicht op z'n waschtabel en een fraai geborduurde spreuk: „Wel te rusten!”, doch thans ziet hij niets van dit alles. In plaats van het keurige slaapkamerzeil is er wat platgetrapte hei en het plafond wordt gevormd door een stukje scheef linnen, dat angstig dichtbij lijkt en waarop ruisend de regen valt. En dan beseft Papkind pas, dat hij aan 't kampeeren is. Dat is waar ook: de groote tocht naar Tietjerksteradeel. Voorzichtig gaat dikke Papkind eens op z'n andere zij liggen. Ai, weer zoo'n verraderlijke scheut!

„Wor wakker, 't sonnetje is al op, de rege klettert op me kop....”

zingt een bekende stem. Dat moet Overstappie zijn. Die is er vroeg bij vandaag. En Wimpie kon het blijkbaar ook niet langer uithouden onder de wol. Buiten de tent hoort Papkind hem rumoeren en, blijkens de verwarde discussie, die Papkind opvangt, is het tweetal bezig met theezetten. Soezend luistert Papkind toe, als ze hem voorloopig maar met rust laten. Wat zou dat toch wezen met z'n schouder? Trouwens, hij is heelemaal zoo stijf als een plank. 'n Mooi begin van de vacantiereis!

Buiten struikelt iemand over een tentlijn, er wordt gedempt gefoeterd en dan is het opeens gedaan met Papkind's rust.

„Hoe bestaat 't?” hoort hij brullen. „Daor legt me die dikke nog op se dooie gemak te pitte! Die wacht seker tot ie se koppie thee en se beschuitje op bed krijgt. Hé, Papkind, rijze!”

Uit den slaapzak klinkt 'n onverstaanbaar gebrom. Zelfs onder normale omstandigheden is het een toer, Papkind tot opstaan te bewegen, doch nu, met z'n pijnlijken schouder en z'n stijven nek, is de dikzak heelemaal niet matineus. En dan die regen, die steeds maar neerstroomt. . . . Neen, de situatie beantwoordt niet erg aan de voorstelling, die Papkind zich van z'n vakantie heeft gemaakt.

„Vijf minute foor appèl!” tettert Overstappie. „Nou mot die luie korreporaol erg flug weze, anders krijgt ie 'n bon. Hei, brigges!” En hij geeft een formidabelen ruk aan den slaapzak.

„We salle 't met 'n pannetje water moete probeere,” oppert Wimpie en dan zit Papkind opeens weer rechtop.

„Ai,” steunt hij, want er kraakt iets in z'n schouder. Papkind wrijft eens over de pijnlijke plek en dan opent hij z'n mond voor een nieuwe klacht. Doch dit keer zegt hij „Oei!”

„Wat legt ie nou te oeie?” vraagt Overstappie zich af. „Kom liever 's uit je étui. We motte nog ferderop fandaog.”

„Jij hebt makkelijk praten,” zegt Papkind duister. „Maar ik zit er maar mee.”

„Hij ijlt,” verklaart Overstappie. „Meheer de baron is nog 'n tikkie slaopdrone. As u effe uwes kop buite de tent steekt, heb u 'n reuze douche. Heb ik ekspres laote anlegge foor meheer de baron....”

Doch mijnheer de baron voelt blijkbaar weinig voor deze verfrissching. Met 'n pijnlijk gezicht wrijft hij schouder en nek en staart somber naar de grijze lucht en de druipende berkestammetjes.

„Beleve we 't nog?” vraagt Overstappie dreigend. „We salle de baron effe in de frije natuur legge. Hiero, Wimpie, pak se foete, dan neem ik se kop....”

„Nee!” krijt Papkind verschrikt. „Niet anpakken!” En hij zoekt al naar een verdedigingswapen.

„Aha, meheer de baron wil niet angepakt weze,” stelt Overstappie grimmig vast. „Kom nou toch 's

overend, Papkind. Wat sit je nou de heele tijd an je nek te frummele?”

„Rheumatiek,” zegt Papkind verongelijkt, doch die uitleg is niet voldoende.

„Rimmetiek of geen rimmetiek, je komt overend,” zegt Overstappie resoluut. „Wimpie, pak an.”

„Maar ik ben zoo stijf als 'n hout,” verdedigt de lijder zich wanhopig. „Ik kan m'n hoofd niet eens omdraaien.”

„Hoeft ook niet,” beslist Overstappie. „Waarom mot je met alle geweld je kop omdraie? D'r uit!”

„Maar ik kan niet op m'n beenen staan,” bedenkt Papkind nu. „Overal heb ik pijn.”

Even is Overstappie sprakeloos.

„Nou dat weer,” brult hij dan. „Gistere kon ie niet meekomme op de

fiets en nou heb ie rimmetiek. En met soo'n menscheijk wrak motte wij nou kampeere! Ik sal jou 's wat fertelle, Papkind, as jij nog 's op reis gaot, mot je wachte, tot d'r weer 's soo'n ritje is foor ouwen fan daoge....”

Dat is nu allemaal wel mooi en aardig, maar daar is Papkind niet mee geholpen. Steunend krabbelt hij op de been, z'n botten kraken. Tjonge, wat heult dikke Papkind het te pakken. In z'n deken gehuld strompelt hij de tent uit. Hij rilt, want het is aardig nat op de hei. En het ziet er niet naar uit, dat de lucht spoedig zal opklaren. Bibberend staat Papkind zich te wasschen. Dat moet hij heel voorzichtig doen, want in geen geval mag hij z'n nek buigen.

„Je sal toch seker wel op de fiets kenne sitte?” vraagt Overstappie vol bange voorgevoelens.

„Ai!” kermt de arme Papkind, want nu probeerde hij tóch om te kijken. En overigens is hij van oordeel, dat het met fietsen vandaag niet veel zal worden. Wat nu?

„Misschien kenne we hier in de buurt erreges 'n rolstoel hure,” oppert Wimpie.

„Nou wordt ie goed!” barst Overstappie uit. „En dan kenne wij dat wandelend stuk ouwerdomsgebrek seker heelemaal naor Friesland sleepe!”

Wimpie houdt consult

Tja, goede raad is duur. Daar staan ze nu op de natte hei, Papkind bibberend in z'n deken, Overstappie met z'n regenjas aan en Wimpie, getooid met een bontgestreepte badjas. Eentonig ruischt de regen neer, hier en daar begint de tent al te lekken.

„Gaan jullie met z'n tweeën maar verder,” stelt Papkind voor. „Dan zal ik wel zien, dat ik naar huis kom.”

Doch dat gaat tegen Overstappie's kameraadschappelijke gevoelens in.

„Niks d'r fan!” beslist hij. „Saome uit, saome thuis. Hier, ouwe man, drink dat koppie thee maor 's warm op, dan salle we straks wel 's kijke wat we doen motte. Gelukkig, dat we 'n hospitaalsoldaat bij de hand hebbe. Hiero, Wimpie, ondersoek jij de patiënt 's effe. Maor niet an se nek komme.”

Nu heeft Wimpie als hospitaalsoldaat tijdens de mobilisatie dagelijks het ziekenrapport meegemaakt. hij is dus volkomen vertrouwd met de talrijke kwalen, die het dienstplichtige mannendom plachten te belagen. Echter, rheumatiek kwam in de praktijk niet zooveel voor. Wel is er 'n keer 'n adjudant geweest en die had spit....

„Da's 't selfde,” verklaart Overstappie. „En wat hebbe jullie toen met die adjudant gedaan?”

Als Wimpie zich goed herinnert schreef de dokter een behandeling voor met warme watten.

„Laot ie fijn sijn!” juicht Overstappie. „Watte salle d'r hier in de buurt wel bij 'n drogist te krijge wese. Dan maake wij se warm en Papkind loopt weer as 'n kievit. Kom op, manne.”

Deze oplossing komt Papkind toch 'n weinig te simpel voor. Die watten kent hij wel, die heeft hij vroeger ook al eens gebruikt. Maar het staat te bezien, of hij vandaag dan al weer op de fiets kan zitten voor zoo'n verren rit.

„As we je nou 's masseerden,” stelt Wimpie voor, maar Papkind begint al te schreeuwen als Wimpie alleen maar naar z'n nek wijst.

„Kaorsfet mot ook reuse goed wese,” mijmert Overstappie. „Of anders 'n stukkie konijnevel.”

„'n Kruiebitter kan anders ook aardig helpe,” bedenkt Wimpie nu.

„En dan wil jij seker wel effe naor 't dorp om 'n flesch fan dat spul te haole,” veronderstelt Overstappie boosaardig. „We doen 't anders, manne. We gaone met de trein.”

„Dus niet meer fietsen?” vraagt Papkind. Hij begint weer hoop te krijgen.

„Naor Arnhem sal je nog wel kenne trappe,” veronderstelt Overstappie. „En dan soeke we daor 't station op. Is ie foor mekaor of niet?”

Inderdaad, dit is een prachtige oplossing. Wel is waar is in het kampbudget geen rekening gehouden met een treinreis van Arnhem naar Friesland, doch er staat tegenover, dat ze nu minstens een dag minder onderweg zijn. En aldus wordt besloten. Higgend en steunend beklimt Papkind z'n fiets, nog even heeft hij het kwaad te verantwoorden als er bij Oosterbeek 'n heuvel genomen moet worden, maar dan is het leed dan ook geleden. Ze zakken nu den berg weer af en „onderlangs”, naast den Rijn, rijden ze de Geldersche hoofdstad binnen. Het station is gelukkig niet ver en als blijkt dat ze nog wel vijf kwartier den tijd hebben eer een trein naar het noorden gaat, raakt Overstappie heelemaal enthousiast, want 't is Vrijdag en bijgevolg is er markt te Arnhem.

„Dan gaone we pruime etc,” glundert hij. „Niks soo goed foor 'n stijve nek als rijpe pruime...”

De Betuwe is vlak bij en dus zijn er op de markt prachtige goudgele pruimen te krijgen. Of Overstappie's recept nu goed is of niet, in elk geval voelt Papkind zich al een stuk beter. De belangstelling van Wimpie gaat meer uit naar den markthoek bij de oude Sabelpoort. Daar zijn de standwerkers bezig met hun sigaren, hun onverwoestbare horloges, hun sokophouders en hun scheermesjes. En het is vooral dit laatste artikel, waarvoor Wimpie zich interesseert. Is hij niet de alleenvertegenwoordiger van het onfeilbare mesje „Gauwglad”? In z'n rugzak heeft hij zelfs 'n heel partijtje van die prachtmesjes meegenomen; je kunt nooit weten of er in Tietjerksteradeel voor hem nog zaken te doen zijn. Bij de vischhal, vlak naast den machtigen Eusebiustoren, is de rommelmarkt. Van alles is daar te krijgen, slechts een afdoend middel tegen reumatiek ontbreekt helaas....

Maar dan wordt het tijd, dat ze in den trein komen.

De blijde begroeting in het verre Tietjerksteradeel.

Naar Friesland

„Móórdweer!” zegt Overstappie schamper, als ze over de Arnhemse viaducten rijden. De regen striemt tegen de coupé-raampjes en in de diepte glimt het natte asfalt van de Steenstraat. En dan moet Overstappie opeens grinniken.

„As malle Papkind geen stijve nek had gekrege, sätte wij nou in die rege op de fiets te trappe.”

En zoo ziet u, dat aan alle dingen ten slotte 'n goede zijde zit.

Patiënt Papkind heeft zich intusschen behaaglijk geïnstalleerd en pakt een dikke sigaar. Als hij 'n beetje voorzichtig zit, voelt hij z'n nek niet eens meer. Praats begint hij ook al weer te krijgen en nu blijkt, dat hij vroeger al eens door Friesland gereisd heeft. Dat is meer dan de beide Amsterdammers kunnen verklaren, want die zijn nooit zoo hoog in 't noorden geweest.

„'t Mot d'r altijd vrieze,” weet Wimpie. „En ze knauwe d'r geweldig.”

„Je verstaat 't zóó,” beweert Papkind. „Ik kon al aardig meepraten.”

't Wordt 'n gezellige reis. Er stapt een heer in, die meteen 'n formidabele pijp stopt, ook in 't veldleger geweest is en — vermoedelijk als herinnering aan dien tijd — 'n pak miezemauskaarten in z'n zak heeft. Ondanks de handicap van z'n stijven nek smaakt Papkind de voldoening, dat hij tweemaal achtereen den pot wint. En dan wint de heer met de pijp, die in zekeren zin 'n collega van Papkind is, want hij was ook korporaal.

„Tja, tege die hooge ken niemand op,” meent Overstappie.

Zoo komen ze te Leeuwarden. 't Begint al duister te worden als het drietal eindelijk door het vlakke land van Friesland naar het einddoel fietst. Erg snel gaat het niet, want Papkind moet heel voorzichtig rijden. En bovendien weten ze den weg niet. Daar nadert 'n fietser, 'n stoere knaap met 'n pluk strooblonde haar onder z'n pet uit.

„Goeienavond,” groet Papkind en hij maakt zich gereed om heel omstandig naar den weg te gaan vragen.

„Joun!” zegt de blonde reus en hij trapt door.

„Wát sei die?” vraagt Wimpie onthutst.

Ja, in den trein heeft Papkind wel hoog opgegeven over z'n kennis van de Friesche taal, doch hier schiet

die kennis toch te kort. Vermoedelijk betrof het hier een Frieschen avondgroet.

„En jij sou nog wel foor tolk spele,” hoont Overstappie. „Dat ken goed worde, je ferstaat d'r geen fluit fan. Hadde we nou maor 'n kursus Friesch foor beginners gevolgd eer we op reis gonge...”

Doch verderop heeft het gezelschap meer succes. Er staat ergens 'n vriendelijk wijfje met 'n blinkend oorijzer bij 'n winkeltje en als Papkind een inleidende bespreking opent, blijkt zij hem best te verstaan. Of zij hier in de buurt ook 'n zekeren Jilles weet?

„'n Frijer met 'n moordkuifie,” helpt Overstappie.

„Bedoele jou die jongkerel, die met dat Hollandsehe famke 'trouwd is!” informeert het vrouwtje. Ja, die weet ze wel te wonen. En haarfijn legt ze den weg uit. 't Kan niet missen, steeds maar „rechtuut” tot ze langs de „skool” komen en dan „efkes naar reks, daar leit Jilles zien huus”.

Ziezoo, dat weten ze dus. En inderdaad, ze rijden rechtuit, ze vinden de school en dan ligt er verderop 'n typisch Friesch huisje met 'n grooten stal er achter en 'n bakhuis opzij. 'n Bloementuin is er ook en daar staat 'n boertje op klompen naar de lucht te kijken, z'n wonderlijk kuifie staat steil rechtop.

Het is Jilles. Niet langer als veelgeplaagd soldaat of schutterige bruidegom, doch thans als werker op zijn eigen grond. En hij ziet er opeens veel zelfbewuster uit. Kijk, daar komt Mientje ook aanhollen.

„Jou moete goed begriepe, ik had 'dacht, dat jullie morgen kwamen,” zegt Jilles.

„Papkind is onderweg gammel geworden,” vertelt Overstappie, „en zodoende...”

Hoe dit zij, de vreugde over het weerzien is groot. Voor dien stijven nek weet Jilles wel 'n ouderwetsch boerenmiddeltje en hij heeft ook nog 'n bedstee, waar Papkind in kan overnachten.

Veel valt er te vertellen, maar dan moet het gezelschap naar bed, want morgen is 't weer vroeg dag. Voor de Hollandsche gasten heeft Jilles 'n heel programma in elkaar gezet; ze zullen wel zien.

En dan valt de nacht over Tietjerksteradeel.

L.

Een escadrille bombardementsvliegtuigen trekt in gesloten formatie ten aanval.

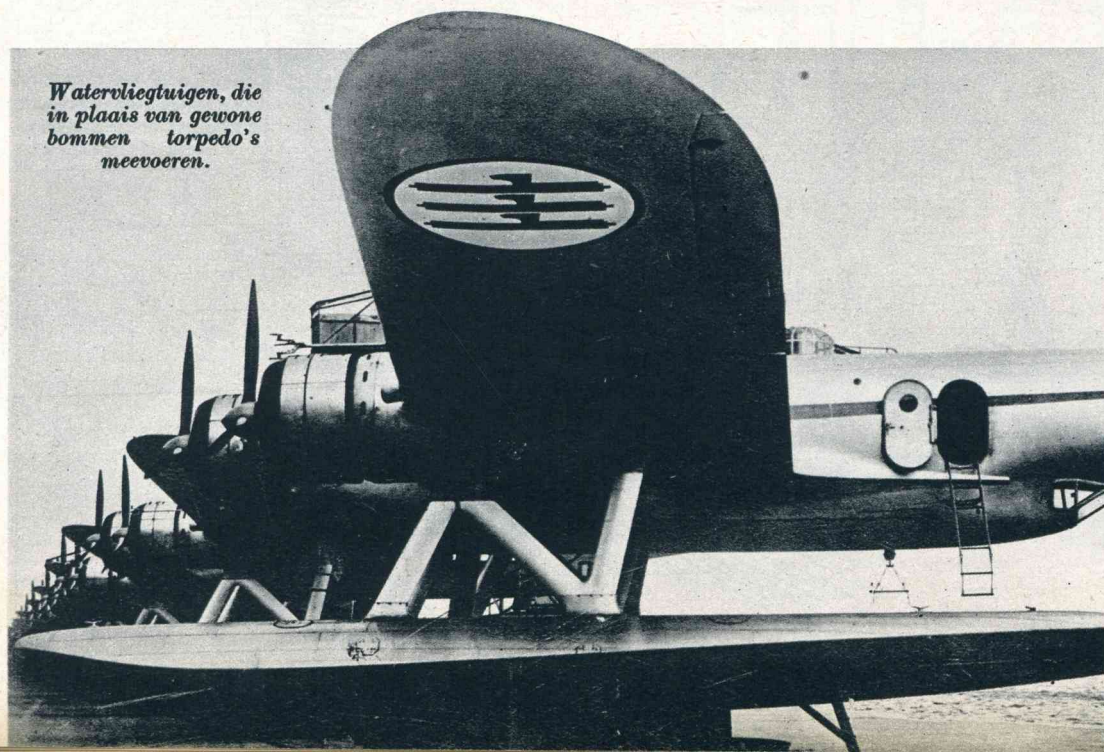
Vogels op hun nest. Watervliegtuigen hebben na volbrachte taak de veilige haven weer bereikt.

Arenden, die het luch

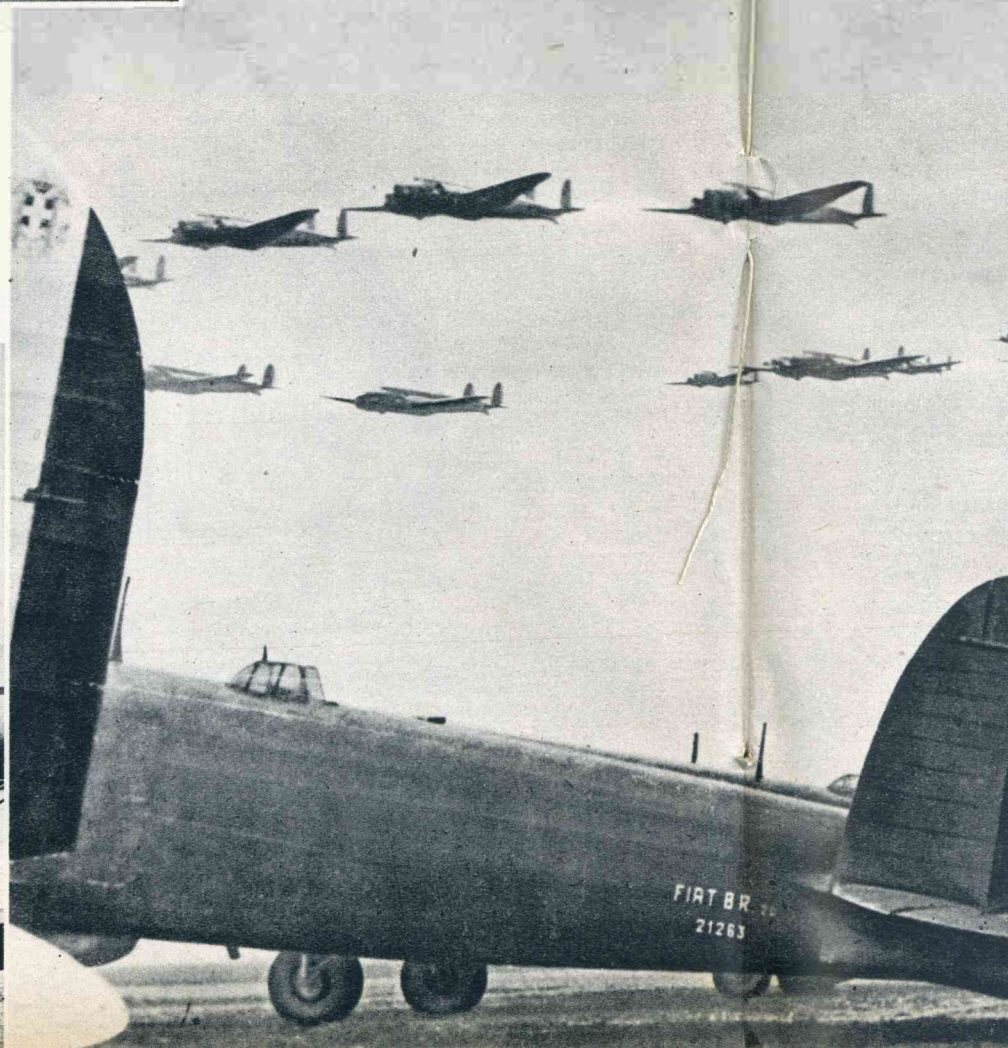
Toen een vijftiental jaren geleden de Italiaansche vliegtuigen- en motorenindustrie nog in haar kinderschoenen stond, kon niemand voorzien, welke ontzaglijke en indrukwekkende snelle vlucht zij zou nemen. Het waren niet alleen buitengewone omstandigheden die den groei bevorderden, maar het was vooral de gezonde kijk der Italiaansche constructeurs op materiaal en mogelijkheden, die hen in staat stelde productie en vooral kwaliteit dermate op te voeren, dat de Regia Aeronautica of Koninklijke Italiaansche Luchtvaart zich binnen een minimum van tijd tot een luchtmacht van eersten rang ontwikkelde. Mede dank zij de ervaringen uit den veldtocht in Abessinië en uit den Spaanschen p

Een indrukwekkende formatie sne

DE ITALIAANSCH LUCHTMACHT

Watervliegtuigen, die in plaats van gewone bommen torpedo's meevoeren.

tervliegtuigen hebben na
ge haven weer bereikt.

Driemotorige bommenwerpers op weg naar
nauwkeurig omliggende aanvalsobjecten.

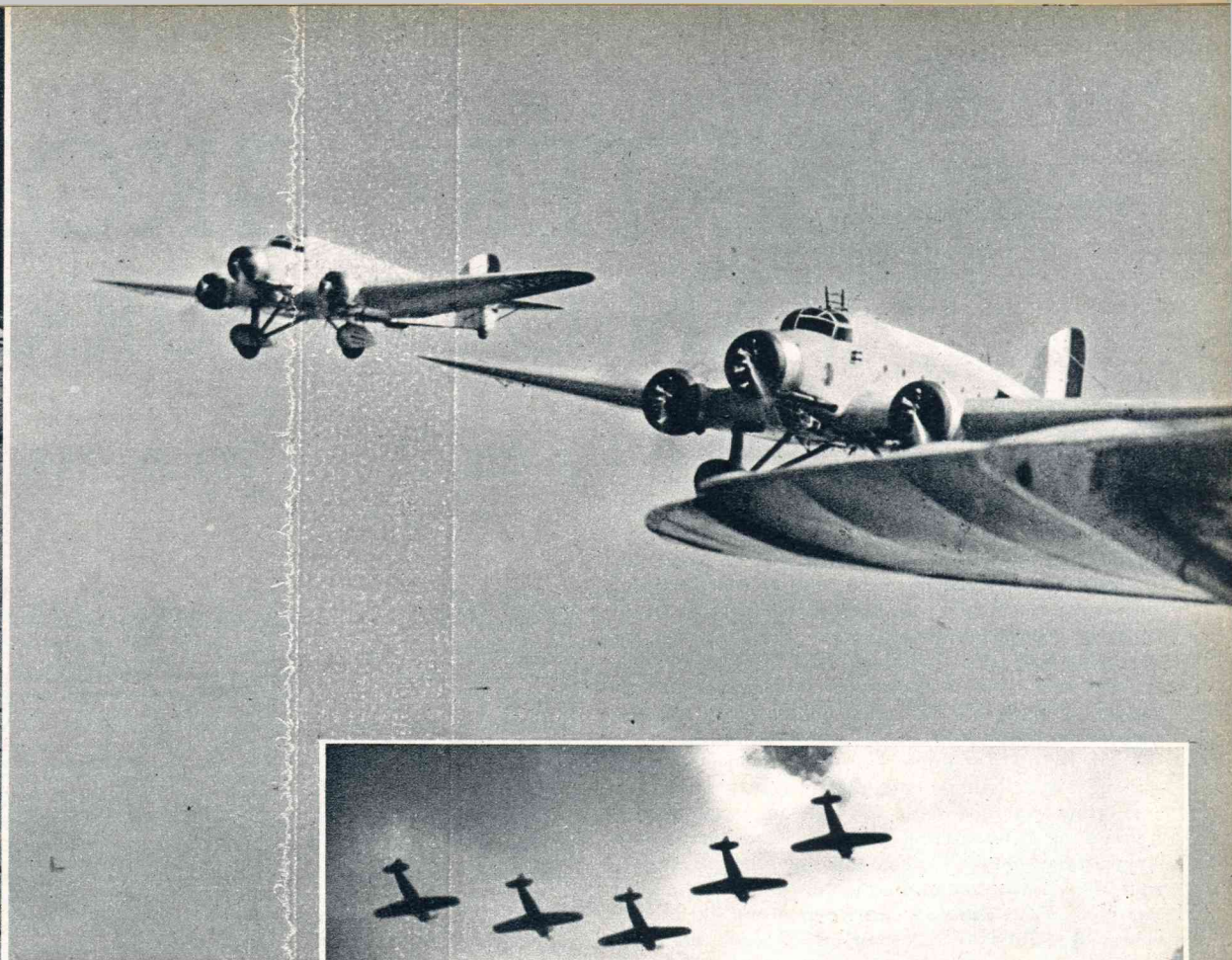
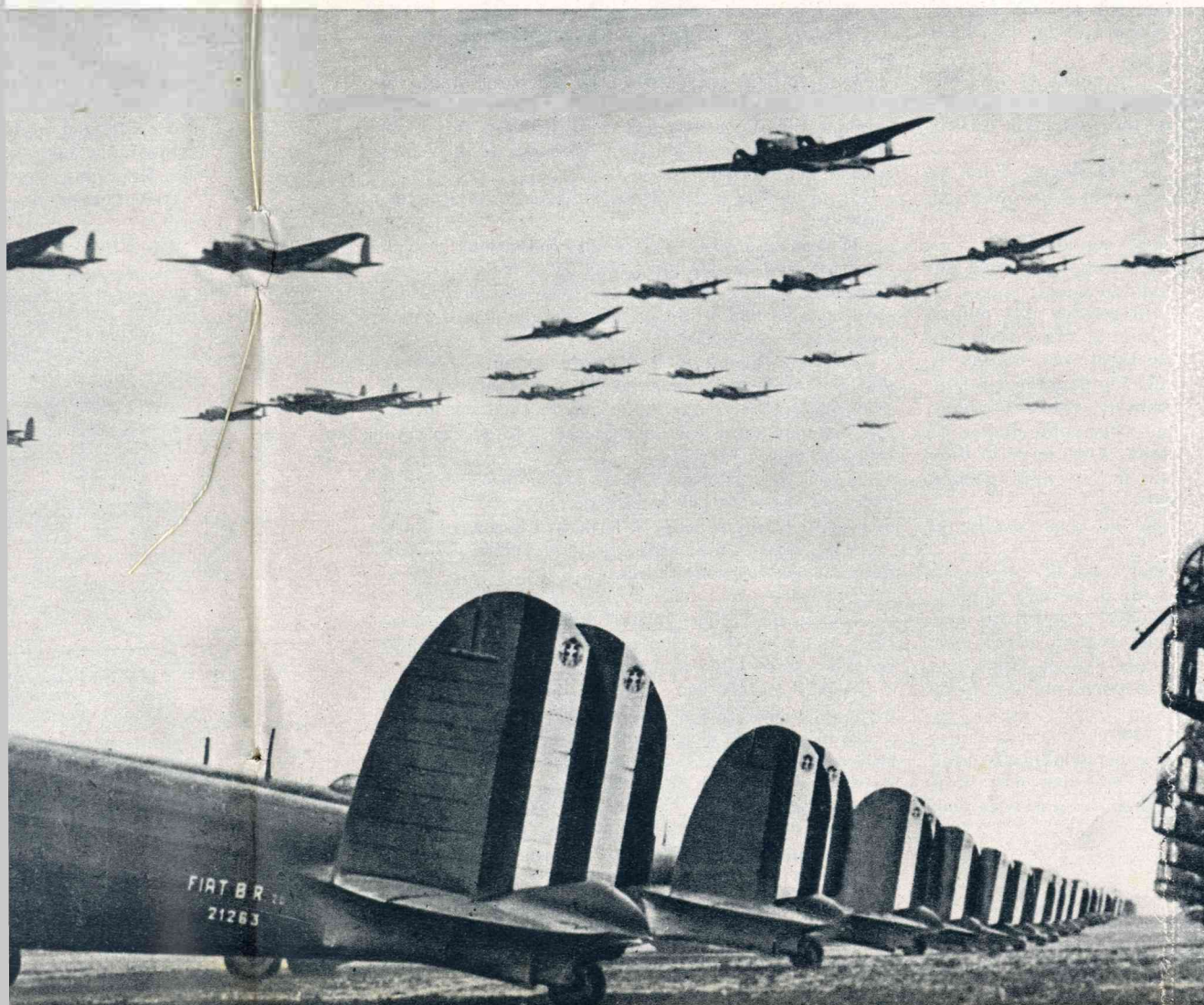
len, die het luchtruim beheerschen

en vijftiental jaren geleden de Italiaansche
uigen- en motorenindustrie nog in haar kind-
en stond, kon niemand voorzien, welke ontzag-
n indrukwekkend snelle vlucht zij zou nemen.
waren niet alleen buitengewone omstandig-
die den groei bevorderden, maar het was vooral
r Italiaansche constructeurs op materiaal en
en in staat stelde productie en vooral kwaliteit
en, dat de Regia Aeronautica of Koninklijke
aart zich binnen een minimum van tijd tot
eersten rang ontwikkelde. Mede dank zij de
eldtocht in Abessinië en uit den Spaanschen

burgeroorlog, slaagden de Caproni-, Breda-, Savoia-, Marchetti-,
Cant-, Macchi- en andere fabrieken er in, verkenningsvliegtuigen,
bommenwerpers, jagers enz. te scheppen, die qua betrouwbaarheid,
snelheid en prestatievermogen voor geen enkel type van welke
wereldluchtmacht ook behoeven onder te doen.

Enkele jaren enthousiast werken en willen zijn ruimschoots
voldoende gebleken om de Regia Aeronautica tot een volwassen
en sterken arend te maken. Onze fotoserie laat u nader kennis
maken met verschillende typen, waaruit zoowel aanvals- als ver-
kenningsescadrilles worden samengesteld en wier vlucht een im-
posanten indruk geeft van hun werkelijke kracht en waarde.

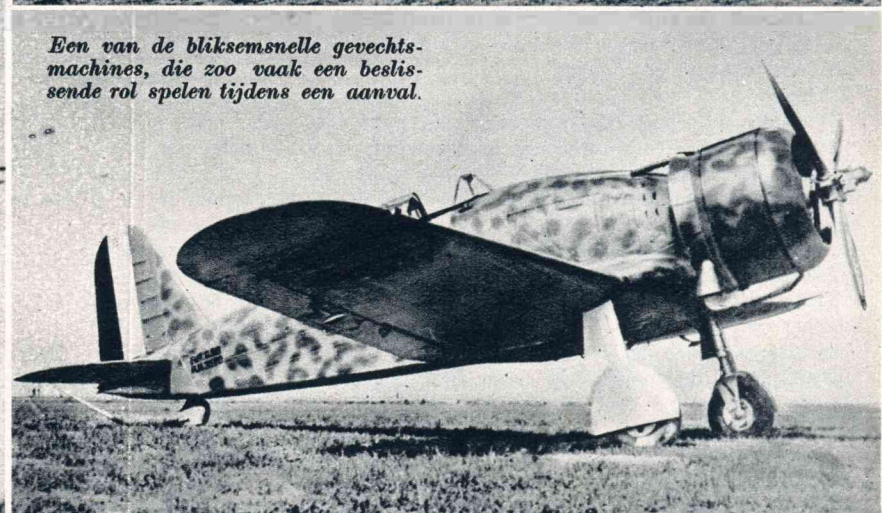
Een indrukwekkende formatie snelle bombardementsvliegtuigen.

Een escadrille eendek-
kers op zoek naar
vijandelijke machines.

Een tweemotorig bombardementsvliegtuig
begint juist te starten voor het volbren-
gen van een speciale opdracht.

Een van de bliksemsnelle gevechts-
machines, die zoo vaak een beslis-
sende rol spelen tijdens een aanval.

Ergens op het oorlogsterrein. Een toestel
staat klaar om op het eerste teken van
onraad tot den aanval over te gaan.

DE TERUGKOMST VAN OOM JURRIAAN

DOOR

J. GERHARD TOONDER

*

Dat was een volgend punt van overweging. Stel, dat Milly ongelijk had — wat dan nóg? Ik was niet rijk, en wanneer ik er ooit toe zou besluiten, mijn hart aan een vrouw aan te bieden, dan moest ik haar daarmee ook mijn armoede aanbieden. En Mona kende de armoede te goed, zij zou haar te zeer vreezen; zij zou mij er om afwijzen.

En zelfs als zij niet van oom Jurriaan hield en de armoede geen bezwaar vond... dan nog had zij een hekel aan mij, omdat ik haar geschaakt had. Ik wist niet, hoe ik daar ooit verbetering in zou kunnen brengen. Zij had geen enkele reden om zoo verliefd op mij te worden als ik het op haar was...

Toen ik op dit punt van mijn overpeinzingen gekomen was, had ik er genoeg van.

Ik vond, dat het beter zou zijn om maar te vertrekken en de hoodschap achter te laten, dat ik niet langer kon wachten — het zou me moeilijk vallen, haar nu te ontmoeten. Ik opende de deur en deed een pas in de gang — en toen stond ik precies voor oom Jurriaan's kamer, de kamer met het wassen fruit en de gebloemde crapauds. De deur stond op een kier en ik hoorde daar vorken op bordjes tikkelen en het brokkelen van een eierschaal. De familie was blijkbaar aan het ontbijt.

Ik wilde zachtjes verder lopen, maar juist hoorde ik oom Jurriaan zeggen:

„Die jongeman zit nog op je te wachten, Mona.”

„Ja. Ik zal opschieten.” Dat was de oude Mona niet; zij sprak zonder een spoor van bitterheid of wantrouwen.

„Heb je er vermoeden van wat hij komt doen?”

Ik weet, dat het heel onbehoorlijk is om bij deuren kieren gesprekken af te luisteren en ik doe het niet graag. Ik had het nu ook zeker niet willen doen, maar de toon, waarop oom Jurriaan sprak, hield mij vast. Die toon was ménschelijk; zoo had ik kunnen praten of een ander, maar de Jurriaan Kandel dien ik kende, niet — het was zacht en vriendelijk.

„Ik denk, dat hij me wil vragen, wanneer ik weer kom poseeren.”

„En wanneer doe je dat?”

„Ik weet niet.”

„Wordt het een goed schilderij?”

„Ik heb het niet gezien. Ik weet ook niet of ik nog eens voor hem ga poseeren.”

„Maar waarom niet, meisje?”

Boem-boem-boem, zei mijn hart haastig.

„Waarom zou ik het doen — en wanneer? U hebt gezegd, dat wij vanmiddag samen uitgaan...”

„Ja, het is mooi weer. We kunnen het Gooi eens inrijden. Lijkt je dat leuk?”

„Nou.”

Wanneer dit opzet of berekening van haar was, om hem, zooals de danseur mij had verteld, in te palmen, dan acteerde zij wel bijzonder goed. En wanneer het geen opzet was, dan was het des te erger voor mij.

„Maar je zou morgen kunnen poseeren.”

„Ja, dat zou kunnen.”

„Eh...” peinsde oom Jurriaan, „nee, morgen kan het ook niet. Morgen moet je iets gaan kopen, wat kleeren en toilet-artikelen en zoo.... Overmorgen moet ik voor zaken naar Den Haag. Ga jij dan mee?”

„Grág natuurlijk.”

„Dan komt.... Donderdag. Donderdagochtend komt mijn advocaat om over die koelkastengeschiedenis van je vader te praten. Maar 's middags zou je best weer naar Peter Egbertszoon kunnen gaan.”

Stille.

„Waarom doe je 't niet? Waarom heb je er geen zin in? Peter is toch een aardige jongen.”

„Hij is net als die anderen, geen haar beter,” oordeelde Mona.

„Hoe bedoel je?”

„Ze zijn allemaal op u af komen zwermen als vliegen op een... hoe noemen ze dat ook weer?”

„Op een teerton,” vulde oom Jurriaan aan.

„Er was er niet één bij, die aan u dacht; ze dachten alleen maar aan zichzelf en aan wat ze van u wilden

KORTE INEELD. Pieter Kandel, een jonge en arme schilder, ontdekt in een uitdragerswinkeltje te Amsterdam een oud schilderij vermoedelijk van Van Goyen. Van zijn rijken oom Jurriaan Kandel uit Amerika wil hij het geld, f 40.—, leenen, doch deze weigert het hem te geven. Pieter ontmoet zijn neef Dries Putter, een verlegen jongeman, dien hij aan de pianiste Sonia Velmy voorstelt. Dries wil z'n neef het benodigde bedrag leenen, doch door diens onactisch optreden wordt de prijs van 't schilderij nu tot f 75.— verhoogd. Intusschen bereidt Henriëtte, een 50-jarige nicht van Pieter, een grootsch feest voor ter eere van oom Jurriaan, waarbij alle familieleden tegenwoordig zijn. Pieter heeft inmiddels een neef ontmoet, 'n echten fat en geldjager, die avoneens Peter Kandel heet. Deze wil met hem vriendschap sluiten om te trachten samen in het bezit te komen van oom Jurriaan's geld. Dries Putter is wederom bij Sonia op bezoek geweest; hij heeft z'n destijds gemaakte fout ingezien en nu een bedrag van f 75.— bij haar voor Pieter achtergelaten. Het doek blijkt evenwel juist verkocht te zijn. Voor Peter's benedenburen, de gebroeders van Lier, moet hij een schilderij taxceren. Hij vermoedt, dat het een Van Dijk is. Mona van Arkel, een jong en arm meisje in Den Haag, is het eenige familielid, dat niet op 't feest van oom Jurriaan verschenen is. Peter krijgt opdracht haar bij zijn oom te brengen, waarin hij slechts met groote moeite slaagt. Dries en Sonia hebben zich inmiddels verloofd. Peter is verliefd op Mona van Arkel.

*

hebben. En hij hoorde er ook bij. U vertelde me zelf, dat hij zelfs het hardste liep, en ik houd niet van parasieten.”

„Maar...” begon oom Jurriaan, en hij wilde misschien wel allerlei aardige dingen van me gaan vertellen; maar toen schoof een stoel opzij. Nu kwam ze naar de deur. Een honderdste seconde aarzelde ik wat ik zou doen — wegrennen, de trap af, of terugspringen in het zijkamertje. Ik besloot tot het laatste, ik wilde ten minste afscheid van haar nemen.

Toen ze binnenkwam, stond ik rustig bij het raam.

„O, dag...” zei ze.

Er was op haar gezicht nu niets meer te zien van dien glimlach, dien ik in haar stem hoorde toen zij met oom Jurriaan sprak. Zij keek heel gewoon, koel-afwachgend. Maar wel viel het mij op, dat ook zonder glimlach die harde trekken van haar gezicht verdwenen waren.

„Goeden morgen,” zei ik. „Ik moet je iets opbiechten.”

„Is het heusch? Ik hoop, dat het niet ernstig is — en ga er toch bij zitten.”

„Dank je.” wees ik af, „ik sta liever. Vond je het trouwen beslist noodig om me hiér te ontvangen?”

„Er was niet op je bezoek gerekend.”

„Het is hier in ieder geval ongezellig genoeg om de menschen gauw op de vlucht te jagen,” prees ik. „En ik was een minuut of vijf geleden dan ook al op weg om maar weer naar huis te gaan, toen liep ik de gang al op.... Ik bedacht me, omdat ik hoorde wat jullie in de kamer hiernaast bespraken. Het spijt me, dat ik je afluisterde, maar dan moet je maar niet zoo stom zijn om over zulke dingen te praten, als de deur open staat. Voel je er in deze omstandigheden iets voor, om me in mijn gezicht te zeggen wat je tegen me hebt?”

Haar oogen werden groot, fel; van woede, of van verbazing.

„Je noemde me een parasiet,” zei ik, „maar als oom Jurriaan eerlijk is, zal hij je verteld hebben, dat ik met een gewoon, zakelijk voorstel bij hem kwam, waar hij op in zou zijn gegaan, als ik hem een schandelijk hoog percentage van de winst had afgeestaan. Heb je nog meer redenen om een hekel aan me te hebben?”

„Ja,” zei ze nu, kortaf. „Maar...”

„Dan moet het zijn, dat ik je persoonlijk afstoot,” knikte ik. „Het spijt me... en meer dan ik je zeggen kan. Ik zal je niet vragen om nog eens voor me te poseeren. Bonjour.”

En ik liep weg.

Wat moet men doen, wanneer men zich ongelukkig en verdrietig voelt?

Wat moet men doen, wanneer men met 'n kouden trots bonjour heeft gezegd tegen het meisje, dat men zoo hevig en heelemaal lief heeft? Het was niet zoo erg om hoogmoedig afscheid van haar te nemen; erger was wat daarna kwam — het rondlopen en niet weten wat te doen. Erger was ook het nuttelooze overdenken van hoe alles gegaan was en hoe het had kunnen gaan. Het eenige middel dat ik uitvond ter bestrijding van hartpijn en ellende, was schoppen, trappen en slaan. Ik gaf een schop tegen mijnheer Hanger's deur, toen ik er langs liep. Mijnheer Hanger kwam naar buiten en staarde mij mompelend na toen ik de trap beklom met een schop tegen iedere trede. Ik gaf een schop tegen het beschotje onder het loket-raam van de heeren van Lier, zoodat dit loketraam onmiddellijk openging om doorgang te verleen aan de hoofden van Albert, Hendrik en Bernhard.

In mijn eigen appartementen was het lang zoo aardig en troostrijk niet; toen ik mijn matras eens flink had uitgeklopt om ook in nood en tegenslag het nuttige met het aangename te vereenigen, vond ik nog de kracht om het kersebloemschilderij van het spieraam te trekken en te verscheuren.

Daar zat ik dus. Nu moest ik afleiding hebben. Ik wilde niet denken, ik kon niet denken; ik halde mijn vuisten en drukte mijn nagels in de palm van mijn hand.

Er kwam afleiding. Er werd geklopt, en toen ik, als antwoord, iets bromde dat het midden hield tusschen ja en nee, ging de deur open en er kwam, steunend op een wandelstok en zich verheffend boven een gele regenjas, een glimlach naar binnen. Die behoorde toe aan mijn dierbaarste familielid: Peter Paul Adriaanszoon Kandel, den danseur.

„Zoo,” zei ik. „Ben jij daar — ik vroeg me al af waar je zou zitten. Het is al haast een dag geleden dat ik je ergens zag spionneeren.”

„Tut tut tut,” sprak hij. „Het schijnt dat je opgewonden bent.”

Ja, knikte ik. „Zoover opgewonden, dat het niet verder kan.”

„Ik zou zeggen...” peinsde hij, „ik zou bijna denken dat je ruzie hebt gehad. Of vergis ik me daarin? Wat is er gebeurd?”

„Iets dat jouw spionnenneus ontgaan is,” zei ik vinnig.

„Hm. Je bent een onhebbelijk kereltje,” stelde hij vast. „Maar het aardige is, dat ik je over iets kwam spreken dat niet alleen met oom Jurriaan te maken heeft, maar ook met jou. Het heeft iets te doen met antieke schilderijen.”

En nu had hij me overtroefd. Tegen mijn zin stotterde ik:

„Wat is er m-m-m-met oude schilderijen?”

„Daar had ik jou juist iets over willen vragen. Misschien kan ik je er ook iets over vertellen; maar aangezien je niet in de juiste stemming bent, zal ik maar liever vertrekken.”

Ik keek zwijgend, met gekruiste armen, toe hoe hij statig naar de deur schreed en een voet over den drempel bracht; maar aangezien ik toen wel inzag, dat het hem ernst was, ontkruiste ik mijn armen en erkende mijn nederlaag.

„Laten we verder geen onzin verkopen,” stelde ik voor. „Wanneer je iets te vertellen hebt dat werkelijk de moeite waard is, neem ik terug wat ik gezegd heb.”

„Kijk, kijk,” glimlachte hij. „Het verstand breekt door. Ik heb één voorwaarde.”

„Die is?”

„Dat je niet alleen luistert naar wat jou interesseert, maar mij ook gelegenheid geeft om je een paar redelijke voorstellen te doen.”

„Goed,” gaf ik toe, „je mag zooveel voorstellen doen als je wilt.”

Hij installeerde zich behaaglijk in mijn armstoel en stak een sigaret op. Toen vroeg hij: „Vertel mij eens — wie is Verhoef, in Haarlem?”

„Een restaurateur,” zei ik verrast. „Hoe kom je aan dien naam?”

„Dat zal ik je vertellen. Op Zaterdagmiddag, toen

Verstopping?

**Overtollig vet?
Aambeien?
Onzuivere huid?
Onzuiver bloed?**

Het betrouwbaar werkende middel is Dr. Schieffer's Stofwisselingzout. Men bereide hiervan zelf een geneeskrachtig water, dat de inwendige organen doorspoelt, bloed en darmstelsel van stofwisselingslakken zuivert, de spijsverteringsorganen tot normalen arbeid opwekt en ook groote verlichting van reumatische pijnen verschaft.

Een langdurige kuur met het van Dr. Schieffer's Stofwisselingzout bereide geneeskrachtige water is een weldaad voor het gehele organisme. Men gevoelt zich vrijer en gezonder.

Dr. Schieffer's Stofwisselingzout

Is in alle apotheken en drogisterijen te verkrijgen.

Origineele flacon **Fl. 1.05**
dubbele flacon **Fl. 1.75**

*Crème de Liqueur
blokjes.*

Heerlijke likeur-crème, in Droste's pittige chocolade gevat. Vijf verschillende likeursmaken in vijf kleuren stanniool.

Prijs 35 ct. per ons.

**DROSTE
BONBONS**

ALTIJD WELKOM!

Droste

jij je verdienstelijk maakte door onschuldige meisjes te rooven, had ik mijn gewone post in de Jan Luyckenstraat betrokken en ik zag onder anderen Emmy, het dienstmeisje, naar buiten komen met een pak onder haar arm. Ik had toen al kennis met haar gemaakt, naar wederzijdsch genoegen, en ik besloot een eindje met haar mee te lopen. Mijn post bleef zoolang onbezet; dat was een nadeel, mijn waarde, daarom zou ik juist zoo graag met jou samengewerkt hebben. Maar enfin, ik liep met haar mee en praatte wat met haar, gekseherend, en bood haar aan dat pak voor haar te dragen, en toen was het niet moeilijk om te zien, dat het een aangevend expre-pakket was van oom Jurriaan, geadresseerd aan een zekeren Verhoef in Haarlem, dat Emmy nu naar het postkantoor in de Hobbemastraat moest brengen."

Ik was opgesprongen en liep, terwijl hij zat te vertellen, onrustig door mijn atelier heen en weer.

"Het schijnt," merkte hij op, "dat het je wel belang inboezemt."

"Ja, ja," jachtte ik. "En verder?"

"Verder?" herhaalde hij. "Ik heb uit Emmy losgekregen, dat er een oud schilderij in het pak zat. Ik hoopte van jou meer te hooren, want jij interesseerde je toch voor oude doeken? Ik heb ten minste van de familie gehoord, dat je overal geld wilde leenen om een antiek doekje te koopen. De vraag is, waar dat stuk vandaan kwam. Voor zoover ik weet, heeft oom Jurriaan geen schilderijen in zijn kamer hangen. Volgens Emmy zijn tien van zijn achttien koffers ongeopend weggezet; de andere acht heeft zij helpen uitpakken en er is géén antiek schilderij uit gekomen. Maar ik dacht zoo, dat jij liefhebberde in die dingen en dat je op nogal goeden voet verkeerde met oom Jurriaan, zoodat je er misschien meer van wist. Ik hoopte, om precies te zijn, dat jij me nadere inlichtingen zou kunnen geven — als dat niet zoo is... het spijt me natuurlijk, dat ik je opgehouden heb..."

"Blijf zitten!" beet ik hem toe. "Hoe zag dat ding er uit?"

"Dat schilderij? Vraag me niet te veel, mijn vriend, ik heb het niet zelf gezien en Emmy's omschrijving was nogal vaag. Ze vertelde mij, dat het iets was van een scheepje op het water met land er bij."

"Een riviergezicht," knikte ik en ik had een gevoel alsof er een lift snel van mijn hoofd naar mijn buik daalde.

"Wel?" vroeg hij. "Breng ik je op een gedachte?"

"Ja," zei ik. "Je brengt me op een merkwaardige gedachte. Heel... heel merkwaardig."

"Het lijkt me..."

"Zeg eens," viel ik hem in de rede, "jij hebt daar den heelen Zaterdag staan gluren. Heb je ook boodschappenjongens zien komen?"

"Neen. Niets gezien. Of hij zou geweest moeten zijn terwijl ik met Emmy wandelde."

"Wanneer kreeg Emmy dat schilderij te zien?"

"Even voordat zij het weg moest brengen — de secretaresse riep haar binnen en vroeg om karton en pakpapier. Toen zag ze het op tafel liggen."

"Maar hóe is het er gekomen?"

"Dat kwam ik juist aan jou vragen."

"Heb je Dries Putter aan zien bellen?"

"Neen."

"Is oom Jurriaan uit geweest?"

"Neen."

"Laat eens kijken," zei ik. "Dries is er niet zelf geweest, oom Jurriaan is niet uit geweest, er is geen boodschappenjongen gekomen... maar die secretaresse?"

"Die is een straatje omgegaan, om

de wandelende worst uit te laten."

"Hoe laat?"

"Vier uur — een uur nadat jij weg was."

"En toen ze terugkwam?"

"Wel — toen had de wandelende worst haar behoeften gedaan, denk ik. En dat had maar liefst drie kwartier in beslag genomen; in dien tusschentijd was Henriëtta geweest om bloemetjes te brengen, en... laat eens kijken... en ze had een pakje bij zich..."

"Wie — Henriëtta?" hijgde ik.

"Nee — de secretaresse."

"Wat voor een pakje?"

"Leelijk, slecht ingepakt. Plat, rechthoekig..."

"Had daar," vroeg ik nadrukkelijk, "een schilderij in kunnen zitten?"

Hij trok zijn wenkbrauwen op.

"Nóg een schilderij? Wel — nu je het me vraagt... ja, er had best een schilderij in kunnen zitten."

"Is dat nog weer het huis uit gegaan?"

"Niet dat ik weet. Of misschien... Solomon is 's avonds nog met den auto weg geweest..."

"Lang?"

"Hij reed om half elf weg. Toen ik een uur later mijn post verliet, was hij nog niet terug. — Wil je nog meer weten?"

"Nee, dank je."

"Dan stel ik je voor," zei hij gul, "dat jij me nu precies vertelt hoe het met die schilderijen zit."

"Waarom zou ik?" vroeg ik bot.

"Omdat ik het tóch te weten kom. Ik weet al tamelijk veel, vergeet dat niet, mijn waarde; en ik veronderstel, na wat je me gevraagd hebt, dat een kort gesprekje met Dries Putter wel voldoende zal zijn om achter de rest te komen. Heeft oom Jurriaan je in de luren gelegd?"

Dat was waarschijnlijk waar, ik kon zonder bezwaar spreken.

"Het is heel eenvoudig," zei ik dus. "Ik wist een paar mooie antieke schilderijen te koop. De eenige, die daarvan op de hoogte was, was Dries Putter. Toen ik de fondsen had om het eerste schilderij te koopen en er om kwam, had iemand het twee minuten van te voren door een boodschappenjongen weg laten halen. Het tweede ontdekte ik denzelfden dag, en dat werd op dezelfde vreemde manier gekocht, terwijl ik met Solomon in Den Haag was. Gisteravond werd het me duidelijk, dat het Dries was, die me op die manier onder mijn duiven had geschoten. Dat is alles."

"Wel wel wel, wel wel," zei hij. "Waarde neef, dat is zéér interessant. Ik durf zeggen, mijn beste, dat dit aspecten oplevert. Ik... eh..." en hij was weg!

Ik was te verbluft om hem na te lopen; ik sloot de deur en ging zitten om tot kalmte te komen. Ik wilde eens rustig overpeinzen, wat me te doen stond.

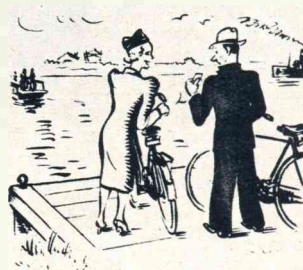
Ik was erg kwaad op oom Jurriaan, maar denken kon ik niet goed. Ik merkte, dat ik al bijna weer vergeten was, wat ik met den danser had besproken; ik merkte, dat oom Jurriaan me niets kon schelen en dat alle antieke schilderijen van de wereld me koud lieten.

Er was iets anders — een doffe, wroetende pijn, een verlangen, waarvan ik nu wist dat het nooit gestild zou worden. Ik verlangde naar iets, dat voor mij verloren was gegaan nog voordat ik het ooit had kunnen benaderen... naar een gezicht, dat ik nooit had gezien zooals het werkelijk was, en ook nooit zou zien.

**Een kil windje,
zónder schade!**

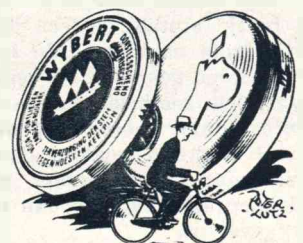
"Hédaar, Schipper!!"
"Doet net, of hij niets hoort!"

"Als ik nu geen kou vat, weet ik het niet... het zweet loopt me langs m'n hoofd en er staat hier een kil windje..."

"Kom kom, ik heb Wybertjes bij me en dan vat je geen kou."

Wind of regen, Wybert-tabletten houden de verkoudheid tegen.

Alleen in origineele blauwe doozen à 25, 35 en 60 cent.

Vervolg op blz. 22

Weidechampignons komen vooral voor in lunden, die bemest zijn met paardenmest. Ze zijn gemakkelijk te herkennen aan hun witte kleur, den ring om den steel en de plaatjes onder den hoed, welke bij jonge exemplaren roze zijn, later bijna zwart worden. Duidelijk is dit kleurverschil bij de beide omgeworpen paddenstoelen waar te nemen.

VOLKSVOEDSEL DAT VERLOREN GAAT

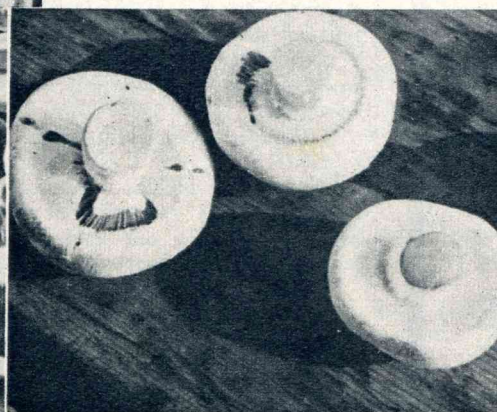

De oogst! Voor kinderen is het een feest paddenstoelen mee te gaan zoeken. Hoewel men in het algemeen hiervoor moet oppassen wegens het gevaar van verwisseling met giftige soorten, is er toch geen bezwaar tegen, wanneer men zelf bij het schoonmaken ieder exemplaar nog eens door de hand laat gaan en controleert, dat geen vergissing mogelijk is.

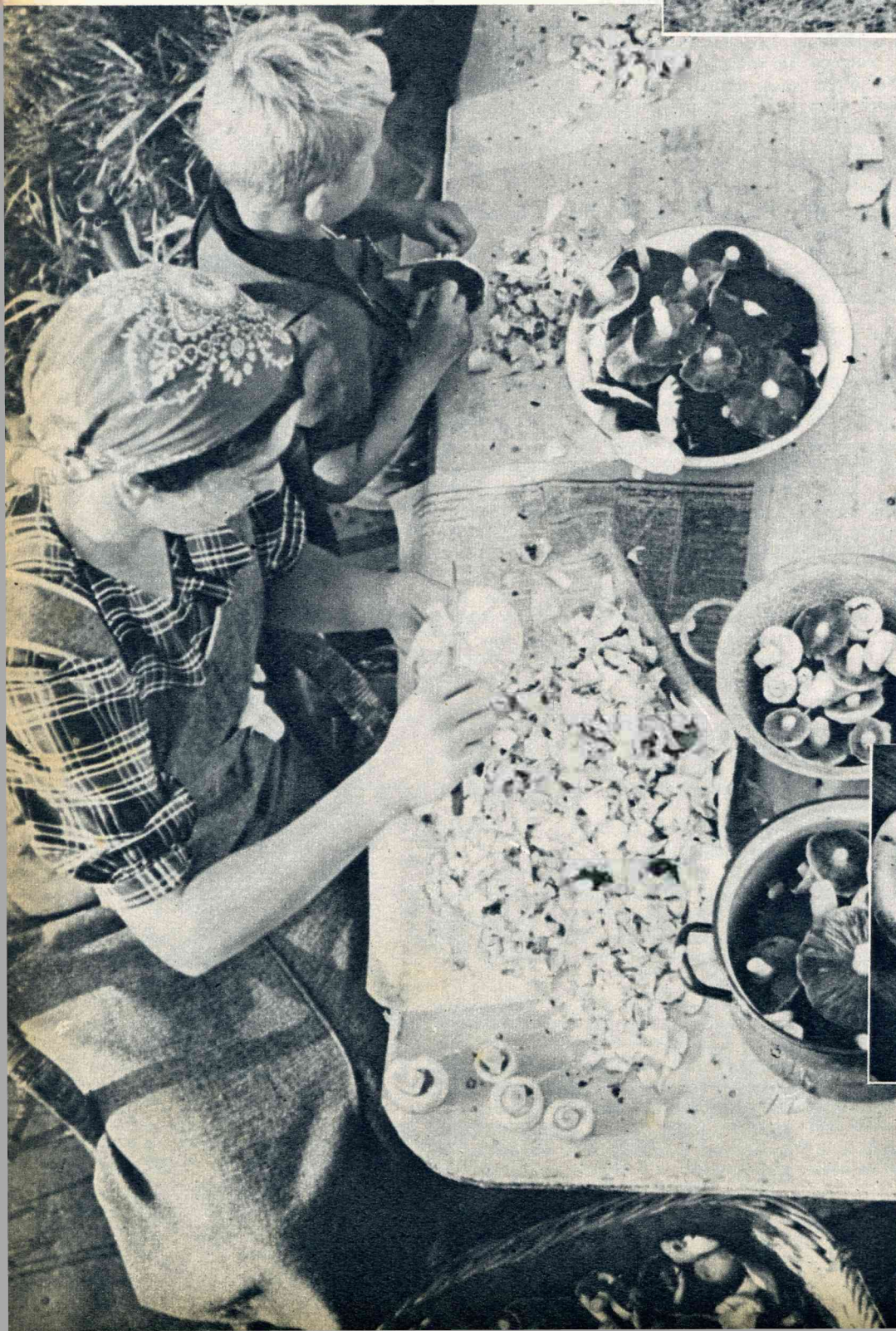
In een tijd van bonnen en distributie, van rantsoeneering en het zoeken naar nieuwe voedingsmiddelen, is het allicht wenselijk, nog eens te wijzen op een voedselbron, welke in ons land nog steeds onvoldoende wordt gewaardeerd. Terwijl in het buitenland paddenstoelen in grooten getale ter markt worden gebracht en onder deskundige controle ten verkoop aangeboden, laat men hier jaarlijks geweldige hoeveelheden van een kostelijk volksvoedsel verloren gaan. Slechts langzaam komt hierin eenige verandering. Vooral in de laatste jaren worden hanekammen of cantharellen door steeds meerderen gezocht; ja, zelfs ziet men ze in de groote steden op karren langs de huizen gevent. Fijner nog van smaak, maar minder talrijk en slechts in luxe-fruitzaken tegen gepeperde prijzen verkrijgbaar is de weidechampignon.

Hij is gemakkelijk te herkennen aan den witten hoed, den ring om den steel en de roze plaatjes, welke bij oude exemplaren bruinzwart worden. Men overtuige zich ervan, dat al deze kenmerken kloppen, om verwarring met de groene knolamaniet te voorkomen. Deze laatste met witte plaatjes en een in een knol eindigenden steel gaf reeds meermalen aanleiding tot dodelijke vergiftigingen. Voor wie evenwel op deze kenmerken let, is het verschil tusschen beide zeer duidelijk. Nog eens weer: een ander middel om giftige en eetbare soorten te onderscheiden is er niet! Wie meent aan de hand van beschrijving en platen een voor hem nieuwe, eetbare soort te hebben gevonden, vrage bovendien eerst nog eens het oordeel van een ervaren kenner.

Vooral jonge exemplaren zijn smakelijk en voedzaam. Deze zijn het dan ook, welke men gewoonlijk in den handel brengt. Men ziet hoe hier de plaatjes nog onder een vlies verborgen zijn. Bij het uitgroeien van den hoed zal dit van den hoedrand loslaten en straks als een ring om den steel neerhangen. Te kleine exemplaren, waarbij de kleur der plaatjes nog niet is waar te nemen, plukke men liever niet.

Het panklaar maken van den buit! Hoe overvloedig deze kan zijn, toont deze foto, welke den oogst laat zien van een weiland. Met het afsnijden van het steeleinde en het wegnemen der huid van de bovenzijde van den hoed, wat zeer gemakkelijk gaat, is het schoonmaken afgeloopen. Nu even koken met haast geen water, daarna met een stukje boter bakken en een kostelijk gerecht is klaar!

De patiënt wordt aan boord gebracht, nadat hem de eerste hulp is verleend.

Een deel van de opleiding bestaat in het „ondergaan” van lange-afstandsvluchten, zoodat de verpleegsters aan de bewegingen van het toestel wennen en niet meer luchtziek worden.

VLIEGENDE VERPLEEGSTERS

Snelle hulpverlening in Amerika

Eigenlijk was het het ei van Columbus. Als men per vliegtuig passagiers kan vervoeren, dan kan men datzelfde ook doen met doktoren, verpleegsters, kortom allen die de lijdende menschheid dienen. Dit voor de hand liggende denkbeeld is natuurlijk in Amerika, waar inval en uitvoering elkaar onmiddellijk opvolgen, met spoed verwezenlijkt. Zoo vindt men dan ook in de verschillende luchthavens een aantal afdelingen, waarvan

De „gewonde”, ditmaal geen echte, want het is maar een oefening, wordt op de draagbaar gelegd.

de leden steeds gereed staan in een ambulance-vliegtuig te stappen zoodra een alarmsignaal gegeven wordt. De verpleegsters verbinden zich voor een dienst van minstens drie jaar, ontvangen een zorgvuldige opleiding en zijn vooral geschoold in het hulp verleen aan personen, die een ongeluk gekregen hebben op plaatsen, waar zij niet door andere vervoermiddelen bereikt kunnen worden.

De afdeling verpleegsters, uitgerust met dekens, kussens, draagbaren en medijnkistjes, verlaat het vliegtuig.

DE TERUGKOMST VAN OOM JURRIAAN

Vervolg van blz. 19

Ik liep langzaam naar mijn ezel en bekeek het schilderij. Het zou goed worden, dat zag ik.

Nu herinnerde ik mij, wat mijn laatste leermeester me gezegd had, toen ik afscheid van hem kwam nemen. „Een kunstenaar moet drie dingen hebben. Het eerste heet techniek; die kun je kopen, die heb jij van mij gekocht en ik heb je goede waar geleverd. Het tweede heet talent, en dat had je vanaf je geboorte. Het derde heeft geen naam en is niet te koop en wordt ook niemand bij zijn geboorte gegeven. Dat krijg je misschien eens van den goeden God, dat kun je vooruit nooit zeggen. Het blijft soms over uit groot geluk of groot verdriet; dan is het er ineens, dan ben je kunstenaar.” Het maakte toen niet veel indruk op me, maar nu ik me die woorden herinnerde, knikte ik, zonder verwaandheid.

Ik nam het palet in mijn hand en den bundel penseelen. Maar nog voordat ik één streek had gedaan, kwam er iets tusschenbeide. Er schalden stemmen van de straat langs den gevel; schelle stemmen, doffe stemmen, hooze stemmen. Zij drongen binnen door mijn open venster, ik móést hen hooren en herkennen. En met 'n zucht legde ik alles weer ter zijde om uit het raam te kunnen kijken. Ik zag, dat mijn tusschenkomst daar onontbeerlijk was.

Behalve op Sonia's etage was er op iedere verdieping van het huis wel een teeken van belangstelling. Van mijn hoogen uitkijkpost zag ik mijnheer Peukelaar's baardige hoofd uit een venster steken, met de oude juffrouw Spijker, de werkster met de onfrissche nagels. Daaronder hing uit het midden-raam Albert van Lier, uit het rechterraam Hendrik van Lier, uit het linkerraam Bernhard van Lier. Op de stoep stond, gelijk een kasteelheer op zijn bordes, mijnheer Hanger in verdedigende houding. Op de op een na bovenste stoeprede bevond zich 'n vrouwelijk wezen dat, op de kruin gezien, herinnerde aan mijn nicht Betsy Putter, met naast haar nicht Henriëtta Bosma. Geheel gelijkvloers merkte ik dan ten slotte nog een taxi-chauffeur op, die naast zijn voertuig stond te wachten.

Ik rende de trappen af en bereikte de benedengang juist op tijd om mijnheer Hanger op luiden toon te hooren zeggen:

„Begin maar eens me te betalen, ik heb je geleverd...”

„Betalen!” snoof Betsy.

„Over betalen gesproken...” merkte de chauffeur beneden op.

„Ik heb geleverd: twaalf enkele neuzen, zes neuzen met snor, zes neuzen met snor en bril.”

„Niemand heeft om dien rommel gelachen,” weerlegde Henriëtta.

Ondertusschen genoot ik een uitzicht, dat geen der anderen, lager geplaatsten, had. Mijn oog viel op de taxi, over de taxi heen, en daar ontwaarde ik een schouwspel dat mij uitermate boeide.

Aan die andere, van ons afgewende zijde van het voertuig opende zich namelijk langzaam het portier, zonder twijfel daartoe aangedreven door een hand, welker eigenaar zich in 't inwendige moest bevinden. Een tel later kwam er een hoofd naar buiten, een dik, blozend hoofd — een paar schouders, een heele man....

„Kijk,” zei ik, „daar gaat Dries.”

En Dries, die juist ongemerkt ontsnapt was uit een taxi, waarin hij, blijkbaar tegen zijn zin, gevangen werd gehouden, rende langs de Prinsengracht met een snelheid, waartoe ik hem nimmer in staat had geacht.

„Dries!” riep Betsy.

„O gunst!” kreet Henriëtta.

„Hé — hij houdt stil!” waarschuwde mijnheer Peukelaar, die het ruimste uitzicht had.

Dries hield stil, in het gezicht van de vrijheid. We zagen hem even, aarzelend, midden op den rijweg staan, en toen wendde hij zich om en keerde in bijna hetzelfde tempo terug.

„Die is an het treene,” meende juffrouw Spijker eenige etages boven ons.

„Hij gaat nú sneller,” oordeelde Albert van Lier.

Inderdaad was Dries' snelheid bepaald angstwekkend. Hij scheen er trouwens zelf bang van te worden; nu hij zich omgedraaid had en weer naar ons toe kwam stormen, konden we hem pal in het gelaat zien,

en het was opmerkelijk hoe rood en verwilderd dit was.

Betsy wendde zich om. Er ontstonden eenige krampachtige bewegingen en benauwde geluiden toen zij zich op de nauwe stoep langs

Henriëtta heen wrong en de chauffeur moest haastig opzij springen om niet verpletterd te worden; maar toen kon zij zich met uitgebreide armen midden op den rijweg opstellen om haar op hol geslagen zoon tot stilstand te brengen.

Ik rekte me intusschen uit om een beter overzicht over de plaats des onheils te krijgen. Het was duidelijk, dat er een oorzaak moest bestaan voor Dries' terugkeer; en ik dacht die te bespeuren toen ik, heel in de verte, een slank meisjesfiguurtje zag naderen.

„Hé, dame,” zei een stem uit een vrachtauto, „gaat uwé es effe een millimeter opzij.”

„Ho, Dries!” schreeuwde Betsy.

„Sou het een sirrekus zijn?” opperde een melkboer, die naast den vrachtauto stond te wachten.

„Ja, natuurlijk,” viel een slagersjongen bij. „Moet je zien — nou neemt die paarse pias een aanloop en spring bove over dat dikke wijf heen...”

Maar zoo een vermetel voornemen als hem hier toegeschreven werd, koesterde Dries niet. Hij deed nog een wanhopige poging om langs den waterkant te ontsnappen, maar Betsy was hem voor en bezette, na 'n lenigen sprong, den halven meter vrije ruimte die daar was.

Dries stiet 'n amechtigen noodkreet uit, minderde vaart en rende ten slotte uit wanhoop dezelfde taxi weer in, waar hij eenige minuten geleden met gevaar voor eigen leven uit ontsnapt was.

„Dries, kom er uit,” gebod Betsy.

„Als het u hetzelfde blijft, juffrouw, zou ik af willen rekenen,” opperde de chauffeur.

En op dit historische moment trad Sonia binnen onzen kring. Zij groette niet, zij stelde zich niet voor, zij zag ons niet eens; zij liep regelrecht naar Dries toe, nam zijn hand en trok hem als 'n onwilligen schoothond met zich mee.

„Ben jij daar, Dries?” vroeg ze zacht. „Ik ben blij dat je gekomen bent.”

Dat was alles. Betsy liet van verbazing haar heupen weer los. Henriëtta werd achteloos tegen den muur gedrukt toen het tweetal passeerde, ik week opzij en mijnheer Hanger spuwde zijn snor uit. Zoo verdwenen zij naar binnen.

„Dat is... het toppunt...” hijgde Betsy. „Dat is... ongehoord...”

„Als u mij nu betaalde...” opperde de chauffeur.

„Die man denkt alléén maar aan geld,” klaagde Henriëtta.

„Betaal hem dan,” siste Betsy; en terwijl Henriëtta nu met geopende beurs en verontwaardigde blikken op den chauffeur toetrad, kwam Betsy, opgericht in volle lengte en breedte, voor ons staan.

„Laat mij er door!” gelastte zij.

„Ik laat je niet door,” antwoordde ik. „Ik ben niet voor je te spreken.”

„Met jou heb ik niets te maken. Ik wil mijn kind terug! Mijn jongen is hier door een vrouw naar binnen gelokt! Ik ben zijn moeder!”

„Je kind is een welvarende baby van zesentwintig jaar,” bracht ik in herinnering, „en die vrouw, die hem hier binnenlokte, is een aardig, degelijk meisje...”

„Dank je, Peter,” zei Sonia, onverwacht weer achter me opduikend. „Maar laat haar binnenkomen, ik wilde tóch met haar spreken.”

Ik ging beduusd opzij en Betsy Putter stormde naar binnen, met Henriëtta in haar wervelend kielzog.

Nu ik begreep dat over het lot van Dries en Sonia beslist ging worden, overwon ik de antipathie tegen mijn familie; de nieuwsgierigheid kreeg de overhand. Terwijl ik den optocht van rennende en hijgende vrouwen naar boven volgde, bedacht ik echter ook, dat de inlichtingen, die ik dezen ochtend van mijn neef, den danseur, had gekregen, wel eens een belangrijke factor zouden kunnen zijn in het gesprek, dat nu ging komen.

Ik trad dus, achter de anderen aan, bij Sonia binnen. Daar lag Dries, nog slechts ten deele hersteld van de gevolgen zijner snelheidsontploffing, in een stoel te hijgen. Betsy snelde op hem toe, waarschijnlijk om hem aan haar moederlijken boezem te drukken; maar toen hij 't gevaar zag naderen, sprong hij op en bracht zich achter een stoel in veiligheid.

„Dries...” hijgde Betsy bewogen, „jongen...” „Wilt u gaan zitten?” noodigde Sonia kalm uit. „Dan kunnen we rustig praten.”

Maar Betsy ging niet zitten.

„Kom, Dries,” commandeerde zij.

„Het...” begon Sonia.

„Ik praat niet met u, juffrouw. Ik kom mijn jongen halen,” sneed Betsy af. „Kom, Dries!”

„Maar uw jongen láát zich niet halen,” waarschuwde Sonia.

„Dries — geen onzin. Je komt.”

„Dries verkiest hier te blijven,” ging Sonia voort. „En aangezien hij al zoo groot is, dat hij niet meer op den arm drie trappen afgedragen kan worden, doet u er beter aan met maar te gaan zitten.”

„Dries — ik waarschuw je...”

„Ik kom niet,” zei Dries, en van schrik over zijn eigen moed verslikte hij zich.

„Wat zeg je?”

„Ik kom niet,” herhaalde Dries, „ik blijf hier.”

„Zóó'n jongen,” prevelde Henriëtta hoofdschuddend. Maar Betsy wendde zich nu tot mij, die bij de deur was blijven staan.

„Wie is die juffrouw, Peter? Een vriendin van je?”

Ik knikte; ik was vastbesloten zoo weinig mogelijk te zeggen.

„Je moest je schamen, Peter! En u, juffrouw-zalik-maar-zeggen, u, die 'n jongen jongen in 't ongeluk wilt storten, die een zoon van zijn moeder afhaalt, u, juffrouw van...”

„Zwijg! Ga weg! Er uit!”

Het was niet Sonia, die deze woorden brieschte; Sonia leunde kalm tegen den vleugel en leek niet van plan, zich ergens boos om te maken. Het was Dries. Hij was ineens bleek geworden, hij had zijn vuisten gebald en kwam van achter zijn stoel te voorschijn in zoo'n dreigende houding, dat Betsy plotseling haar mond hield en een paar passen achteruit deinsde.

„Ga weg!” herhaalde Dries heesch. „U achtervolgt me overal. U laat me geen ruimte om adem te halen. U sleept me overal mee naar toe en praat me vóór wat ik zeggen moet, maar hiér zult u me met rust laten...”

„Je komt in opstand!” hijgde Betsy ademloos. „Hoe kóm je er bij — waar die malle meid bij is...”

„Er uit!” donderde Dries. „Er uit! U beleedigt haar!”

Betsy zonk, snakkend naar adem en krijtwit, op een stoel. Dries haalde diep adem, blijkbaar om hartig voort te gaan, maar Sonia voorkwam hem.

„Stil, Dries. Zij is je moeder.”

„Dat kan me niet schelen!” tierde Dries. „Ze dringt hier binnen, ze wil me meesleepen, ze beleedigt jou!”

„Maar ze is je moeder.”

Ik bewonderde Sonia, want datgene, waaraan zij een einde trachtte te maken, moest, naar menselijke berekening, juist iets heerlijks voor haar zijn — niet alleen omdat Betsy onaangename dingen te hooren kreeg, maar vooral omdat op dit oogenblik in Dries de man geboren scheen te worden. Toen beheerschte zij zich, zij toonde blijdschap noch instemming, en legde hem het zwijgen op.

„Wat wil je dan?” bromde hij.

„Met haar praten,” zei Sonia.

„Ik... praat... niet...” stamelde Betsy.

„Dat hoeft ook niet beslist,” troostte Sonia, „als u maar even naar me luistert. U hebt gelijk dat u zich bezorgd maakt over Dries, want het gaat heelemaal verkeerd met hem.”

Er kwam een uitdrukking van ontzettende verbazing op Betsy's gezicht; maar die verbazing kon niet weerhouden dat ze zei:

„Omdat hij in dit huis gekomen is!”

„Pardon,” merkte ik op, „niet omdat hij in dit huis gekomen is, maar omdat jij het hem verbood.”

„Dries zag, dat er geen kwaad in stak om hier te komen,” verduidelijkte Sonia, „hij deed er niemand mee te kort, hij kon er niemand leed mee doen en kwam niet in aanraking met verkeerde dingen. Daarom kon hij niet begrijpen dat u zich er tegen verzette; hij deed het tóch, en toen u het hem te moeilijk maakte...”

„Hij deed het tóch,” knikte Betsy somber.

„Waarom zou hij het niet doen?” informeerde Sonia.

„Omdat ik het hem verbood!”

„Waarom verbood u het hem?”

„Omdat... omdat...” aarzelde Betsy en ze besloot bits: „Ik ben jou geen rekenschap verschuldigd.”

Vervolg op blz. 24

Op de wielervedstrijd van het Olympisch Stadion in de hoofdstad werd een revanchewedstrijd over 100 km achter grote motoren gereden, waarbij Zwartepoorte opnieuw de renners van de nationale kampioenschappen ontmoette. Bosland (midden) werd winnaar. — Links gangmaker Wiersma en rechts Van Amsterdam, die eveneens een goede prestatie leverde.

Sport van de week

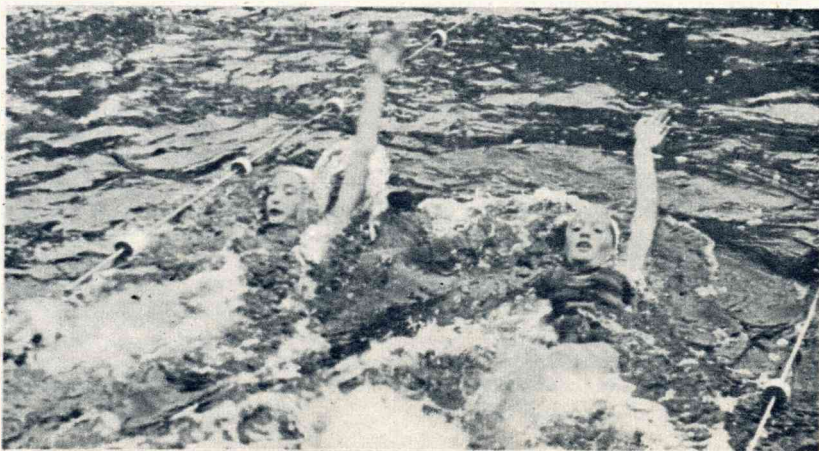
Op de M.E.T.S.-banen te Scheveningen hebben de beide afdeelingkampioenen D.D.V. en Leimona is om het kampioenschap van Nederland gespeeld, welke strijd onbeslist eindigde. Moment uit het gemengd dubbelspel. Het echtpaar Hugan (achter) tegen Kersten en mevr. Berkel-Belsen.

Op den eersten dag van het A.R.O.L. beker-tornooi won de organiserende vereniging A.F.C. met 4-0 van U.V.V. Aanval op het doel der A.F.C.-ers.

Het Concours Hippique in het Westbroekpark te 's-Gravenhage. Het Nederl. kampioenschap schoonste rijpaard werd gewonnen door „Nectar”, bereden door den heer v. d. Velde, eigenaar Hollmann.

Op de Nederlandsche Politiekampioenschappen behaalde de Rotterdammer N. Barsingerhorn zowel op de 100 als op de 200 m hardloopen de overwinning. Kiekje van onzen snelsten politiemann.

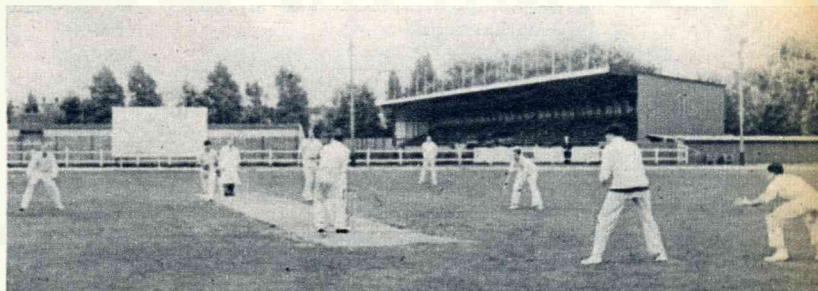
Kampioenen die zich vergissen. Iet v. Feggelen (rechts) en Cor Kint (links) kwamen tijdens de zwemwedstrijden van H.P.C. te Heemstede bij den start der 100 m rugslag dames in één baan terecht. Een zeldzaam verschijnsel, dat echter niet toegestaan is.

In het Noordhollandsch kanaal werd Zondag een hengelaarswedstrijd georganiseerd door den Ned. Centralen Collegialen Bond om den C.C.C.-beker. Het sein „inleggen” wordt geblazen door H. J. J. Plekenpol.

Uit het Zondag j.l. begonnen tornooi om den A.R.O.L.-beker in de hoofdstad. De wedstrijd D.W.V.-D.W.S. eindigde in een 3-0-zege voor de eerste klassers. De keeper van D.W.V. wordt gepasseerd.

De cricketwedstrijd H.B.S.-H.O.C. II op Houtrust. Overzicht tijdens deze Haagsche cricketderby.

DE TERUGKOMST VAN OOM JURRIAN

Vervolg van blz. 22

„U bent mij geen rekenschap verschuldigd, maar u moet niet vergeten, dat 't om Dries' toekomst gaat. Het was misschien beter geweest als u zóó met hem gepraat had, dat hij zelf begreep waarom hij hier niet moest komen. Dat deed u niet, dat kon u waarschijnlijk ook niet, want er was geen enkele reden waarom hij ons zou mijden. Toen besloot hij om te zorgen dat hij onafhankelijk werd.”

„Sonia... niet doen...” smeekte Dries.

„Ik doe het wél, Dries. Zij is je moeder, zij mag wel weten hoe het met je gesteld is. Of,” vroeg zij, zich weer naar Betsy richtend, „of wilt u het niet uit mijn mond hooren?”

„Ja — nee — eh...” Er weerspiegelde zich een zware strijd op Betsy's gelaat. Zij keek naar Dries en deze haalde demonstratief zijn schouders op. Zij keek naar mij, en ik keek steenhard terug. Zij keek naar Henriëtta en het kon niet anders of zij zag hoe die vol blijde nieuwsgierigheid zat te genieten. Betsy werd steeds bleaker, er kwam iets hulpeloos in haar trekken — en toen zij nu eindelijk naar Sonia keek, ontmoette zij iets, dat sterker was dan zijzelf.

Sonia gebruikte geen geweld. Zij glimlachte vriendelijk tegen Betsy, niet hoonend, maar begrijpend, tegemoetkomend, smekend bijna. Die glimlach was sterker dan Betsy. Er begon, op haar bleek gezicht, iets te trekken waar zij tegen vocht met alle middelen die haar ten dienste stonden, maar dat zij blijkbaar niet beheerschen kon. Zij werd overwonnen. Betsy glimlachte terug, flauwtjes en verbaasd, maar onmiskenbaar.

„Dries wilde op eigen beenen staan,” zei Sonia, zacht en snel; „zoo zijn jongens van dien leeftijd, moet u denken. Hij zag er geen kans toe, want hij kon uw hulp nog niet missen. En toen heeft hij iets leelijks gedaan.”

„Mijn... mijn Dries?” hikkelde Betsy, en nu was het al zoo ver met haar gekomen, dat haar stem van ontroering trilde.

„Uw Dries, ja. Ik had het ook niet van hem gedacht. Maar hij wist, dat Peter een paar antieke schilderijen kon koopen, waar veel geld mee te verdienen was, en hij heeft misbruik gemaakt van Peter's vertrouwen. Hij heeft stiekum die schilderijen gekocht en dat was in mijn oogen zoo goed als diefstal.”

„Diefstal...” herhaalde Betsy. „Mijn Dries...”

„Diefstal!” herhaalde ook Henriëtta, op een toon alsof zij het altijd wel gedacht had.

„Nou — nou, en...” begon Dries op hoogen toon.

„Wat zou dat nu? Goed, ik heb Peter smerig behandeld, maar dat hebben jullie allemaal met mij gedaan. Jullie hebben me altijd klein en dom gehouden en jullie hebben altijd om me gelachen. Ik verdroeg het niet langer. Ik wilde geen planten meer water geven en niet meer naar Engelsche lessen en ik wilde geen volontair worden in de leesbibliotheek. En ik wilde niet meer bij tante Amelia op visite zitten en niet praten over die walglijke vette Tootoo en over den nieuwen hoed van de buurvrouw. Jullie kunnen allemaal naar den bliksem loopen. Ik wil vrij zijn, net als ieder ander mensch, en... en... ik kan het niet, ik kan niets, niets, niets. Peter kan ten minste schilderen, die kan doen wat hij zelf wil... ik had méér aan wat geld dan hij... en daarom... en daarom...”

„Wij... we... ik kwam hier,” vertelde Betsy, „om over Dries te praten. Ik dacht dat jullie hem zoo raar gemaakt hadden. Gisteravond leek hij wel gek; ik dacht dat hij dronken was. Ik had jullie de waarheid eens willen zeggen... maar het schijnt, dat hij... dat jullie... er ook de dupe van geworden zijn...”

„Een zenuwarts,” stelde Henriëtta hoopvol voor.

„Ga daar met je papegaai naar toe!” adviseerde Dries scheldend.

„Kalm, Dries,” zei Sonia.

„Kalm? Jij verraadt me ook, aan jou heb ik óók niets.”

„Het spijt me, Dries,” zei Sonia zacht. Hij liep naar het raam en draaide zijn rug naar ons toe.

„Wat moet dat nu?” vroeg Betsy, in wie iets van haar oude voortvarendheid scheen terug te keeren. „Ik weet geen raad meer met hem. Ik ben nu zesen-

twintig jaar moeder. Ik ben altijd een goede moeder voor hem geweest. Ik heb altijd gezag gehad als moeder. Maar nu weet ik geen raad meer met hem.”

„Hij moest eens wat ontbering hebben,” opperde ik, en Sonia nam het snel van me over.

„U hebt het hem misschien te góód gegeven. Daar kon zijn karakter misschien niet tegen. Hij moet hard werken, tot hij er bij neervalt, en niet altijd de zorg van een liefhebbende moeder om zich heen hebben.”

Er viel een stilte. Dat zou inderdaad zijn wat Dries noodig heeft, dacht ik.

Betsy sprak, langzaam, alsof het haar moeite kostte:

„Je... hebt misschien gelijk... meisje. Hoe heet je?”

Sonia slikte. Zij bloosde. Toen zei ze: „Noortje.”

„Ik geloof, dat je gelijk hebt, Noortje. Eh... ik geloof, dat je wel verstandig bent. Ik moet zeggen dat je me meevalt. Ahum-ahum. Kom eens een middagje bij me. Dan kunnen we eens praten. Ahum. En ik zal eens denken... ik zal eens denken...”

Sonia bloosde nog dieper; en Dries wendde zich nog juist op tijd om, om dien blos te kunnen zien. Gelukkig maar, want die stond haar goed.

„Ik... ik had nog iets,” prevelde Sonia. „Ik was vanochtend bij mijn vader. Die handelt in... behangersfournituren. En gros. Vellemans en Co., heet dat, maar er is geen Co.”

Sonia Velmy, de groote artiste, ontweek mijn blikken; Noortje Vellemans, het meisje dat ongelukkigerwijze zooveel van Dries Putter hield, keek haar toekomstige schoonmoeder open en onbevangen aan.

„Mijn vader is een aardige man,” vertelde ze, „en hij moet juist iemand hebben op het magazijn. Niet precies een klerk en niet precies een magazijnmeester; een klerk-assistent-magazijnmeester of zoo. Die verdient vijfenzeventig in de maand en hij kan opklimmen. Het is... ik dacht... als Dries...”

„Sonia!” riep Dries, en hij sprong naar voren.

„Zou je zóóiets willen, Dries?” vroeg zijn moeder verschrikt.

„Nou en of!” juichte Dries. „Zeg maar niks meer. Ik dóé het. Ik... ik zal... ik ga werken, en...”

En alles zou nu op slag in orde gekomen zijn, wanneer Henriëtta de zaak niet vertraagd had. Het leek wel of het Henriëtta zou spijten als deze interessante geschiedenis niet op een bloedbad of ten minste iets met een gevangeniswagen of een dwanghuis uitliep. Zij vroeg met glinsterende oogjes:

„Hoe kwam Dries eigenlijk aan het geld om die dure schilderijen te koopen?”

Daar wist Sonia geen antwoord op. En Betsy wist het niet; zij drieën keken vragend naar Dries, die zich alweer naar het raam begon te wenden.

Maar nu kwam ik ter tafel met mijn nieuws. Ik stapte naar voren, en zei: „Het was Dries niet, die de schilderijen betaalde.”

„Niet?” vroeg Betsy en zij zette zich in postuur, alsof zij zich bekocht voelde.

„Dries was, wat je noemt een strooman,” legde ik uit. „Hij deed niets dan nagaan, welke schilderijen ik wilde koopen, en vertelde dat aan iemand die het geld had om ze voor mijn neus weg te kapen. Hij deed dus niets dan handlangersdiensten. En daarvoor werd hij aangestookt en betaald door...”

„Vind je het noodig om dat bekend te maken?” vroeg een koude stem achter mij.

In de deuropening stond oom Jurriaan.

Dat oom Jurriaan hier binnentrad, was meer dan ik had durven hopen. Ik stelde me namelijk zoo voor, dat ik een appeltje met hem te schillen had.

„Komt u binnen, waarde oom,” zei ik zalverig. „Ze zullen allemaal héél blij zijn u te zien...”

„Jutje!” juichte Henriëtta. „Neeen maar, Jutje! Jij hier! Hoe is het mogelijk!”

„Ik hoorde mijn neef Peter hier een betoog houden, terwijl ik op weg was naar zijn kamer,” zei oom Jurriaan. „Ik moet hem spreken.”

„Wel, wel,” knikte ik vriendelijk, „dat klinkt goed. Ik moet u namelijk ook eventjes spreken.”

„Kom dan mee,” stelde oom Jurriaan voor.

„Ik... ikke...” prevelde Dries, „ik denk... eh... ik vermoed... hoop... wil nu weg...”

„Waarom, Dries?” vroeg Sonia verbaasd.

„Je kunt gerust hier blijven, Dries Putter,” zei oom Jurriaan koel. „Ik zal je niets doen.”

„Hè, toe nou, Jutje,” drong Henriëtta aan. „Ga nu eens even zitten. Ik heb je de laatste dagen gewoon haast niet meer gezien.”

„Ga mee,” beval oom Jurriaan me kort.

„Het aardige is,” antwoordde ik, „dat wat ik u te vertellen heb, zich uitstekend leent voor een behandeling in den familiekring. De heele familie zal zich er voor interesseeren.”

„Waarom denk je dat?” vroeg hij, en hij keek me koud aan.

„Omdat,” zei ik, even koud, „de heele familie u voor iets anders aanziet dan u bent. Men ziet u aan voor een rijken weldoener... Maar u bent niets anders dan een koude en gewetenlooze...”

„Halt,” zei oom Jurriaan. Egoïst, had ik willen zeggen, maar ik zei het niet; want met het „halt” van oom Jurriaan was het of een dikke looden deur dichtplofte vóór de aanrukkende woorden.

„Luister,” zei hij kort. „Peter Egbertszoon, ik geef je nog één kans. Ik heb je iets te zeggen, dat voor jou van het allergrootste gewicht is. Wanneer je er de voorkeur aan geeft, hier met de koffiantes te blijven kletsen...”

„Kletsen!” herhaalde Betsy verontwaardigd.

„Jutje! Kom tot jezelf!” kreet Henriëtta.

Maar hij ging voort, zonder acht te slaan op deze onderbrekingen: „Wanneer je er de voorkeur aan geeft, hier met de koffiantes te blijven kletsen, is dat jouw zaak, dan mag je alles vertellen waar je zin in hebt, maar dan zal ik ook zoo vrij zijn, je eenige mededeelingen te onthouden, die je misschien een anderen kijk op sommige dingen konden geven. Kies nu wat je wilt, maar wees vlug alsjeblieft.”

„Eh - wel - eh - tja... hum,” aarzelde ik.

„Wel,” drong oom Jurriaan aan.

Ik keek van den een naar den ander. Ik stond een oogenblik besluiteloos. Nóg had ik mijn nieuws niet oopenbaar, nóg wist niemand hier, dat oom Jurriaan in de schilderijen-affaire de man achter de schermen was geweest. En op deze affaire hadden zijn woorden duidelijk betrekking. Het kon geen kwaad, dacht ik, om ten minste te luisteren naar wat hij dacht ter opheldering nog te kunnen aanvoeren. Het genot, hem in dit gezelschap aan de kaak te stellen, kon dan later altijd nog wel eens komen...

Ik haalde dus mijn schouders op, liep zwigend naar de deur en ging hem voor naar mijn atelier boven.

„Zou,” knikte hij, toen hij binnen was. Vervolgens wees hij op een zomerlandschapje-met-koe, dat ondersteboven tegen den muur stond, en informeerde:

„Is dat werk van jou?”

„Ja,” zei ik, „maar om nu ter zake te komen...”

„Is dat alles wat je maakt — dit soort?”

„Neeen — natuurlijk niet. Dus u beweert dat...”

„Mag ik dan iets anders van je zien?”

„Waarom?” vroeg ik nu scherp.

„Waarom? Ik vermoedde, dat je iets presteerde. Dit is niet veel bijzonders.”

Ik vergat, dat ik andere en wellicht gewichtiger dingen te regelen en te bespreken had, en noodigde hem op bitteren toon uit:

„Kijkt u dan liever eens op mijn ezel, als het u de moeite waard is. Daar staat iets anders.”

Hij ging kijken naar mijn nieuwe schilderij — het portret van Mona. Terwijl hij keek, bespiedde ik, in mijn verlangen naar rehabilitatie, zijn gezicht zoo nauwgezet als ik 't misschien nog nooit had gedaan.

Het was 'n glad, hard gezicht, koud en uitdrukkingsloos. De trekken schenen er in gehouwen, de oogen schenen van ijs te zijn en in steenen kassen te rusten.

Maar nu, voor dat schilderij, kwam er heel langzaam, haast onmerkbaar, een verandering. Zijn gezicht ontspande zich, alsof de spieren plotseling moe werden van hun toestand van voortdurende samentrekking.

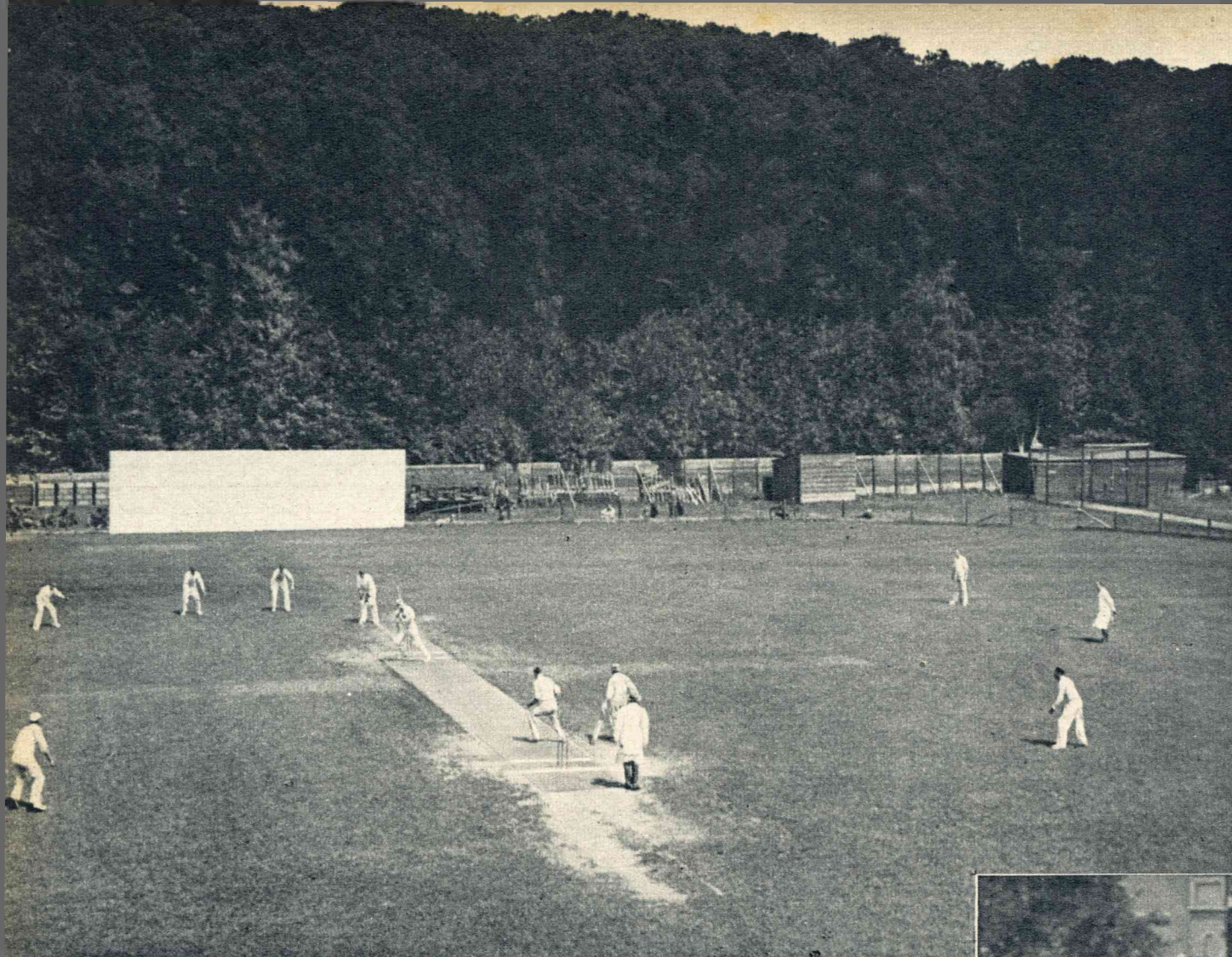
Hij werd plotseling oud; oud en menschelijk en moe.

Slot volgt

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureau's: HAARLEM, Nassaulaan 51. Telefoon Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, Singel 263, Telefoon Interc. 33170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Statensingel 179b. Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Telef. Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstraat 142, Telefoon Interc. 13473, Giro nr. 149597. ENSCHEDE, Oldenzaalschestraat 56, Telef. Interc. 2188, Giro nr. 383773. ARNHEM, Nieuwe Plein 42, Telef. Interc. 24825, Giro nr. 383772. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telef. Interc. 4286. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20, Telef. Int. 5851, Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstr. 5, Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis, ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

AAN HET STRAND

Een mooie overzichtsfoto tijdens een cricketwedstrijd aan de Spanjaardslaan te Haarlem. Duidelijk ziet men hier de mat met de beide wickets, twee scheidsrechters (umpires, in witte jas) en de plaats van de fielders.

★ CRICKET ★

Wat weet u van deze zomersport?

Cricket, de moeilijkste van alle zomersporten, is hier nog maar weinig bekend. Wat een verschil met Engeland, en overal op de wereld, waar maar een handjevol Engelschen woont! Iedere kostschooljongen leert cricketen, en de groote wedstrijden in Engeland, Australië, Zuid-Afrika worden door duizenden bezocht. Er moet dus toch wel heel wat goeds in dit spel zitten. Hoe komt het dan, dat het in Nederland eigenlijk nooit goed tot bloei is gekomen? Wel zijn er heel wat cricketers, maar hun aantal is toch maar een klein percentage van dat van voetballers, hockeyers, tennisers, om maar een paar der voornaamste sporten te noemen.

Zeker voelt cricket de concurrentie van andere zomersporten als tennis en honkbal, en niet te vergeten in ons vóchtige landje zeilen en roeien. Maar cricket is nogal duur, en dat zal wel de grootste handicap zijn voor groote popularisatie. Een groot, goed onderhouden grasveld, een cocosmat, de vele uitrustingsstukken maken het tot een der duurste sporten.

Toch is er gelukkig hier nog gelegenheid genoeg om van goede matches te gaan genieten. Dan is het echter wel gewenscht, dat u althans de meest elementaire beginselen kent. Een voetbal- of een hockeywedstrijd kunnen u boeien, ook al weet u niets van de spelregels, maar bij cricket zoudt u zich al gauw doo-

delijk vervelen. Het gaat alles nogal langzaam, geweldige actie komt niet zoo dikwijls voor, en dat door-elkaar-geloop ziet er voor den leek doelloos uit. Nee, zonder wat regelkennis komt u er niet. Dus bijt even door den wat saaiën kost heen, en ga daarna genieten van een zomerspel, waar op den duur een groote bekoring van uitgaat.

Midden op het veld ligt op een met gravel of kalkpitten verhard gedeelte een lange cocosmat. Dicht bij de einden ziet u drie paaltjes dicht bij elkaar staan. Dat zijn de wickets. Op de mat staan nog enkele krijtstrepen; dat is feitelijk alles wat u van de veldindeeling moet weten.

Eenvoudiger dan welke andere sport, vindt u niet!

Maar pas op, straks wordt het moeilijker, al zijn we dan ook niet van plan u in de tientallen spelregels te laten verdrinken!

De wedstrijd wordt gespeeld tusschen twee elftallen; de eene ploeg staat in het veld, de andere is de slagpartij. Bij loting wordt beslist welke partij in het veld gaat.

De voornaamste man van de veldpartij is de werper (bowler). Hij heeft de moeilijke taak om te trachten van twintig meter afstand die drie smalle paaltjes om te gooien. Hij kan dat op verschillende manieren doen. Meestal ziet men 'n langen aanloop, gevolgd door 'n keiharden worp, maar vaak ook zoekt de bowler zijn toevlucht tot list. Een goede bowler kan den bal de wonderlijkste effecten geven. Je zou zweren dat de bal ver naast het wicket zou vliegen, maar tot ieders verrassing springt hij van de mat schuin in de richting van het wicket. Vaak ook ziet men een hoog geworpen bal na het stuiten laag doorschieten, terwijl toch ieder een hoogstuitenden bal zou verwachten. Wat een mogelijkheden houdt de bowlerij alleen al voor den fijnproever in!

Het wicket, waarnaar geworpen wordt, wordt verdedigd door nummer een der slagpartij.

Nummer twee staat bij het andere wicket (waar vandaan gebouwd wordt), en de rest der slagpartij

De bekende bowler A. Terwiel in actie. Aan houding en gelaatsuitdrukking is te zien, hoe enorm hard de bal is weggeslingerd.

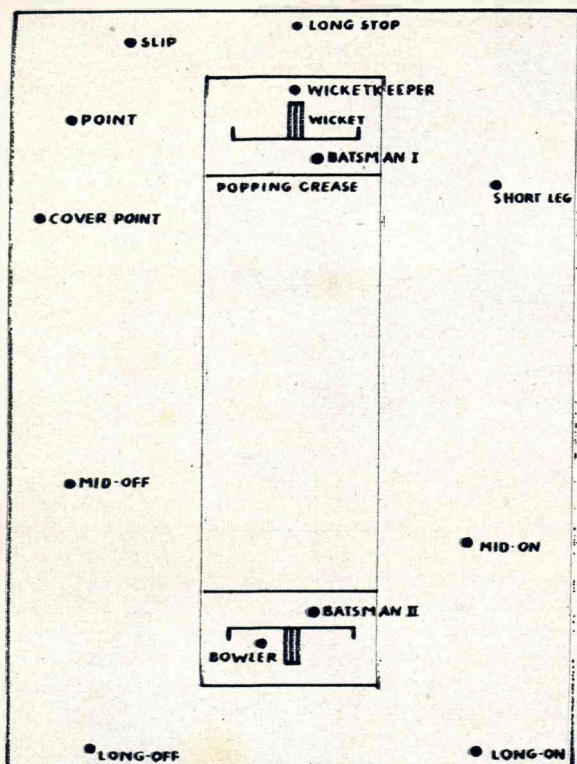
zit en ligt in min of meer schilderachtige houdingen zijn beurt af te wachten.

De beide slagmensen op de mat worden de batsmen genoemd. Batsman één probeert in de eerste plaats te voorkomen dat zijn wicket omgegooid wordt. Hij kan dit uiterst voorzichtig doen, door voor elken bal zijn bat neer te zetten. Dit is het hopeloos vervelende „prikken”, waar elk rechtgeaard sportman een hekel aan heeft. Als er wat minder geprikt werd, zou cricket honderden beoefenaars meer krijgen, en de tribunes zouden te klein worden. Prikken is slechts zelden een vereischte, en wordt helaas maar al te veel gedaan. Maar laten we aannemen, dat nummer een 'n goed cricketer is. Hij zal dan iederen bal die daarvoor maar eenigszins in aanmerking komt 'n enorm harden, liefst lagen slag geven. Dan komt er actie, want onmiddellijk na den slag rennen beide batsmen over de mat naar de andere zijde. Zoo'n loop telt voor een punt. Zien ze kans weer terug te loopen, dan worden twee punten genoteerd.

Om dit voor de beide batsmen niet al te vermoeiend te maken, is er afgesproken, dat 'n bal, die tot over of tegen de grens van het veld geslagen wordt, vier punten oplevert, waarvoor de batsmen niet hoeven te loopen. Een bal,

Een harde slag recht vooruit. Wicketkeeper en fielders vol gespannen aandacht.

Overzicht van een cricketterrein met 'n uitgezet „veld”. Het veld uitzetten, dus den spelers een plaats geven, kan op tientallen manieren geschieden. Dit bepalen captain en bowler.

die zónder stuiten het veld uitgeslagen wordt, telt voor zes punten.

U begrijpt, dat als een slag één of drie punten oplevert, batsman nummer twee den volgenden bal moet verwerken. Ook hij zal probeeren, zonder „uit” gemaakt te worden, den bal ver tusschen de veldspelers door te slaan.

Hoe raakt een batsman uit? Want dat is het doel van bowlers en fielders (de spelers in het veld).

Een batsman kan op negen manieren uitgaan. In de eerste plaats doordat de bowler zijn wicket omgooit, in de tweede plaats doordat een der fielders den bal na 'n hoogen slag weet te vangen. Dat van- gen mag overal gebeuren behalve buiten het veld. Eenige Zondagen geleden gebeurde het in Utrecht, dat een fielder al achteruit loopend in een moddersloot dook, doch te voren had hij den bal gevangen.

Trachten de batsmen een punt te scoren, dan moeten zij zorgen bijtijds weer binnen de lijnen te zijn, want de veldpartij gooit den bal zoo gauw mogelijk naar bowler of wicketkeeper (zie teekening); kunnen dezen met den bal in de hand het wicket omgooien, voor de batsman binnen is, dan is deze speler uit. Dit bijzondere geval heet „run-out”. De overige gevallen en mogelijkheden om uit te raken, zullen we u besparen. U hébt misschien al hoofdpijn?

Is een batsman uit, dan moet hij zijn plaats afstaan aan nummer drie, en zoo vervolgens. Zijn er tien spelers uitgemaakt, dan is de heele partij uit. Laten we aannemen dat partij A ondertusschen 120 punten heeft gemaakt; nu wordt er van taak verwisseld: de veldpartij wordt nu slagpartij en zal probeeren meer dan 120 punten te maken, voor zijn spelers uit zijn. Is ook deze partij heelemaal uit, dan is een „inning” afgelopen. Is er dan nog tijd genoeg (een wedstrijd duurt een heelen Zondag!), dan

wordt begonnen aan een tweede inning.

Er kunnen zich dus verschillende gevallen voordoen: Laten we aannemen dat A 120 punten maakt, B 145; er is geen tijd genoeg meer over, dan heeft B gewonnen met 25 runs.

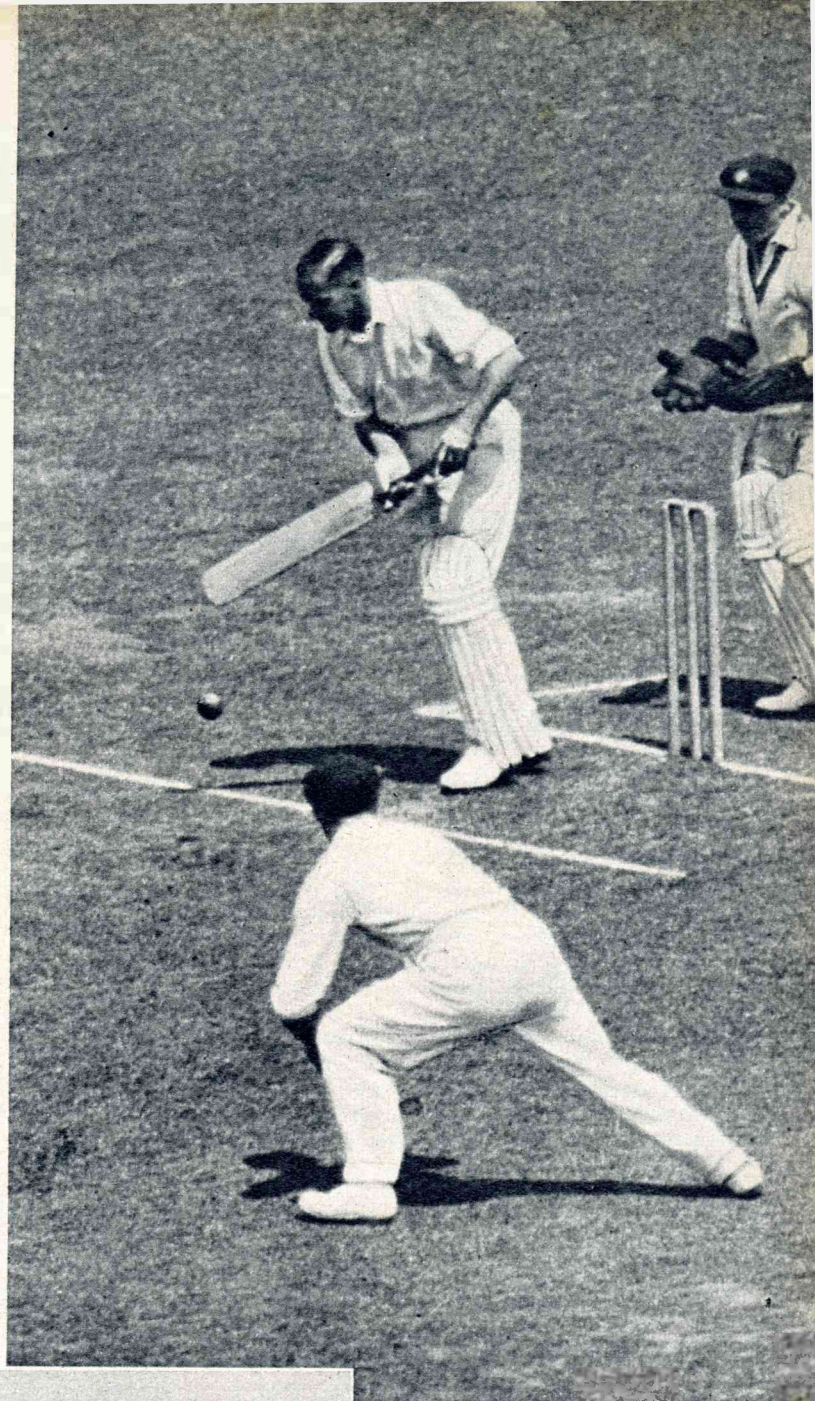
Partij A maakt 120 punten, B maakt er meer dan 120, terwijl er pas vijf spelers van B uit zijn. B heeft dan gewonnen met 11—5 dus 6 „wickets”.

Het kan zijn dat A 'n paar honderd runs maakt, maar er te veel tijd voor noodig gehad heeft. Ziet B nu kans het spel zoo lang te reken, dat de tijd verstreken is, vóór alle spelers van B uit zijn, dan is de uitslag: gelijk spel (draw). Dit lijkt een vrij vervelende methode, maar 't is toch wel interessant om de vele pogingen te zien, waarmee de spelers van A hun mooie kans op de overwinning zullen verdedigen.

Maakt A veel runs in korten tijd (bijvoorbeeld 240), en B slechts 60, dan heeft A het recht de spelers van B nóg een keer slagpartij te maken. Kan B in die tweede beurt slechts minder dan 160 maken, dan telt de nederlaag dubbel!

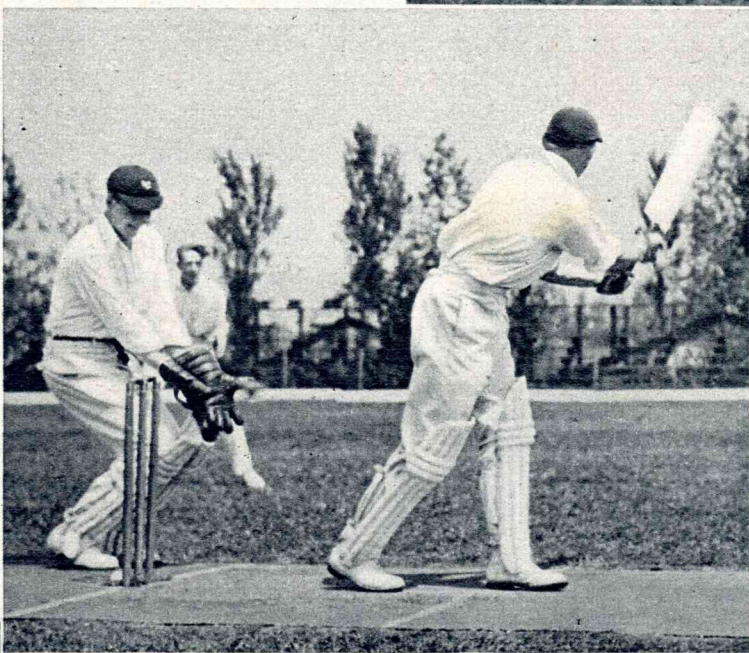
Ziezoo, nu weet u er beslist genoeg van, om losgelaten te worden onder het cricketpubliek. Wilt u het echter zélf gaan spelen, dan moet u behalve veel uitvoeriger ingelicht, ook jong, enthousiast, dapper en geduldig zijn!

Jong moet u zijn, omdat het spel in alle onderdeelen enorm moeilijk is. Over de moeilijkheden van het bowlen vertelden we u al een en ander. Batten is zeker even moeilijk, en ook het fielden (de taak der veldpartij) is allesbehalve gemakkelijk.

In Engeland worden de grasvelden voor cricket zóó kunstig onderhouden, dat men er zonder cocosmat speelt. Zelfs op de plaats van batsman en wicketkeeper is geen kaal stukje te zien.

Een goed batsman moet naar alle kanten kunnen slaan. Hier ziet u een der eenvoudigste slagen: den slag naar links.

Dapper moet u ook zijn, want gelooft u niet dat er moed voor noodig is, een hardgeslagen bal met bloote handen te vangen? De bal zelf is zoo hard als een steen! U mag als batsman ook niet bang zijn uitgevallen, en de wicketkeeper moet ware doodsverachting hebben om al die hardgeworpen ballen tegen te houden. Laat hij namelijk den bal doorglippen, dan mogen de batsmen, ook zonder geslagen te hebben, een punt loopen. Deze punten

worden aan 't eind als „extra's” bij het totaal opgeteld.

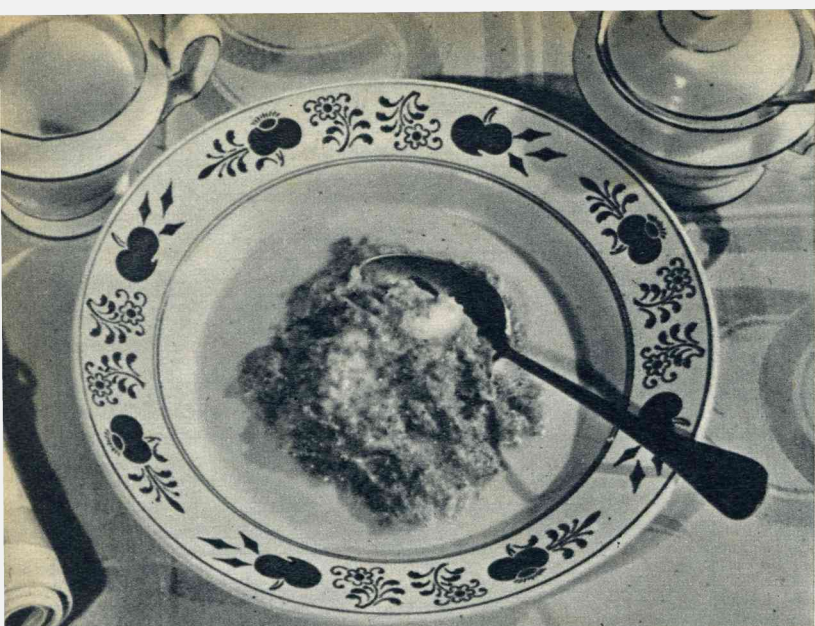
Geduld, vaak eindeloos geduld moet u hebben, om in het veld altijd paraat te zijn. 't Kan u als fielder gebeuren, dat u vér in het veld in een half uur geen bal gehad hebt. Komt er dan onverwachts een hooge bal, en bent u in het warme zonnetje zoetjes weggedommeld, dan kan door één zoo'n fout de overwinning onmogelijk gemaakt worden.

Al deze karaktereigenschappen, vooral ook samenhoorigheid, tucht en offervaardigheid, worden door dit spel gekweekt. Nu er meer tijd voor lichamelijke opvoeding op de scholen beschikbaar komt, krijgt cricket zijn groote kans. Het zal den karakterbouw van de komende generatie ten goede komen.

JULES KAMMEIJER.

Het loopen van een run. Duidelijk zichtbare spanning bij de veldpartij: „Zou de bal terug zijn, vóór de batsmen in hun vak zijn?”

Dien de havermout op met wat zoete melk en suiker.

Presenteer deze havermoutballetjes in plaats van vleesch.

SMAKELIJKE GERECHTEN VAN HAVERMOUT

De havermout staat op den bon, maar de hoeveelheid, die wij kunnen krijgen, valt nog mee. Nu de eerste schrik van de verschillende distributiematregelen is verdwenen, komt de huisvrouw tot de ontdekking, dat zij toch nog zooveel van de verschillende voedingsmiddelen kan inslaan, dat zij ze geregeld op tafel kan brengen.

Havermout wordt over het algemeen niet naar waarde geschat, en dit is jammer, want behalve een zeer groot percentage aan koolhydraten, die de voornaamste voedingswaarde van granen uitmaken, bevat havermout in vergelijking met de meeste meelspijzen bovendien nog veel vet en eiwit.

Waar het er dus op aankomt, minder voedzame gerechten op een eenvoudige en voordelige wijze aan te vullen, zullen we gaarne gebruik maken van dit kostelijk product, dat op verschillende manieren te verwerken is, zooals de volgende recepten aantoonen.

HAVERMOUT MET KARNEMELK

(4 PERSONEN)

75 g havermout, wat zout, 1 l karnemelk, een weinig zoete melk, desverkiezende wat suiker.

Breng de karnemelk met het zout onder af en toe roeren aan de kook. Strooi er vervolgens de havermout onder roeren doorheen en breng de massa opnieuw aan de kook. Laat de pap onder af en toe roeren door-koken tot ze gaar is en dien haar op met een weinig zoete melk en desverkiezende met wat suiker.

HAVERMOUT-BALLETJES

(4 PERSONEN)

150 g havermout, ½ l melk, 1 ei, 300 g aardappelen, 200 g geraspte kaas, zout, 1 eiwit, paneermeel, frituurvet of slaolie.

Breng de melk aan de kook en giet deze over de havermout. Laat de massa vervolgens eenige uren weken. Maak de aardappelen, die op de gewone wijze zijn gaar gekookt, fijn. Vermeng de geweekte havermout met de fijn gemaakte aardappelen, de geraspte kaas, het ei en wat zout naar smaak. Vorm van het mengsel niet te groote balletjes, wentel deze door paneermeel, daarna door eiwit en nog eens opnieuw door paneermeel en bak ze in frituurvet of slaolie die zoo heet is gemaakt, dat de vloeistof begint te dampen, goudbruin en gaar. Laat de balletjes even op grauw pa-

Havermout, die in water gekookt is, wordt door een paardenharen zeef gewreven en dan vermengd met melk of vruchtensap. Het is een kostje, dat vooral voor kinderen en zieken is aan te bevelen.

pier uitdruipen en dien ze op ter vervanging van vleesch, het liefst bij groene groenten als andijvie, stoofsla, postelein, spinazie enz.

HAVERMOUTSCHOTELTJE

(4 PERSONEN)

1 l melk, 90 g havermout, 2 eieren, wat zout, een stukje pijpkaneeel, 75 g suiker.

Breng de melk met het zout en 'n stukje pijpkaneeel langzaam aan de kook. Strooi er daarna roerende de havermout doorheen en laat deze onder af en toe roeren gaar koken. Verwijder vervolgens het stukje

Bestrooi de havermoutkoekjes voor het presenteren met suiker.

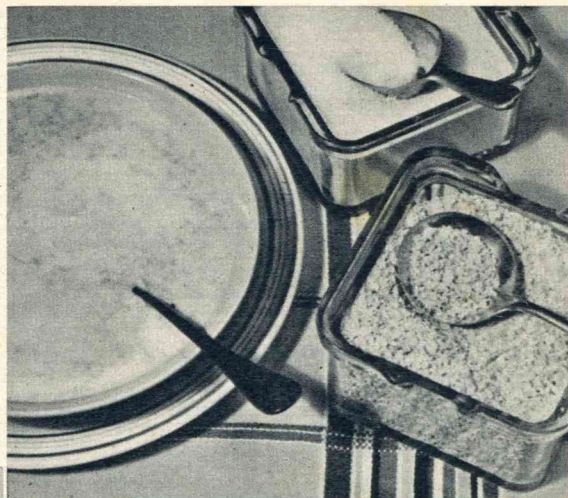
pijpkaneeel. Roer de eierdooiers met de suiker tot een gladde massa. Klop het eiwit zeer stijf. Vermeng de havermout, wanneer ze eenigszins is afgekoeld, met de eierdooiers en schep er daarna zoo luchtig mogelijk het stijf geklopte eiwit doorheen. Doe 't mengsel over in een vuurvast schotel en plaats dezen in een matig warmen oven. Laat den inhoud van het schoteltje rijzen en dien het gerecht, zodra het uit den oven genomen is, onmiddellijk bij wijze van toetje op.

HAVERMOUTKOEKJES

(4 PERSONEN)

125 g havermout, een eetlepel kaneel, of wat geraspte citroenschil, 2 à 3 eetlepels suiker, 3 kopjes lauw water, een mespuntje zout.

Zet de havermout met de kaneel, de suiker en het zout in het water te weken gedurende 3 kwartier. Doe wat boter of slaolie in een koekenpan, zodra het havermoutpapje dik begint te worden, laat deze heet worden. Leg met een lepel wat beslag in de heete boter of

Van havermout kunnen we een heerlijk schoteltje bereiden.

olie en bak de koekjes aan weerszijden lichtbruin en gaar. Leg ze op een schotel en bestrooi ze met wat kristalsuiker of met wat basterdsuiker. Presenteer ze als een warm nagerecht.

FIJNGEWREVEN HAVERMOUT MET MELK OF VRUCHTENSAP

(4 PERSONEN)

½ l water, 40 g havermout, melk of vruchtensap (bessensap, tomatensap enz.), suiker.

Breng de havermout met het water aan de kook en laat de vloeistof in een pan zonder deksel tot op de helft inkoken. Wrijf de massa door een paardenharen zeef en vermeng ze met melk of vruchtensap en suiker naar smaak.

Wat zullen wij eten?

Zondag:	VARKENSFRICANDEAU. SPERICIEBOONEN. AARDAPPELEN. VANILLEVLA.
Maandag:	KOUD VLEESCH. GESTOOFDE TOMATEN. AARDAPPELEN. RIJSTEBRIJ.
Dinsdag:	TOMATENSOEP. GEHAKT. APPELMOES. AARDAPPELEN.
Woensdag:	BAKLAPJES. GESTOOFDE SLA. AARDAPPELEN. FRUIT.
Donderdag:	KOP BOUILLON. POULET. WORTELJES. AARDAPPELEN.
Vrijdag:	HAVERMOUTBALLETJES. KOMKOMMERSLA. AARDAPPELEN. KARNEMELKSCHIE PAP.
Zaterdag:	KRABBETJES. BIETEN. AARDAPPELEN. WENTELTJEFFJES.

Verduisteren zonder zorg

II

DRAAGBAAR LICHT EN EEN LICHTEILANDJE

Aangenomen mag worden, dat thans alle huizen behoorlijk afgeschermd zijn, zoodat wij 's nachts zonder bezwaar in de kamers verkeerden kunnen. Wij hebben hier en daar een lichtje branden en een zaklantaarn gereed liggen, maar aan de noodzaak óók licht te hebben op een plaats waarop wij nu níét rekenen, dáaraan hebben wij niet gedacht en zeker daarvoor geen maatregelen genomen.

Laten we aannemen, dat we plotseling licht nodig hebben bij een wieg, bij een ziekbed, in een kast en daarbij een zaklantaarn of kaars of lucifers niet kunnen gebruiken of niet kunnen vasthouden, omdat wij onze beide handen nodig hebben. Dit eerste is b.v. het geval voor een kast met witte goederen. Een klein lichtje kan door een stapel helderwit goed zoodanig weerkaatst worden, dat het tóch naar buiten uitstraalt. Wij zouden voor zulke gevallen natuurlijk een elektrische looplamp gereed kunnen zetten of 'n stormlantaarn, doch — volkomen begrijpelijk overigens — in slechts weinig huizen zijn deze aanwezig.

Daarom doen wij beter 'n lichtbron te maken, die steeds en altijd dienst kan doen, zelfs wanneer de toevoer van electriciteit of gas gestoord is.

Neem een kistje, dat niet grooter of steviger behoeft te zijn dan 'n kistje, dat voor zuidovertuichten wordt gebruikt. Maak op een der korte zijden, we zouden kunnen zeggen den bovenkant, een flinken handgreep van ijzer of leer — voor enkele centen in 'n ijzerhandel te koop — waardoor het ding gemakkelijk te verzetten is, zonder dat wij het risico loopen, dat bij onvoorzichtig hanteeren de inhoud door elkaar gesmeten wordt. Op den bodem, dus op den naar beneden gerichtten korten kant, plaatsen wij een kaarskandelaar, doch zetten dezen met latjes of ijzerdraad zóó vast, dat wegglijden of uitvallen beslist onmogelijk is, ook wanneer het licht in draf gedragen wordt. Timmer een paar latjes op de zijanten van 't kistje, waardoor u vakjes krijgt, waarin kaarsen, lucifers enz. geborgen kunnen worden en spijker een asbestplaatje, waartoe een gewoon keukenasbestplaatje meer dan voldoende is, tegen de bovenzijde, zoodat het hout of het papier, dat u aan den binnenkant plakke niet kan gaan schroeien. Dit licht kunt u overal in de kamer plaatsen, bij een ledikant, voor een kast, of waar ook, mits u er voor zorgt, dat de rug van het kistje naar het venster of wanneer er twee vensters zijn, naar het midden tusschen deze beide vensters gekeerd is, zoodat elke mogelijkheid van lichtuitstraling uitgesloten is.

Zorg verder er voor, dat u in uw huis een lichteilandje bezit. Het is goed de keuken, de huiskamer of zelfs het toilet te verduisteren, doch u moet ook er voor zorgen, dat kinderen, die des nachts opstaan en naar het toilet willen of in schrik de slaapkamer der ouders opzoeken, dit zonder gevaar kunnen doen en niet alleen zonder gevaar voor henzelf, doch ook zonder de kans te loopen, met een der verduisteringsvoorschriften in conflict te komen. Het klinkt overdreven, de raampjes boven

binnengangdeuren te verduisteren, doch tóch zal dit u dikwijls veel gemak opleveren. In mijn eigen huis loopt de weg naar het toilet door een lange gang, een binnengang, waarop weliswaar een aantal deuren uitkomt, doch die geen verbinding heeft met de buitenlucht, zelfs nergens de buitenmuren raakt. Tóch kon ik in die gang des nachts geen licht opsteken, omdat boven alle deuren 'n venster aangebracht is en het licht dóór deze vensters via de daarachter gelegen kamers naar buiten uitstraalde. Met een paar stukjes verduisteringspapier en een doosje punaises werden de kleine vensters verduisterd, waarvan, omdat het meeren-deel der deuren overdag openstaat, dan niet de minste last ondervonden wordt. 's Nachts echter kan iemand uit welke kamer hij ook komt, 't licht in de gang hoog laten branden en zijn weg naar het toilet of naar een andere kamer zoeken, zonder dat eenig licht naar buiten uitstraalt.

Hetzelfde geschiedde op het toilet. Door het raampje met een blad donker papier af te schermen was een volledige verduistering verkregen, althans wanneer eraan gedacht werd, het raampje 's nachts te sluiten. Overdag echter was de kleine ruimte door deze afscherming té donker geworden, het papier wilde ik niet afnemen om het verduisteren niet na eenigen tijd te vergeten, zoodat wij het euvel verholpen hebben door den scharnierarm, waardoor het raampje eerst slechts ruim een handbreedte geopend kon worden, af te schroeven en dezen door een eenvoudig koordje te vervangen. Nu kan het raampje heelmaal opengeklapt worden, zoodat er overdag volop licht is, terwijl er geen kans is 's avonds het verduisteren te vergeten.

Schenk dezelfde aandacht aan trapramen, halraampjes en dergelijke, omdat dikwijls 's nachts van de trap gebruik gemaakt moet worden en vooral kinderen, die slaperig zijn en misschien wakker geschrikt worden, zeker niet aan het verbod zullen denken en het licht aandraaien, met alle onaangenaamheden, welke daarvan het gevolg kunnen zijn.

Geef ook uw attentie aan voordeurruitjes, portiekraampjes, kelders, dakramen en luchtkokers. Mij is 't geval bekend van iemand, die 'n hooge boete kreeg, omdat hij vergat het bovenlicht van een zolderkamer te verduisteren, hoewel deze kamer niet bewoond, zelfs praktisch niet gebruikt werd. Een paar maal echter werd 's nachts het licht in de gang onder de trap ontstoken, welk licht, waaraan niemand dacht, via de trap en de openstaande zolderkamerdeur door het zolderbovenraam fel naar buiten uitstraalde.

De autoriteiten erkennen de mogelijkheid, dat de bewoner van het huis volkomen te goeder trouw was, maar mochten daarmee natuurlijk geen rekening houden. Houdt u wél met alle mogelijkheden rekening en voorkomt u liever alle moeilijkheden. De kosten zijn gering en dikwijls is in een half uur werk heel het huis afdoende voorzien.

J. P. S.

Houdt U het voor mogelijk, dat er met vele vrouwen dagelijks precies hetzelfde geschiedt, als wij U met deze afbeelding toonen? Deze vrouwen doen bij haar dagelijksche schoonheidsverzorging niets anders, dan het hoofd van den romp scheiden. Zij verkeerden in de meening, dat het voldoende is het gezicht te verzorgen om jong te blijven. Maar het gezicht kan dan alleen jong blijven, wanneer ook het geheele lichaam jong gehouden wordt! Wanneer b. v. het huidweefsel der borst te lijden heeft van een minder-goede bloedsomloop, dan doet zich hetzelfde euvel bij de gezichtshuid voor. Eerst zoodra de geheele lichaams-huid systematisch verzorgd wordt, kan de heele mensch en dus ook het gezicht jong blijven. Tot deze systematische verzorging der lichaams-huid behoort de dagelijksche bepoederung met Vasenol, omdat op die wijze de bloedsomloop bevordert wordt en den cellen nieuwe voedingsstoffen toegevoerd worden. Daardoor wordt het huidweefsel weer elastisch. De heele mensch voelt zich frisscher en ziet er jonger uit!

Vasenol TOILET POEDER

Tandsteen doet geen pijn —
maar tandsteen is gevaarlijk.

Tusschen de tanden, op onbereikbare plaatsen en speciaal aan de achterzijde van de tanden zet zich het tandsteen af. Eerst is het een weeke substantie, die echter langzamerhand harder wordt en het tandvleesch tot ontsteking brengt. De gevreesde „zakken“ ontstaan en het tandsteen gaat voort zich op den tandhals vast te zetten.

De steeds verdergaande ontsteking van het tandvleesch leidt tot het gaan loszitten en ten slotte tot het uitvallen van de tanden, tenzij bijtijds voor de verwijdering van dien

gevaarlijken vijand van het gebit wordt gezorgd.

Verzorg Uw tanden met Solvolith, de eenige tandpasta, die het natuurlijke Karlsbader bronzout bevat, het bekende afweermiddel tegen tandsteen.

Solvolith, extra zacht en een ware weldaad voor gevoelig tandvleesch, is het ideale middel voor de dagelijksche mondverzorging en wordt door rookers gebruikt ter verwijdering en voorkoming van nicotine-aanslag.

Solvolith

N. V. SOLVOLITH COMPANY AMSTERDAM

TROUWERIJEN ZONDER PRAAL

Hoewel er hier en daar ondernemende lieden zijn, die de oude trouwkoetsjes voldoende opgekalefaterd hebben dat ze de tijdelijk op blokken gezette auto's kunnen vervangen, hoewel er in verschillende plaatsen zelfs weer een beperkt aantal taxi's rijdt, is en blijft het toch een riskant ondernemen om bij het kiezen van de huwelijks-garderobe al te zeer te steunen op deze, de bruid tegen weer en wind beschermende, vervoermiddelen. De oorlogsbruid immers loopt alle mogelijke kans, dat zij den beslissenden weg naar het stadhuis te voet, per tram, fiets en misschien zelfs per wankel bootje zal moeten afleggen, zoodat zij wel degelijk rekening

te houden heeft met de weersom-standigheden.

Het meest ideale toilet om den grooten stap te wagen is dan ook het gekleede complet. Een zijden jurkje, dat geschikt is om den verderen dag tijdens eventueel gezellig samenzijn te dragen, en daarop een lange bijpassende mantel. Ook de wat minder plechtige pakjes, die bestaan uit een jurk met daarop een kort jasje, komen in aanmerking. Naast pastelkleuren zijn het dit seizoen vooral een mooi meeuwen-grijs en zandkleur, die voor dit doel geschikt zijn. Wat betreft den altijd correcten tailleur, zoo is deze eigenlijk alleen geschikt voor bruidjes, die niet voornemens zijn om den verderen dag in feestelijken kring door te brengen. Of ze zouden zich na de plechtigheid moeten willen verkleeden in een gezellig zomer-jurkje. De rok en blouse van een tailleur doen het in elk geval niet aan den feestdisch.

Wat betreft het zomersche feest-gewaad van zijde of organdi, het gaat daarmee als met het bruidstoilet: de lange rokken kunnen bij slecht weer een onoverkomelijken hinderpaal vormen.

Ten slotte het enkele japonnetje. Hiertegen valt niet veel in te brengen, mits men rekening houdt met de mogelijkheid, dat het kan regenen of dat het te koud kan zijn om zonder mantel te loopen. In dat geval zal echter iemand uit het gevolg met genoegen bij stadhuis of kerk den beschermenden mantel in ontvangst willen nemen. Zoowel een zomersche hoed met breeden rand als een toque of tulband met afhangende voile vormen een waardige bekroning van het geheel.

Wat betreft het bruidsbouquet, zoo is het een vergissing te denken, dat men dit bij gebrek aan een officieel bruidstoilet niet in het wit neemt. Wel wordt het in dit geval over het algemeen kleiner genomen en laat men de vele afhangende lintjes achterwege.

Wat betreft den bruidstoet, zoo past deze zich bij het toilet van de bruid aan. Het zou van slechten smaak getuigen om met een lange gekleede japon te verschijnen als de bruid een kort complet of ander niet officieel toilet draagt.

Voor den bruidegom blijft het zwarte jacquet met gestreepte pantalon, grijs vest, grijs plastron en grijze handschoenen plus een hoogen hoed de aange-vozen dracht. Is men niet in het bezit van deze officieele kleedij en wenscht men niet tot aanschaf ervan over te gaan, dan komt het semi-officieele zwarte colbert het eerst in aanmerking en anders in elk geval toch een gewoon donker pak. Het verschijnen in min of meer sportieve dracht zou van slechten smaak getuigen. De stijve bolhoed kan den hoogen hoed het beste vervangen.

Blouses voor den Herfst

1283

1284

1285

1283. Eenvoudige overhemd-blouse, hals met kraag, lange mouw. Benodigde stof: 2 m van 90 cm breed.

1284. Blouse van gewerkt zijde, met schouder- en rugstuk, rug- en voorpanden met kleine plootjes, lange mouw. Benodigde stof: 2.25 m van 90 cm breed.

1285. Blouse van effen stof, sluit met twee rijen knopen, V-hals zonder kraag en revers, korte mouw. Benodigde stof: 1.75 m van 90 cm breed.

1286

1286. Gekleede blouse van effen zijde, hoge ceintuur waaraan de voorpanden met ruimte gezet zijn, kraag, manchet en vest met kantjes gearmeerd. Benodigde stof: 2.25 m van 90 cm breed.

1287. Blouse van gerulle zijde, sluit met twee rijen knopen, sjaalkraag, korte mouw. Benodigde stof: 2 m van 90 cm breed.

1287

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Zomerpracht”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maaltijdsnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (s.v.p. niet van 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA”, NASSAUPLEIN 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

CORRESPONDENTIE

Mevr. A. G. te Breda. Vervlekken in cocos zijn zeer moeilijk te verwijderen, daar het vet diep in de vezel dringt. Neemt u de cocos eens af met een warm sopje en spoelt u daarna met water en azijn om alle zeepresten te verwijderen.

Mevr. v. d. V. te Den Bosch. U kunt het hout natuurlijk zelf beitsen. Neemt u het eerst af met warm sodawater. Daarna laat u het drogen en strijkt vervolgens 't beits met lange, gelijkmatige streken op het hout. Het is aan te raden om het meubel ineens af te werken; er blijft anders steeds een afscheiding zichtbaar. Zoodra 't beits droog is, kan het hout met een stevigen borstel worden uitgeborsteld en daarna met een zachten doek opgewreven. Wanneer u geen wasbeits gebruikt, moet u 't hout, zoodra 't beits droog is, inwrijven met was in de kleur van 't beits en daarna uitwrijven. Wij raden u echter aan om wasbeits te gebruiken. Dit is veel gemakkelijker.

Mevr. H. G. te H. D. Wrijft u de vlekken in het vloerkleed eens af met tetra. Blijven er nog vlekken over, neem deze dan weg met een lauwwarm sopje en een borstel. Na het afsoppen spoelt u met water en een scheut azijn om de zeepresten te verwijderen.

De gore gangtegels kunt u weer glanzig opknappen door ze vochtig te maken met bleekwater. Wanneer de tegels weer wit zijn, schuurt u ze met sop en een schuurmiddel. Dweil daarna met schoon water, na het schoonmaken worden de tegels in de was gezet, waardoor ze glanzend worden. De zwarte tegels krijgen na behandeling met was een diepzwarte tint.

Mej. G. Z. te Aalsmeer. U kunt de vilthoeden plat krijgen door ze gedeeltelijk open te knippen en daarna onder een vochtigen doek met een warm ijzer plat te persen.

Mej. A. V. te Eindhoven. Balkenbrij maakt u als volgt:

4 liter water waarin worsten of varkensvleesch gekookt hebben, 1 pond varkenskop zonder been, 3 pond gruttenmeel, plm. 5 eetlepels gemengde kruiden (nootmuskat, peper en nagelgruis), plm. 1 eetlepel zout.

Maak het vleesch, dat in water is gekookt, fijn door een vleeschmolen. Voeg 't te zamen met de kruiden en het zout weer bij den bouillon, breng dezen aan de kook en strooi er dan zoveel al roerende doorheen tot een mengsel als een stevige bal van den bodem der pan loslaat.

Schep de massa in schalen, die met meel bestrooid zijn, over en laat haar stijf worden. Zet de balkenbrij op een koele plaats en gebruik het gerecht na 1 à 2 dagen. Snijd ze in plakken van plm. 1 cm dik en bak deze in ruim vet (reuzel is wel 't beste) in de koekenpan aan weerszijden mooi bruin. Dien de balkenbrij warm bij de boterham.

Mevr. H. K. te Amsterdam. Vervlekken kunt u verwijderen met terpentijn. Weest u voorzichtig, want terpentijn laat vaak kringen in het goed achter.

Mevr. C. W. te Enschede. Een rubber mat borstelt u af met een koud sop, daarna spoelt u met ruim koud water en droogt de mat goed af. Denkt u er om rubber nooit in de zon te laten drogen. Wanneer de mat kleeft, begint het rubber te slijten. U kunt daaraan weinig meer veranderen.

Mevrouw Lotgering van het U.V.I. zegt:

„Ieder nieuw distributie-voorschrift brengt ons nieuwe vragen. Elke nieuwe vraag betekent een nieuw recept - en nieuwe recepten hebben we! Nu bopen we maar, dat er een massa vragen blijven komen, want we kunnen met onze raadgevingen vooral in dezen tijd veel goed doen!”

En er komen al een massa vragen binnen! Over alle mogelijke onderwerpen geven we advies - en er zijn tegenwoordig héél wat onderwerpen, waarover de huisvrouw advies nodig heeft. Als wij U eens ergens mee kunnen helpen, schrijft U dan vooral óók eens?

UNILEVER VOORLICHTINGS INSTITUUT

POSTBUS 1

TELEFOON 35205

ROTTERDAM

UVI 14-0141

Witte tanden: Chlorodont Tandpasta

NEDERLANDSCH FABRIKAAT

Tube 25 cent. Groote tube 45 cent.

Bij de pakken neerzitten?

In geen geval!

Heel Nederland begint aan de WEDEROPBOUW

Op slechte tijden volgen goede tijden. Als er vraag naar werkrachten ontstaat, zorg dan, dat jij gereed zijt. Bereid U nu reeds voor. Werk aan Uw ontwikkeling. Alleen de goed ontwikkelde en goed onderlegde man en vrouw zijn tegenwoordig bruikbaar. De A.S.S.O. geeft reeds jaren met succes schriftelijke cursussen voor hen, die

**ALLEEN LAGER ONDERWIJS
HEBBEN GENOTEN**

**Vat moed en zet U aan
den arbeid!**

Lessen voor jong en oud, voor dames en heren, voor gehuwden en ongehuwden. Elke week een leszending. Correctie van gemaakt werk. Laag maandelijks lesgeld. Alle studieboeken, woordenboeken, atlasen, tekenbenodigdheden (tekenbord, tekenhaak, driehoeken, passerdoos), fröbelleermiddelen, enz. geheel gratis. Na goede afloop diploma en hulp bij sollicitatie.

Lees nevenstaande cursusopgave. Vraag ons per bon, in gesloten enveloppe, gefrankeerd met 7½ cent, of per brief, het prospectus van de cursus, waarvan U iets meer wilt weten. Wij zenden U kosteloos alle inlichtingen en tevens dankbetuigingen van vele geslaagden en aangestelden.

Bon

Naam

Woonplaats

Straat en No.

Leeftijd

**Ik verzoek zonder enige verplichting GRATIS
inlichtingen omtrent de cursus voor:**

A-CURSUSSEN:

voor heren: *middenstandsdiploma*, politie-diploma, marechaussee, leerling-verpleger, besteller, hulpkeurmeester (voor slagers), *manufacturenbrevet*, *kruidentiersdiploma*, warenkennis, etaleur, reiziger, administrateur, notarisklerk, makelaar-taxateur, effectenvak, inspecteur verzekeringsmij., directeur van een woning- en assurantiebureau.

voor dames: *middenstandsdiploma*, leerling-verpleegster, *manufacturenbrevet*, *kruidentiersdiploma*, warenkennis, etaleuse, cassière, reiziger, privé-secretaresse, kinderverzorgster, kinderjuffrouw, assistente bij een dokter of tandarts, fröbelonderwijzeres,

fröbelen.

LEER DIT
VOOR UW
KINDEREN!

B-CURSUSSEN:

voor dames en heren: **ALGEMENE ONTWIKKELING (ZEER UITGEBREIDE CURSUS VOOR IEDEREEN)**, praktijk-diploma boekhouden (dubbel boekhouden), handelskennis, handelsrecht, statistiek, handelsrekenen, boekhouddiploma's „Mercurius” en „Vereniging van Leraren”, landbouwboekhouden, landbouwkundig bedrijfsleider/zetboer, Nederlandse taal, Frans, Duits, Engels; Nederlandse, Franse, Duitse en Engelse handelscorrespondentie, stenografie (systeem „Groote”), spreken in het openbaar, rekenen, meetkunde, algebra, wiskunde, belastingconsulent, handschriftverbetering, beschavingsleer (goede omgangsvormen).

C-CURSUSSEN:

auto-monteur, auto-techniek, garagehouder-vestigingswet, motor- en rijwielhersteller, auto-expert (voor verzekeringsinspecteur en taxateur), theorie rijbewijs, auto-dieselmonteur, electriciën, electro-techniek, diploma sterkstroom-monteur V.E.V., diploma zwakstroom-monteur V.E.V., lijnwerker-telegrafist, radiomonteur, radiotechniek, radiocentrale-monteur, lasser, lastechniek, machinist voor stoombedrijf, voor motorbedrijf, voor electrisch bedrijf, voor de officiële diploma's land-, scheeps- en zuivel-machinist, koeltechniek, vliegtuigmecaniciën, vliegtuigtechniek, verwarmingsmonteur, verwarmingsinstallateur, metaalbewerking (smid-, machine-, constructiebankwerker, draaier, enz.), machinemonteur, fabrieksmonteur, loodgieter, erkend gasfitter, erkend waterfitter, V.V.A.-diploma's gezet en meester voor timmeren, voor metselen, voor lood- en zinkwerken, voor smid-bankwerken, voor machine-bankwerken, voor auto-monteur, bouwkundig-tekenen, machine-tekenen, electrotechn.-tekenen, meubeltekenen, scheepsbouwkundig-tekenen,

**mode-tekenen,
reclame - tekenen
en ontwerpen,**

OOK
VOOR
DAMES!

aspirant bouwkundig opzichter, bouwkundig opzichter, betonbouw, wegenbouw, filmopereur, bedrijfsleider-werkmeester, gezet en meester kleermaker, enz.

ASSO

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

Dir. J. v. d. BIJ, Hoofdonderwijzer

NIEUWE PLEIN 31, bij het Station, ARNHEM.

